AZƏRBAYCAN VƏ XARİCİ ÖLKƏ BƏSTƏKARLARININ İKİ QARMON VƏ FORTEPİANO ÜÇÜN İŞLƏNMİŞ ANSAMBL ƏSƏRLƏRİ

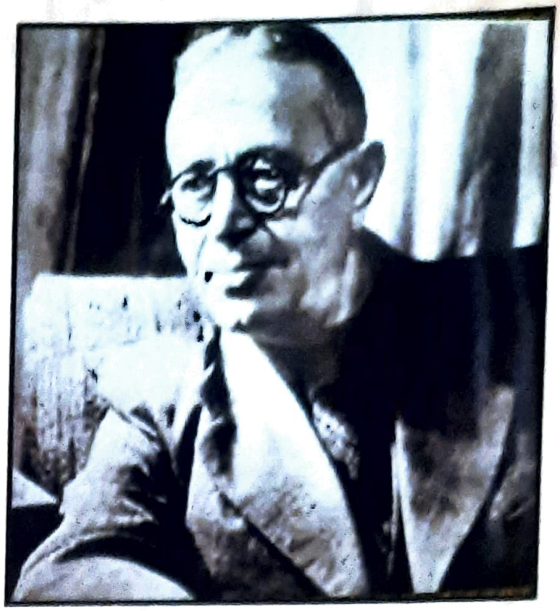

Dahi bəstəkar Üzeyir Hacıbəylinin anadan olmasının 135 illiyinə

İşləyəni və köçürəni

Nigar Musayeva

Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi
Sumqayıt Musiqi Kolleci

AZƏRBAYCAN VƏ XARİCİ ÖLKƏ BƏSTƏKARLARININ İKİ QARMON VƏ FORTEPİANO ÜÇÜN İŞLƏNMİŞ ANSAMBL ƏSƏRLƏRİ

İşləyəni və köçürəni: **Nigar Musayeva**

Dərs vəsaiti

Sumqayıt Musiqi Kollecinin Pedoqoji şurasının 20.02.2020 -ci il tarixli iclasında təsdiq edilmişdir. (Pr.N4)

Sumqayıt -2020

İşləyəni :	**NİGAR MUSAYEVA–**	Sumqayıt Musiqi Kollecinin "Xalq çalğı alətləri ifaçılığı" ixtisası üzrə müəllimi
Redaktor :	**YAŞAR MƏMMƏDOV –**	Sumqayıt Musiqi Kollecinin tədris işləri üzrə direktor müavini
Rəyçi :	**SƏRXAN ABİYEV–**	Azərbaycan Respublikasının Əməkdar artisti, dosent
	SƏRRAF ZƏKİYEV–	Sumqayıt Musiqi Kollecinin qarmon sinfinin müəllimi

Məcmuə dərs vəsaiti kimi Uşaq Musiqi və İncəsənət məktəblərinin və orta ixtisas musiqi məktəblərinin qarmon sinfinin şagird və tələbələri üçün nəzərdə tutulmuşdur.

Ön söz

Azərbaycan milli musiqi mədəniyyətinin inkişafı və təbliği sahəsində qarmon musiqi aləti çox əhəmiyyətli yer tutur.

Ölkəmizdə bu alətin elmi əsaslarla tədrisi uşaq musiqi və incəsənət məktəblərinə nisbətən, musiqi təmayüllü orta ixtisas və ali təhsil müəssisələrində daha sonralar başlanmışdır.

Artıq Azərbaycan xalq çalğı alətlərinin tam hüquqlu üzvi olan qarmon alətində yalnız xalq musiqisi deyil, eyni zamanda Azərbaycan və xarici ölkə bəstəkarlarının əsərləri çox yüksək və professional səviyyədə ifa edilir. Alətin tədrsinin ilk dövrlərində zəruri tədris – metodiki vəsaitlər – fənn proqramı, metodiki tövsiyələr, ədəbiyyat, fənnlər üzrə dərs vəsaitləri və.s nə qədər məhdud idisə, müasir dövrümüzdə təcrübəli müəllimlər, musiqişünaslar və mütəxəssislər bu sahədə məhdudiyəti aradan qaldıraraq, əhəmiyyətli dərəcədə elmi samballı tədris – metodiki vəsaitlər hazırlamışlar.

Qarmon alətinin tədrisinin və ifaçılığının daha da təkmilləşməsində "Ansambl" fənni çox böyük əhəmiyyət kəsb edir. Təəssüf ki, bu fənnin mükəmməl tədrisi üçün not və dərs vəsaiti kifayət qədər deyil, bu sahədə repertuar məhdudluğu hiss edilir.

Bu baxımdan Sumqayıt Musiqi Kollecinin "Xalq çalğı alətləri ifaçılığı" ixtisası üzrə təcrübəli müəllimi Nigar Musayevanın hazırladığı iyirmi iki musiqi əsərindən ibarət məcmuə, dərs vəsaiti kimi çox əhəmiyyətlidir.

Ansambl fənni üzrə repertuar zənginliyi, tələbənin dünya bəstəkarlarının əsərləri ilə yaxından tanışlığına, onun yaradıcılıq təfəkkürünün formalaşmasına, bədii – texniki ifaçılıq keyfiyyətlərinin və vərdişlərinin daha da inkişaf etdirilməsinə əsaslı zəmin yaradır. Eyni zamanda bu fənni tədris edən müəllimlər üçün tələbənin ifaçılıq səviyyəsinə uyğun repertuar seçməsinə daha geniş imkan yaradır.

Məcmuəyə Azərbaycan bəstəkarları Ü.Hacıbəyli, A.Zeynallı, S.Rüstəmov, T.Quliyev, S.Ələsgərov, C.Cahangirov, Niyazi Tağızadə, xarici ölkə bəstəkarları V.F.Bax, M.İ.Qlinka, R.Loqidze, D. Nuriyev, A.Qurilyov kimi bəstəkarların mahnı və instrumental əsərlərindən ibarət nümunələr daxil edilmişdir. İşlənmiş əsərlər iki qarmon və fortepiano üçün nəzərdə tutulmuşdur. Müəllif alətin bütün bədii – texniki ifa imkanlarını nəzərə almaqla, ansamblın özünəməxsus xarakter xüsusiyyətlərini diqqətdə saxlamış, eyni zamanda əsərlərin işlənməsində bəstəkar ideyasını orjinal şəkildə saxlamaqla, onu ansambl ifaçılığının səciyyəvi çalarları ilə daha da zənginləşdirmişdir.

Əsərlərin metroritmik ölçülərinə görə sadə və mürəkkəb olması da tələbələrin ifaçılıq səriştələrinin daha da təkmilləşməsi baxımından əhəmiyyətlidir.

İşlənmiş əsərlərin orjinal tonallıqlarının, qarmon üçün daha münasib tonallıq və registirlərə köçürülməsi də müəllif tərəfindən öz düzgün həllini tapmışdır.

Məcmuənin uşaq musiqi və incəsənət məktəblərində, habelə musiqi təmayüllü ali və orta ixtisas təhsil müəssisələrində müvafiq ixtisaslar üzrə dərs vəsaiti kimi istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

Abdul Haşımov

Azərbaycan Respublikasının Əməkdar müəllimi,
Sumqayıt Musiqi Kollecinin bölmə müdiri.

Ey səba yeli

Ü.Hacıbəyli

Allegretto

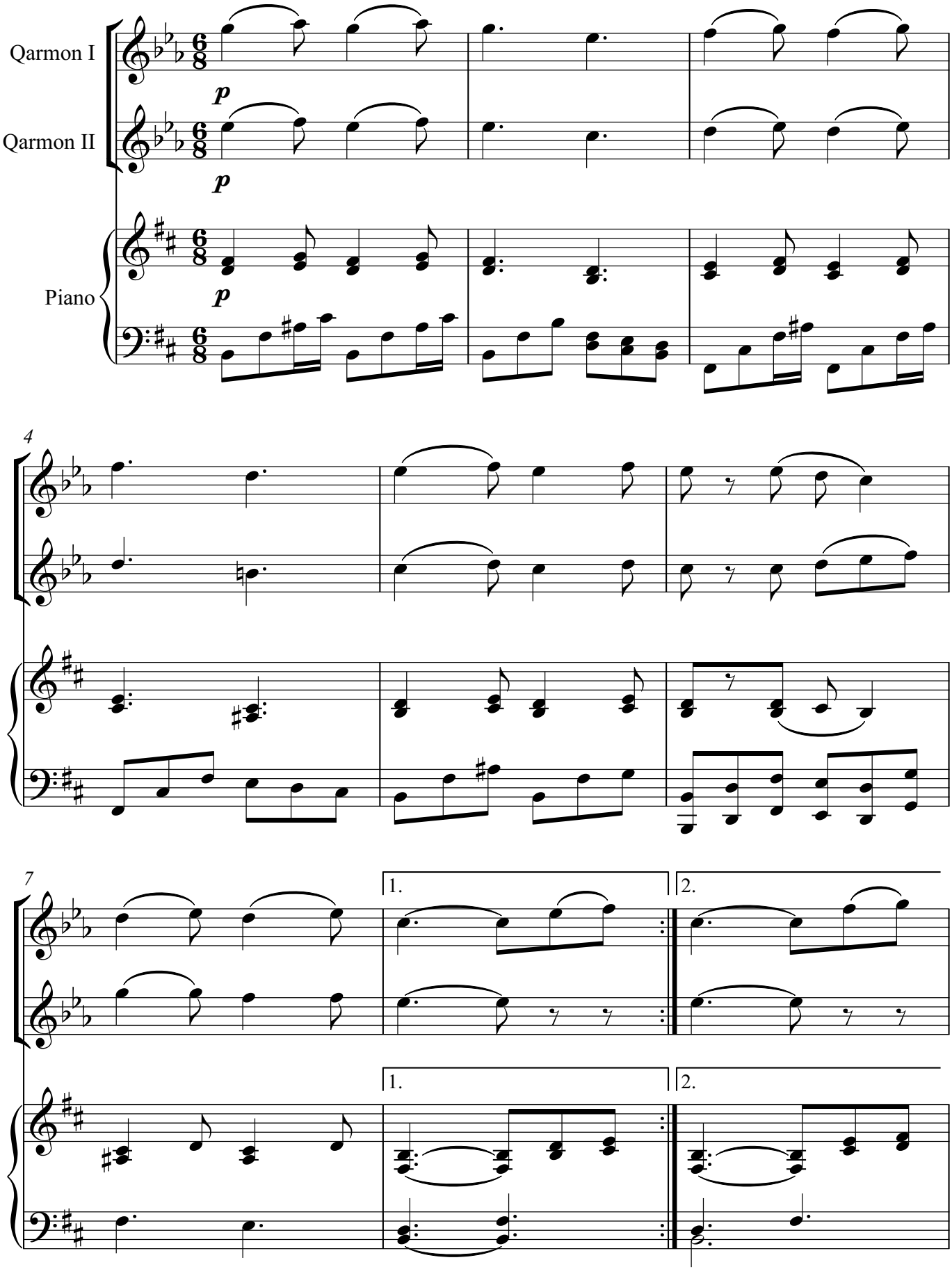

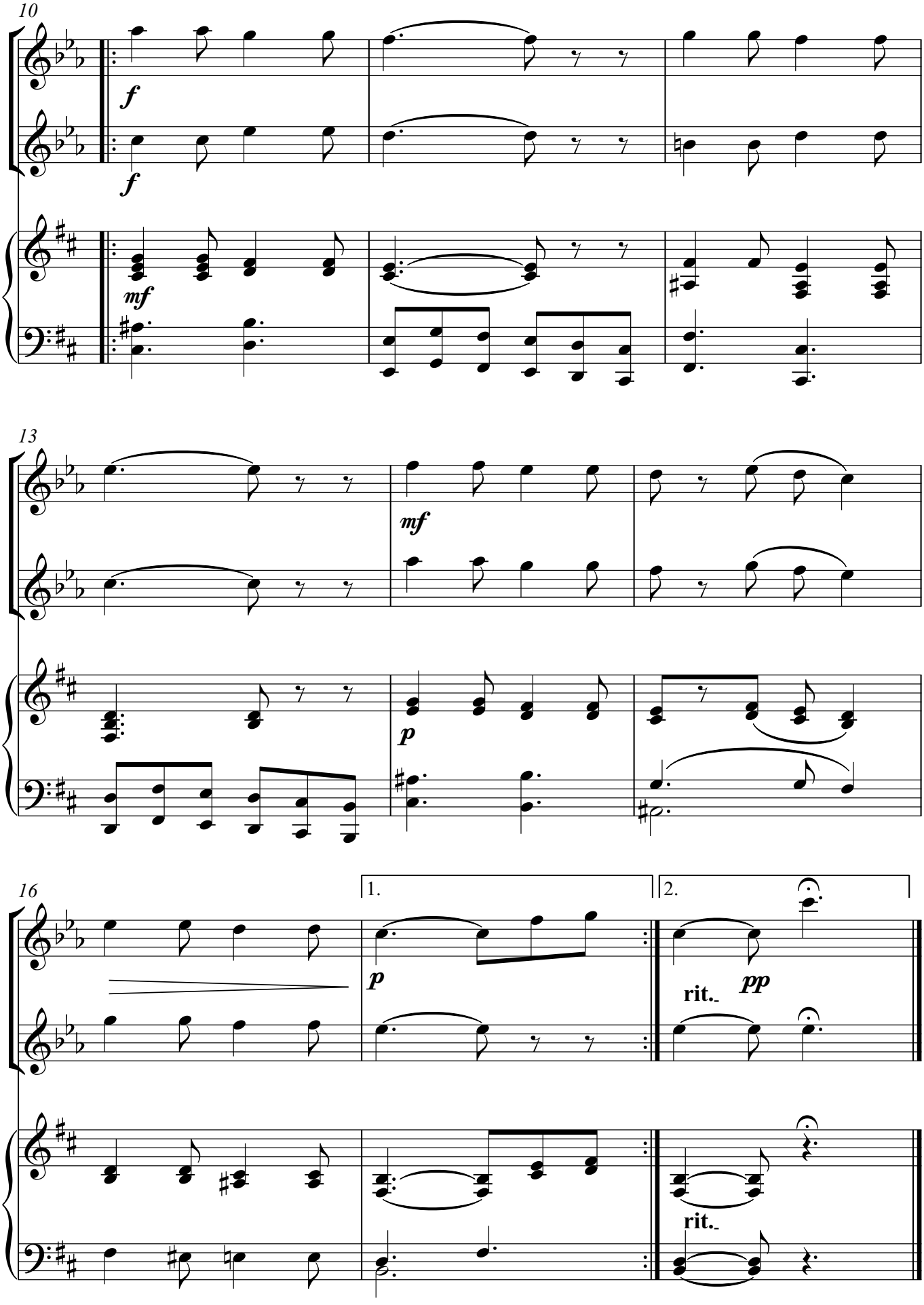
10
f
f
mf
13
mf
p
16
1.
2.
p
rit.
pp
rit.

Bülbül

M.İ.Qlinka

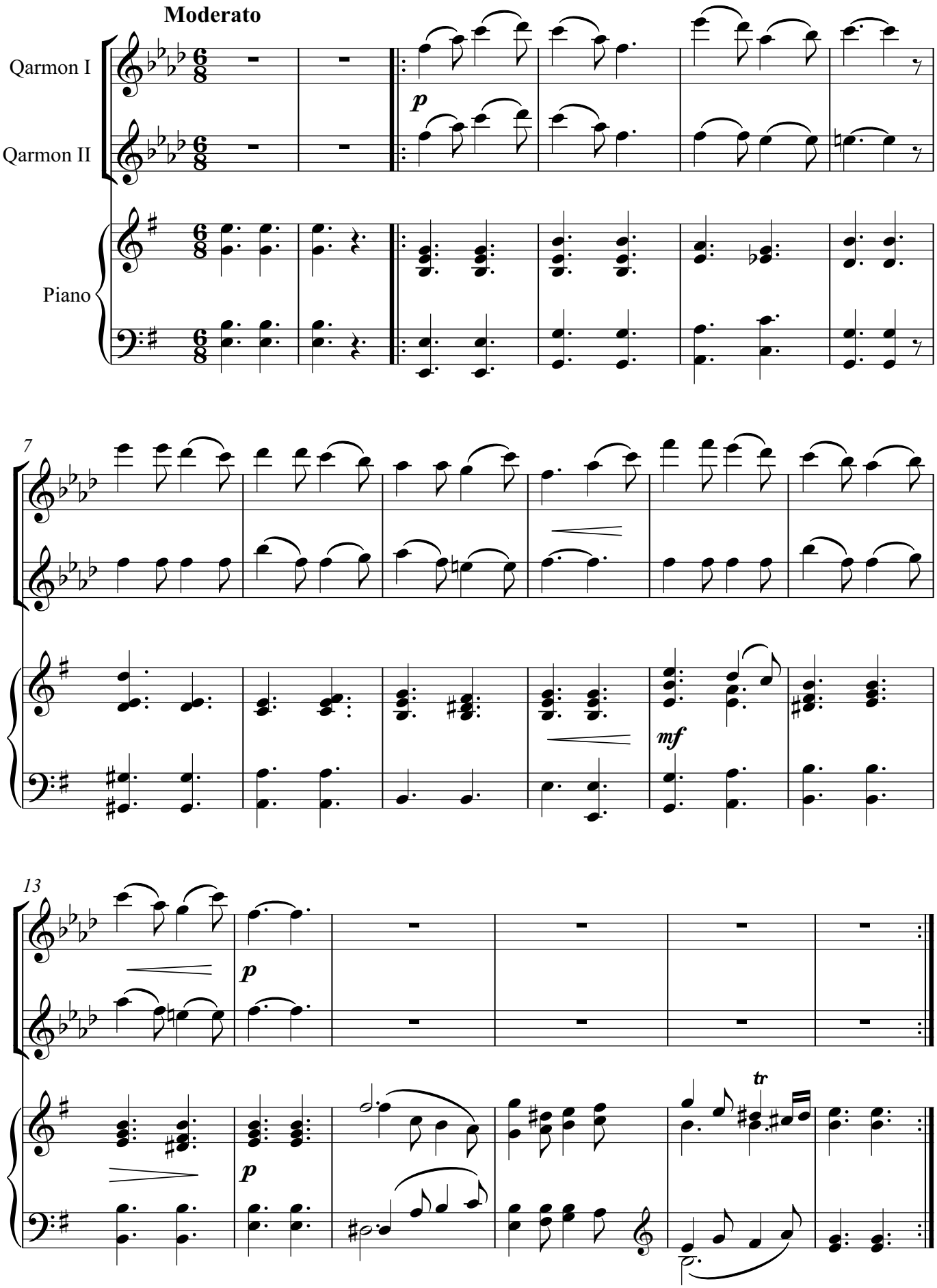

Araz

A.Zeynallı

Andantino

Qarmon I

Qarmon II

Andantino

Piano

mf

5

p

9

1

p

1

pp

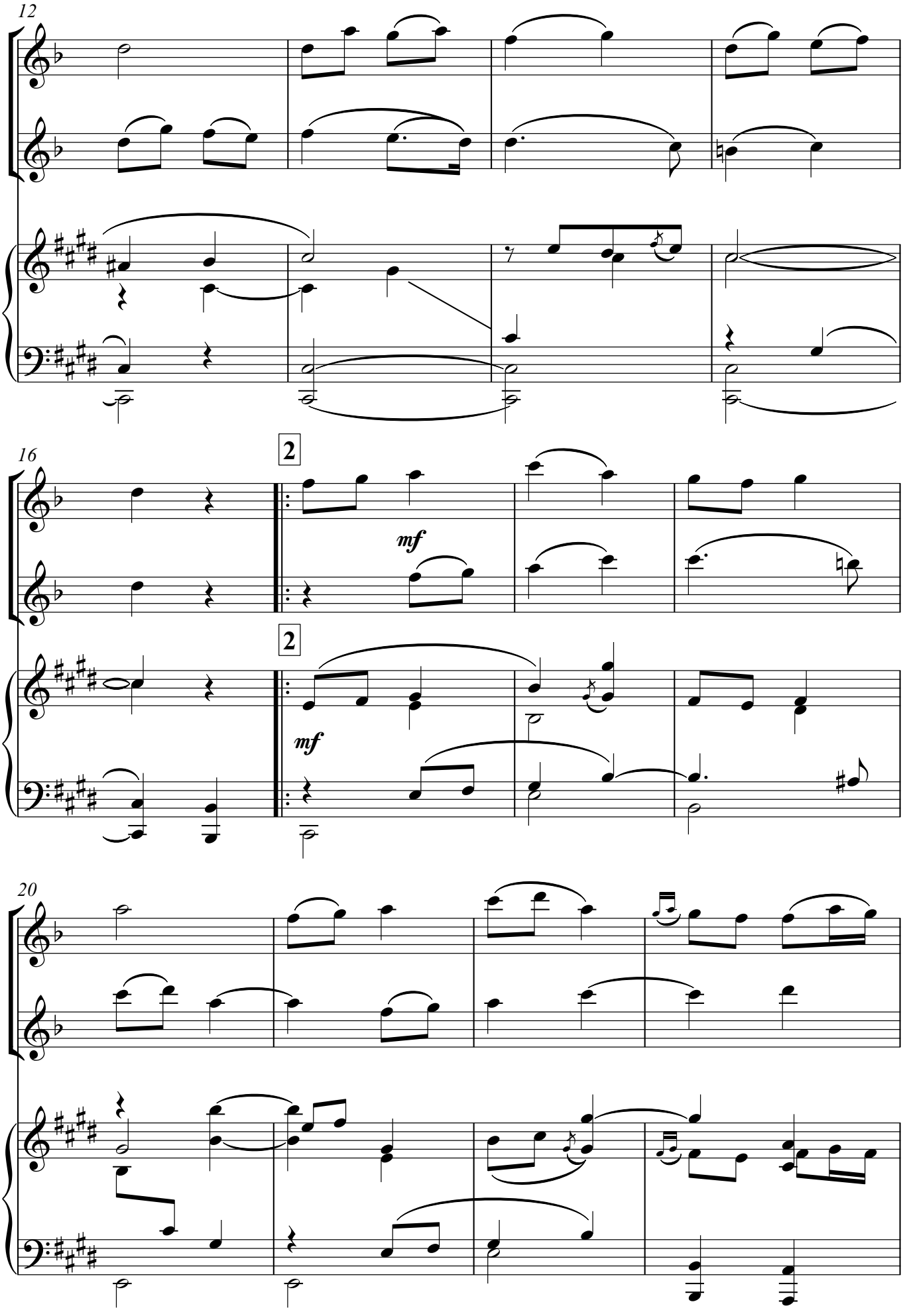
12
16
2
mf
2
mf
20

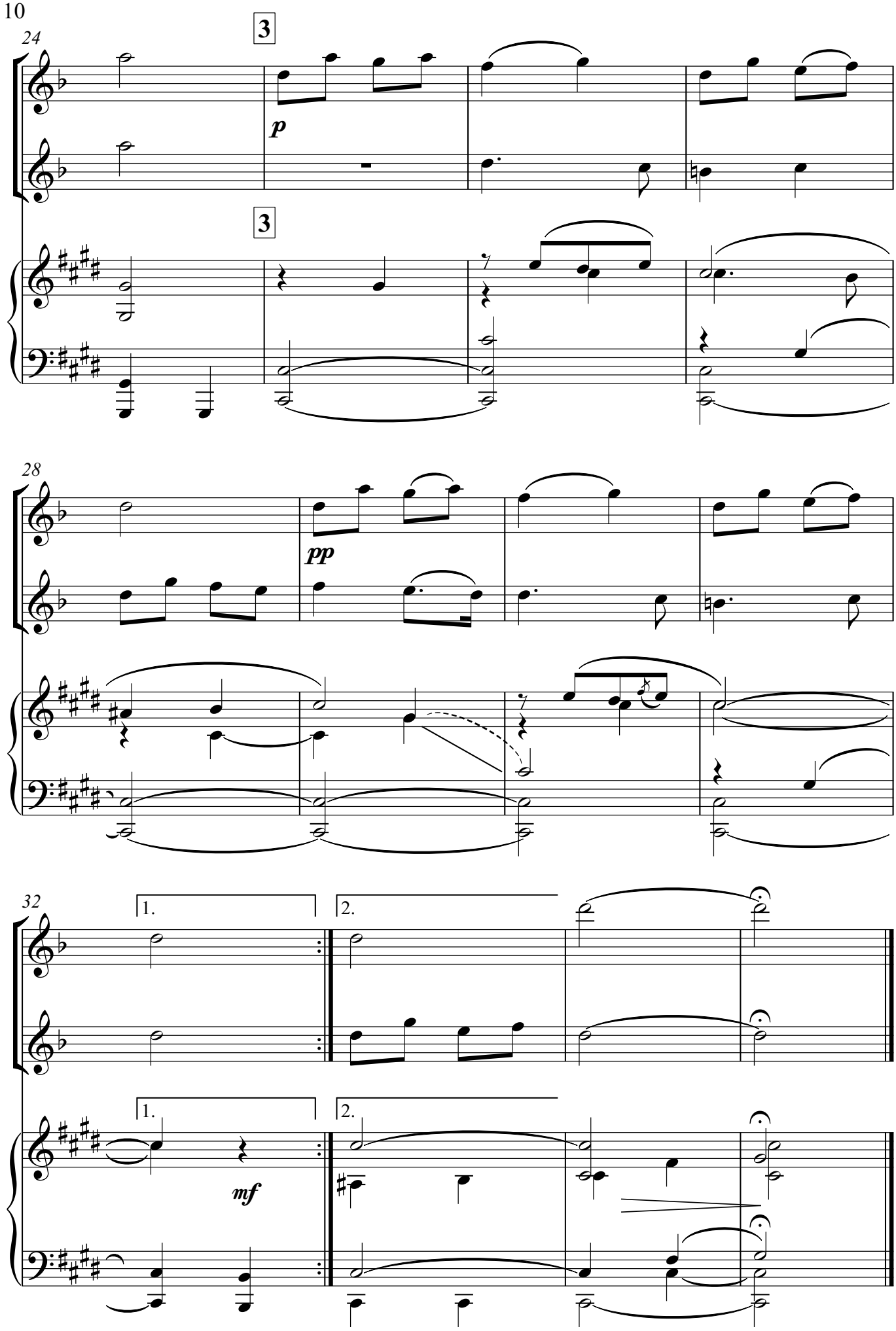
24
3
p
3
28
pp
32
1.
2.
1.
2.
mf

Marş

S.Rüstəmov

Maestoso

Qarmon I

Qarmon II

Piano

f

mf

3

6

1

1

3

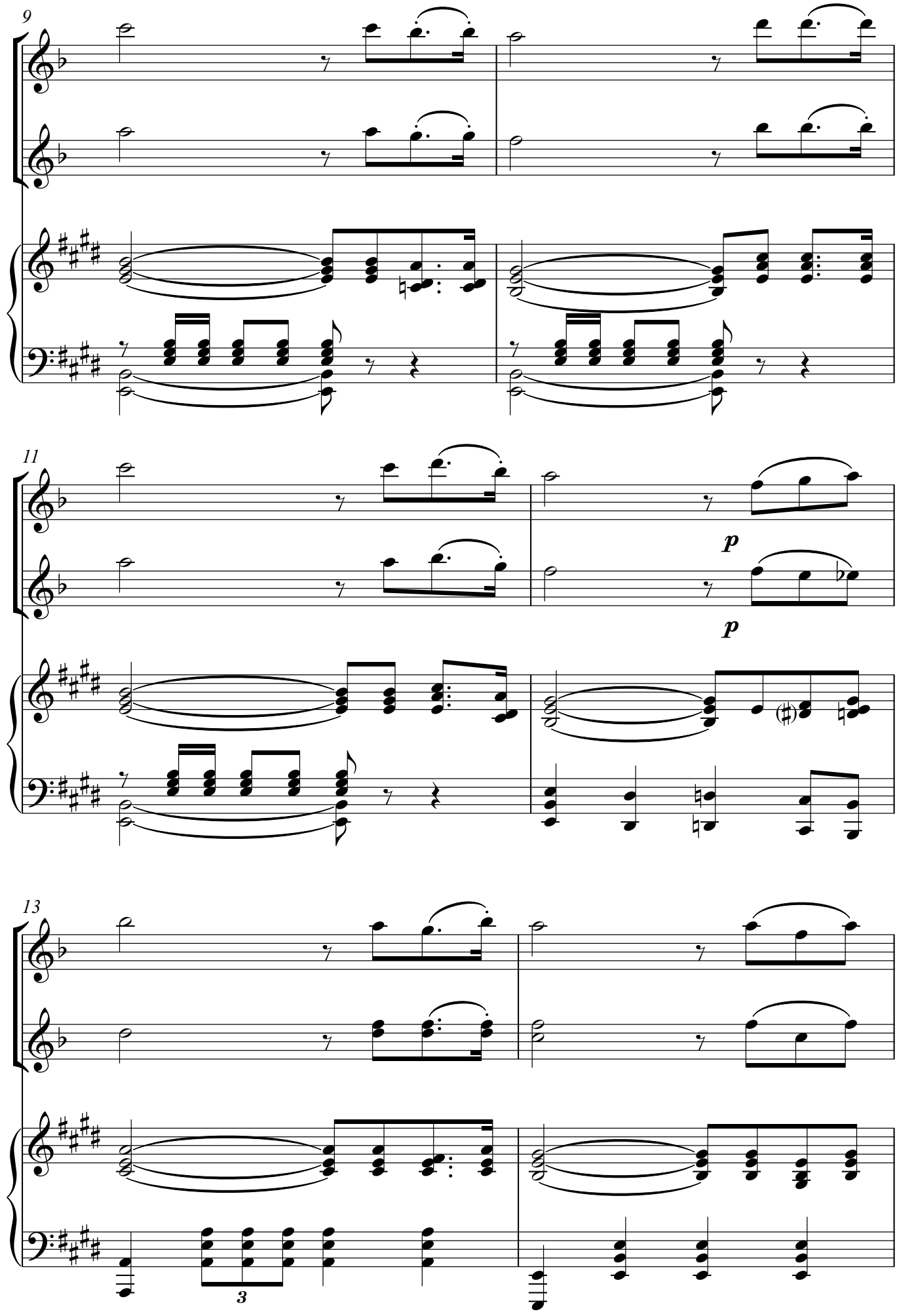
9
11
p
p
13
3

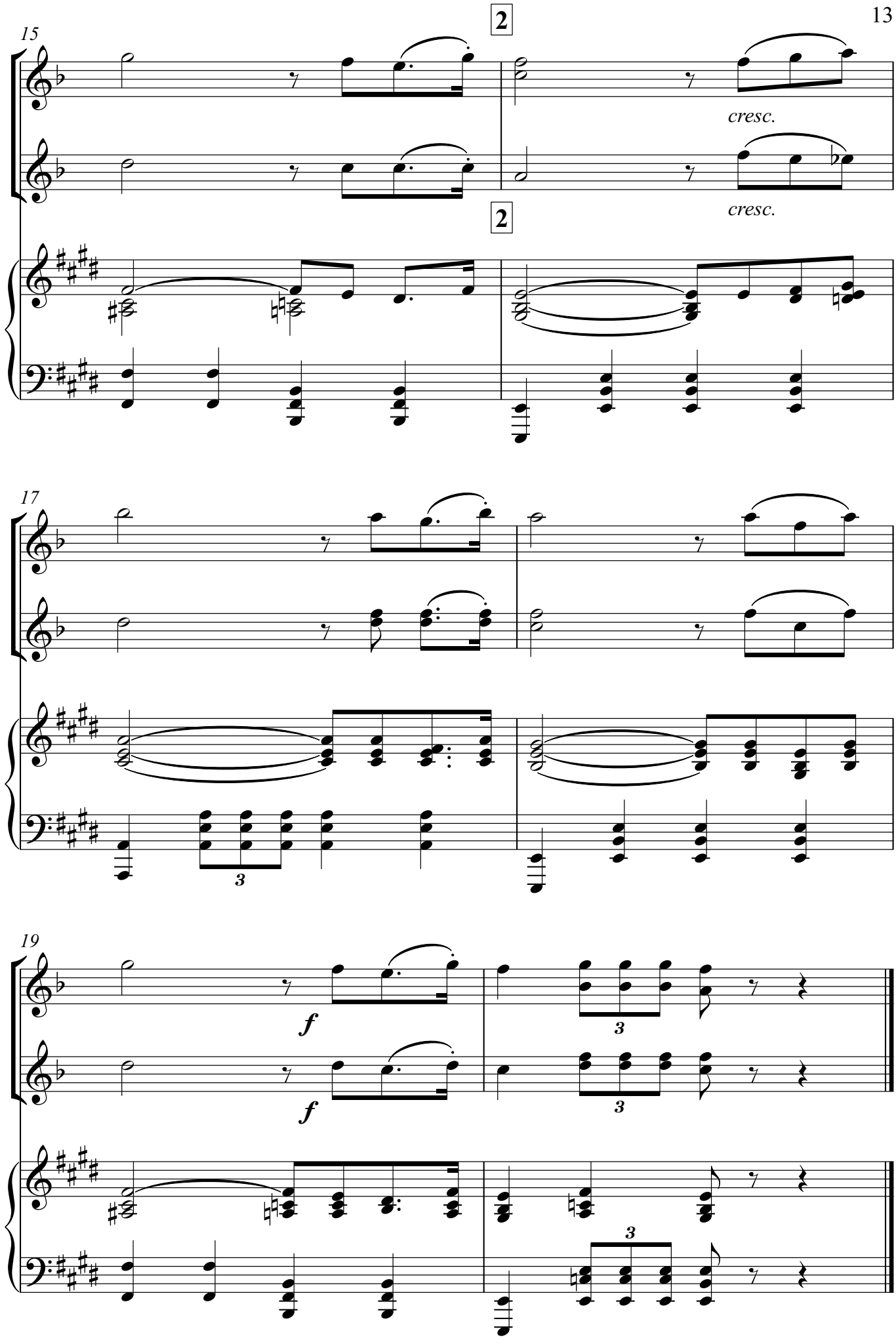
15
2
cresc.
cresc.
2
17
3
19
f
f
3
3
3

Axşam oldu

Ü.Hacıbəyli

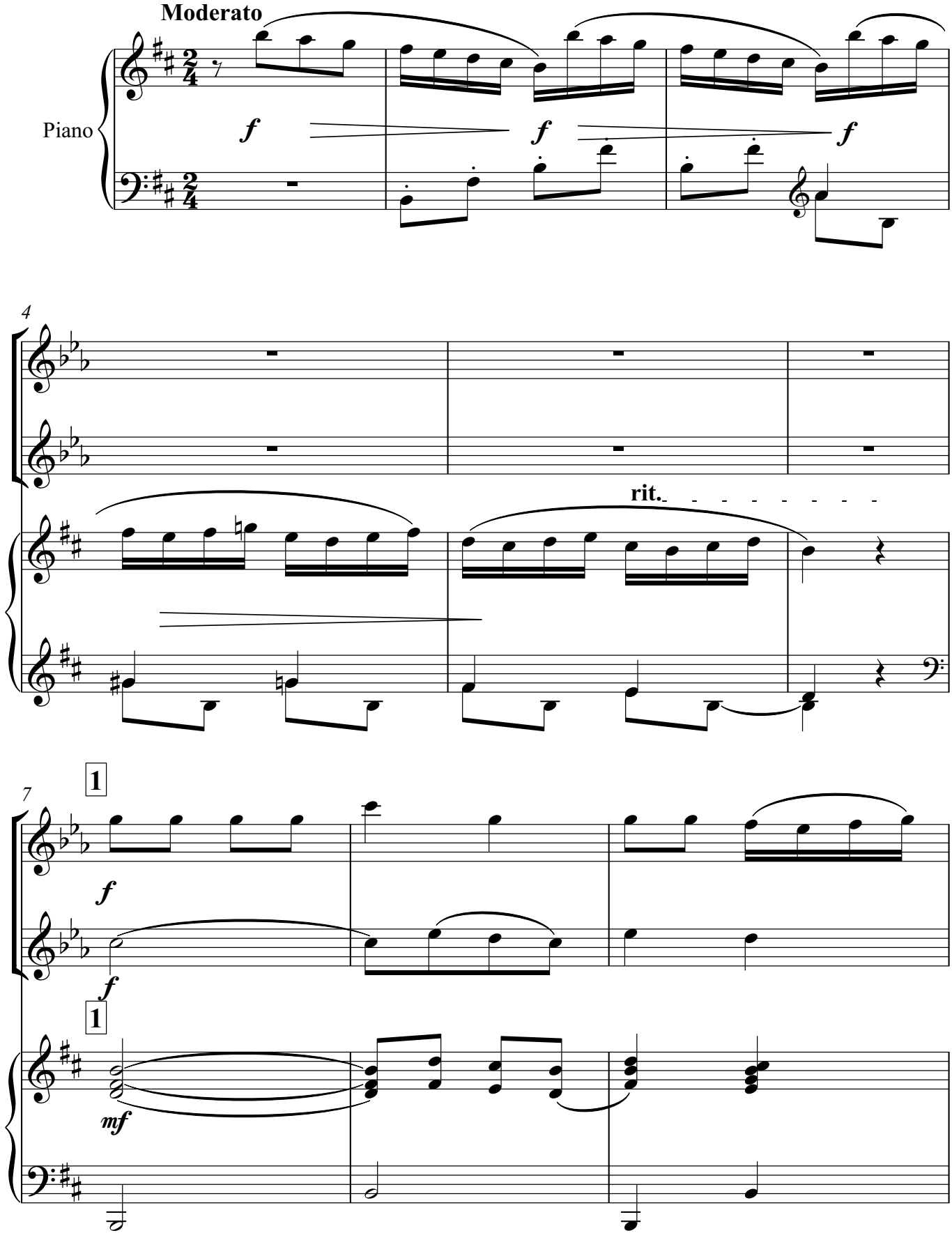

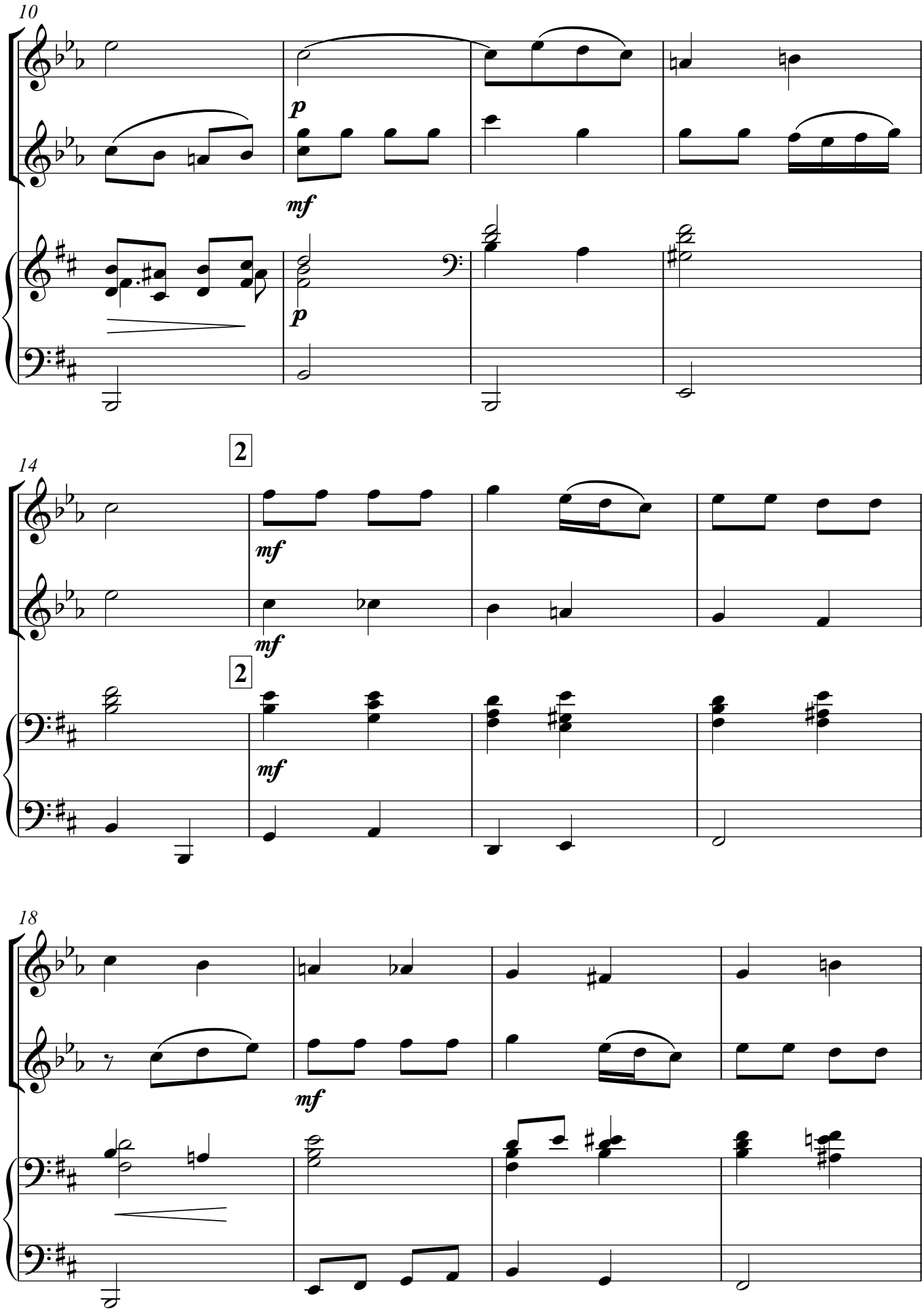
10
p
mf
p
14
2
mf
mf
2
mf
18
mf

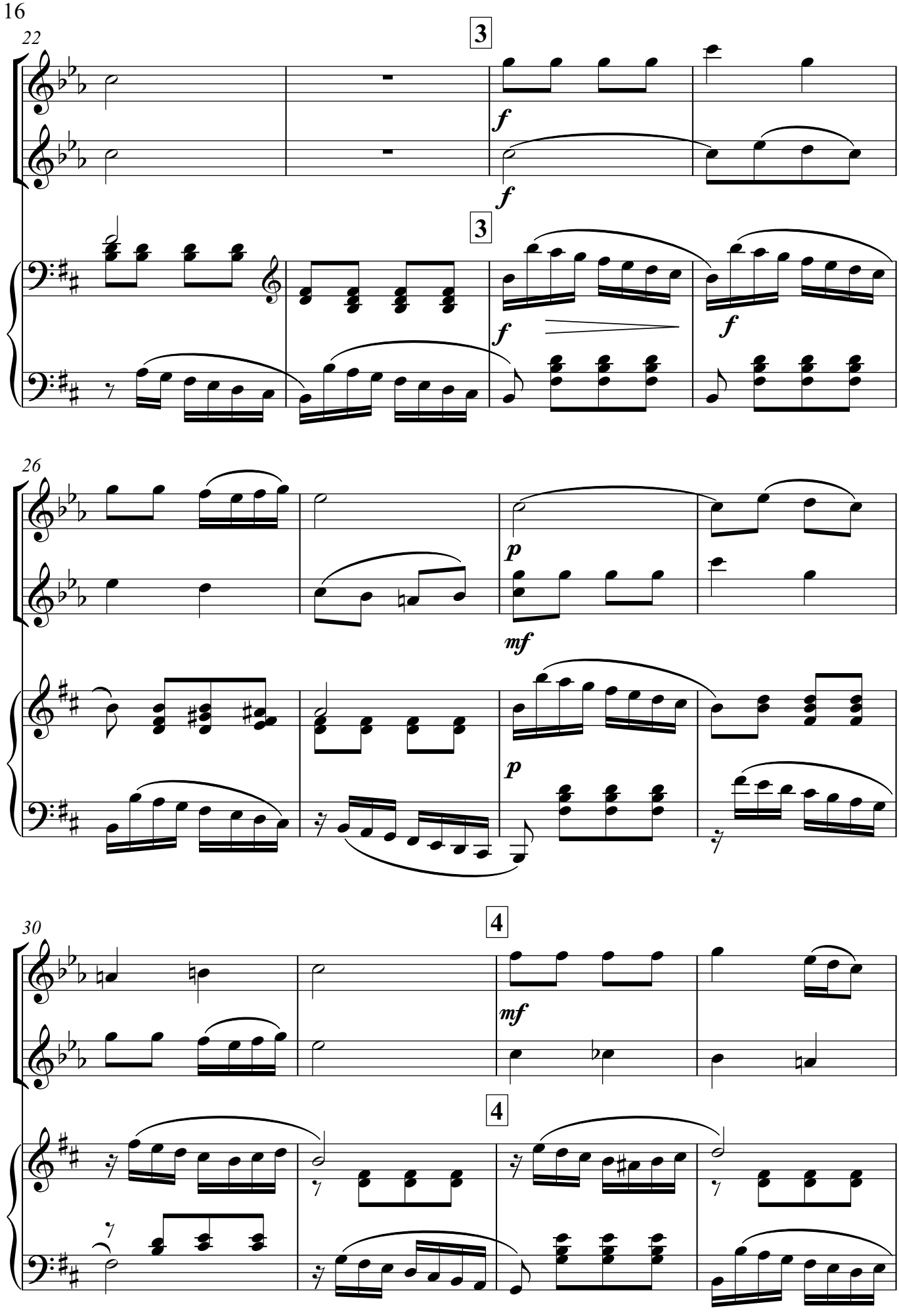
22
3
f
f
3
f
f
26
p
mf
p
30
4
mf
4

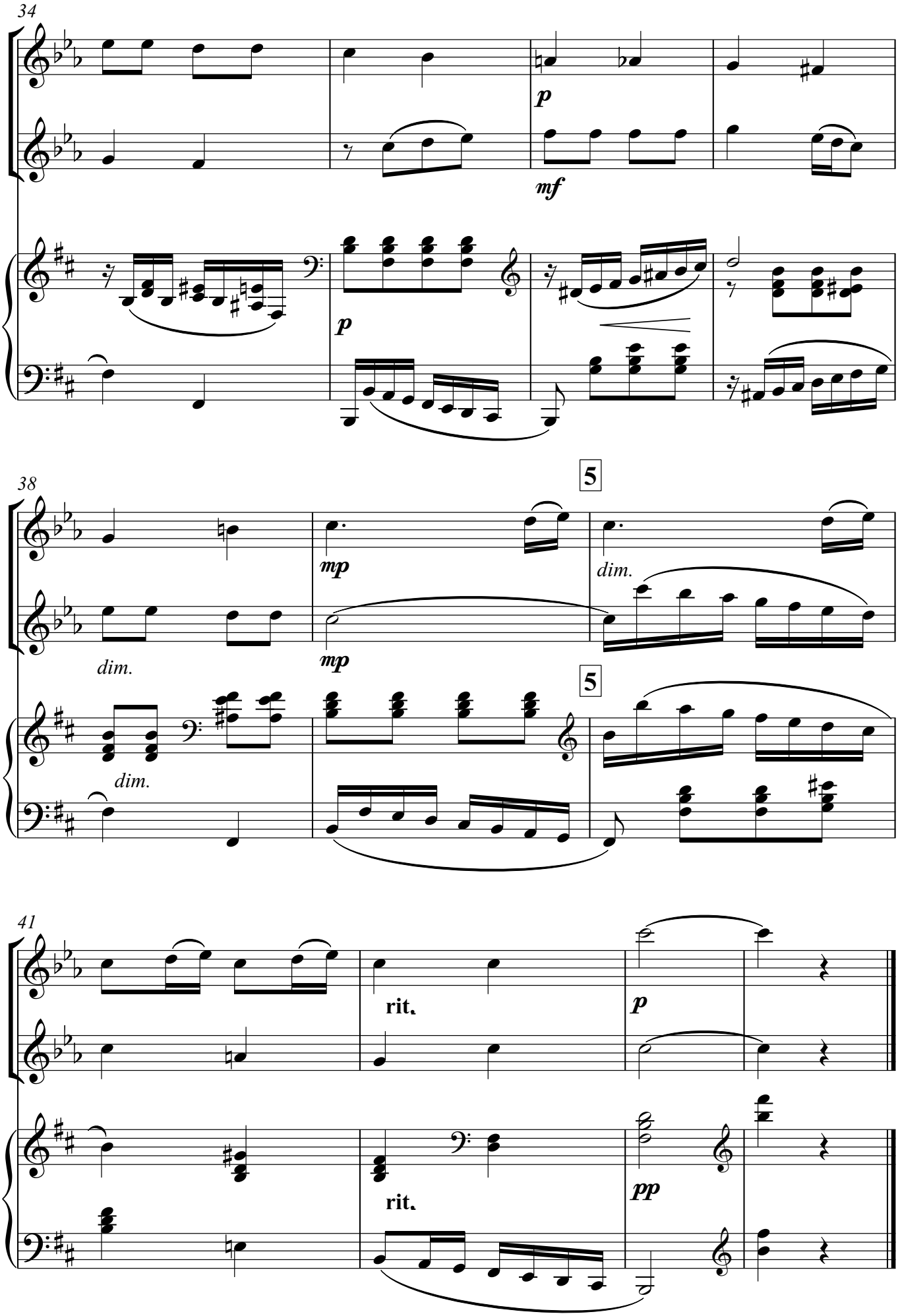
34
p
mf
p
38
5
mp
dim.
mp
dim.
5
dim.
41
rit.
p
rit.
pp

Şən qəlbli gözəl qız

A.Qurilyov

Tempo di valse

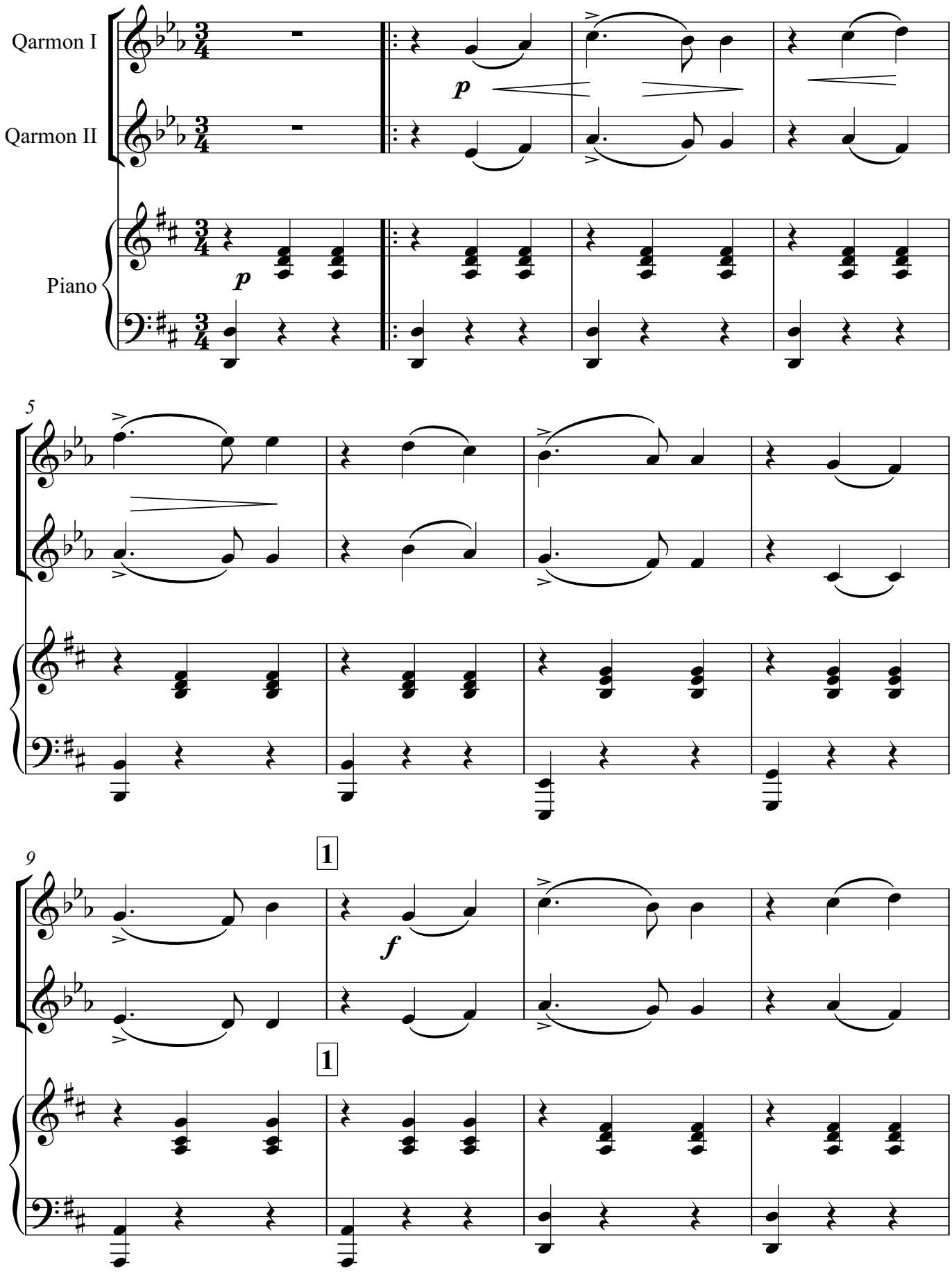

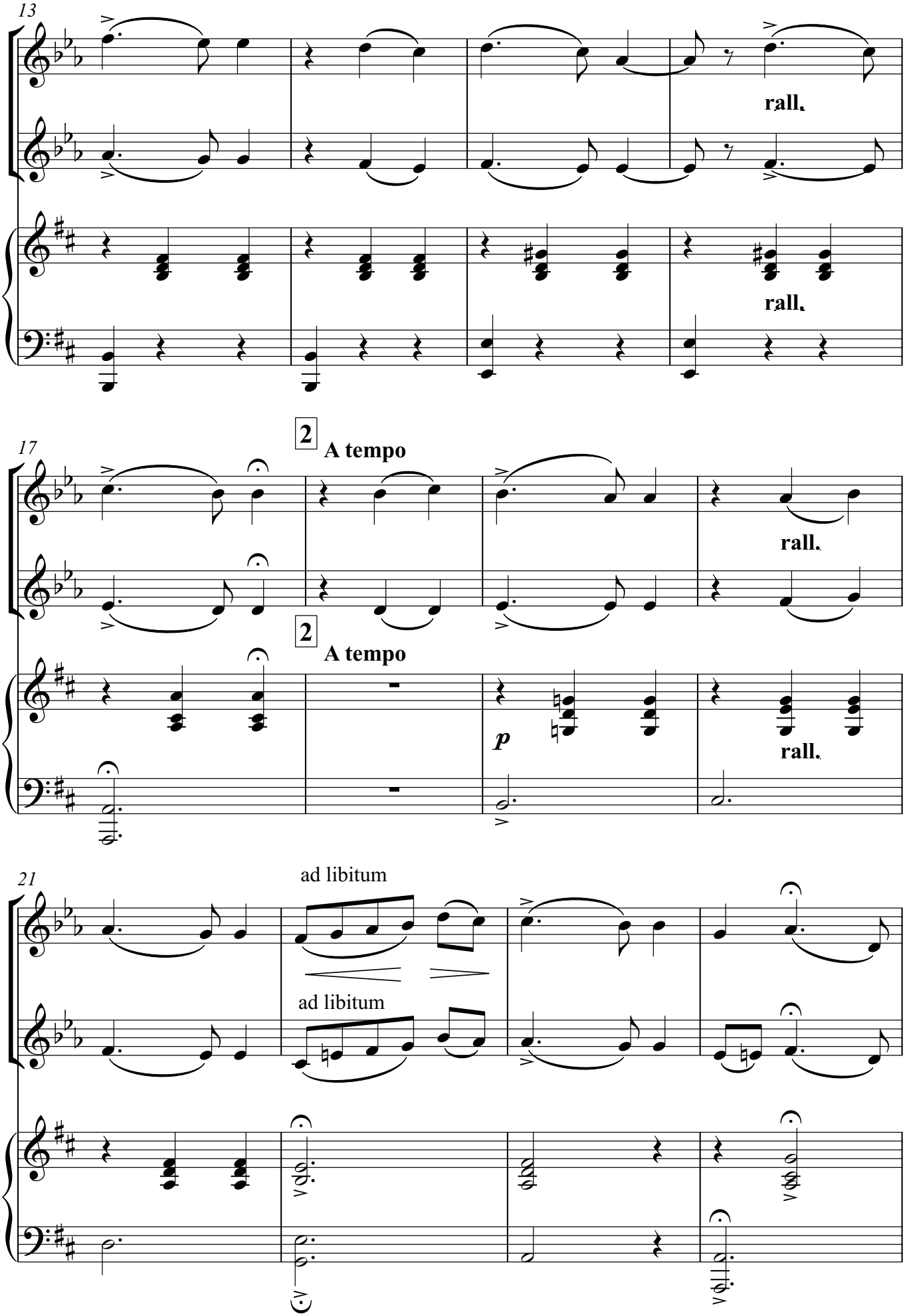
13
rall.
rall.
17
2
A tempo
rall.
2
A tempo
p
rall.
21
ad libitum
ad libitum

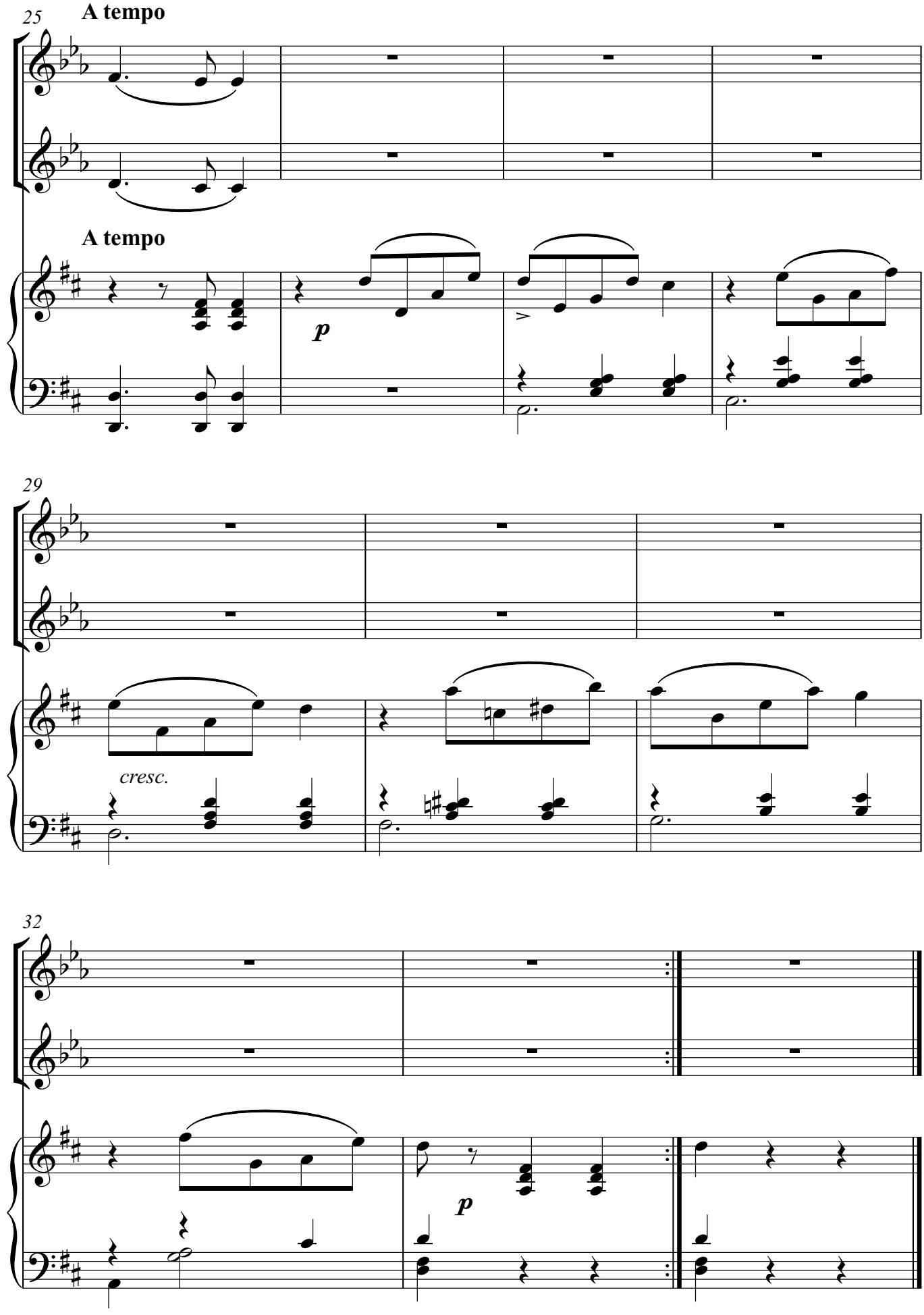
25
A tempo
A tempo
p
29
cresc.
32
p

Moldav rəqsi

Vivace

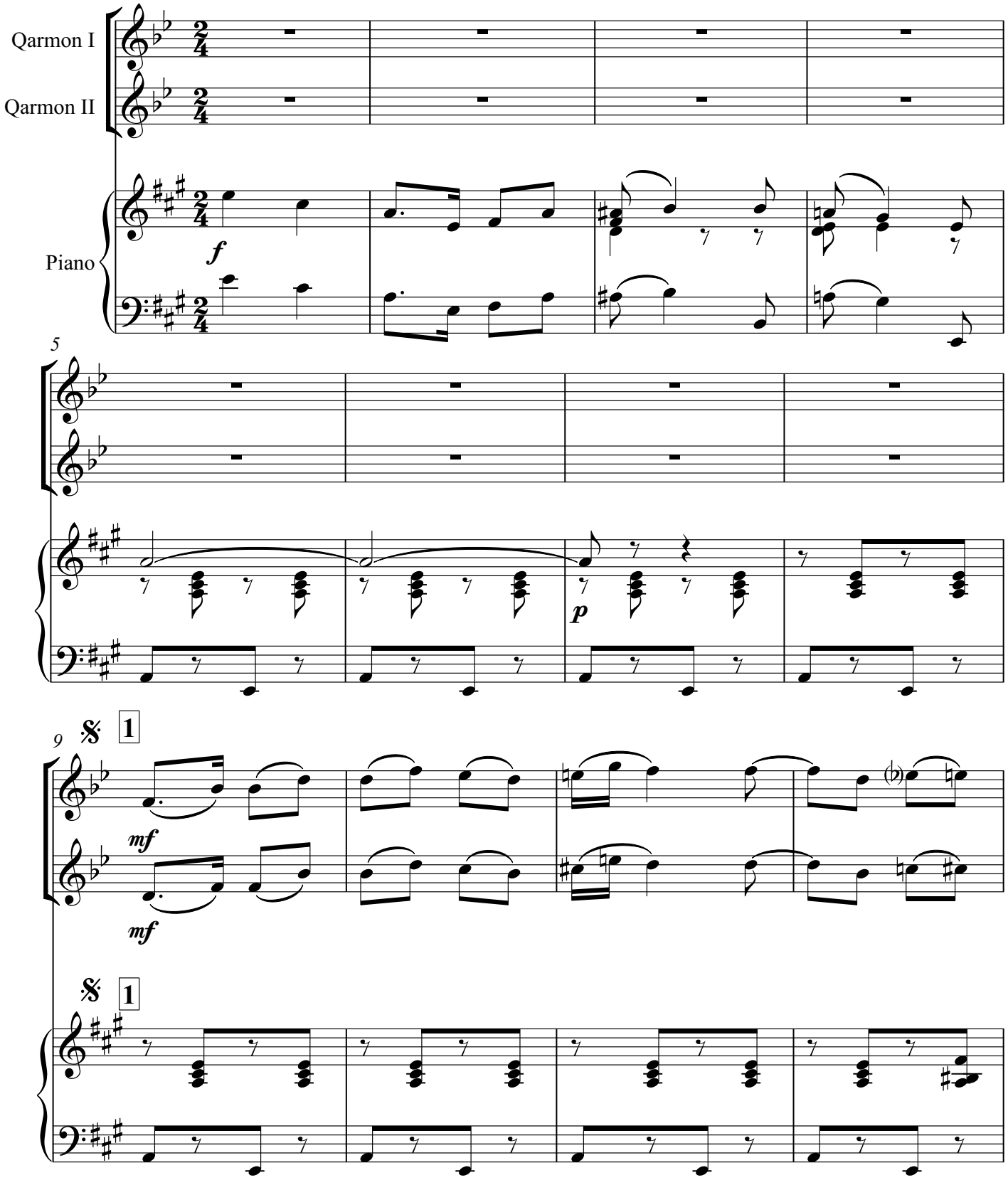

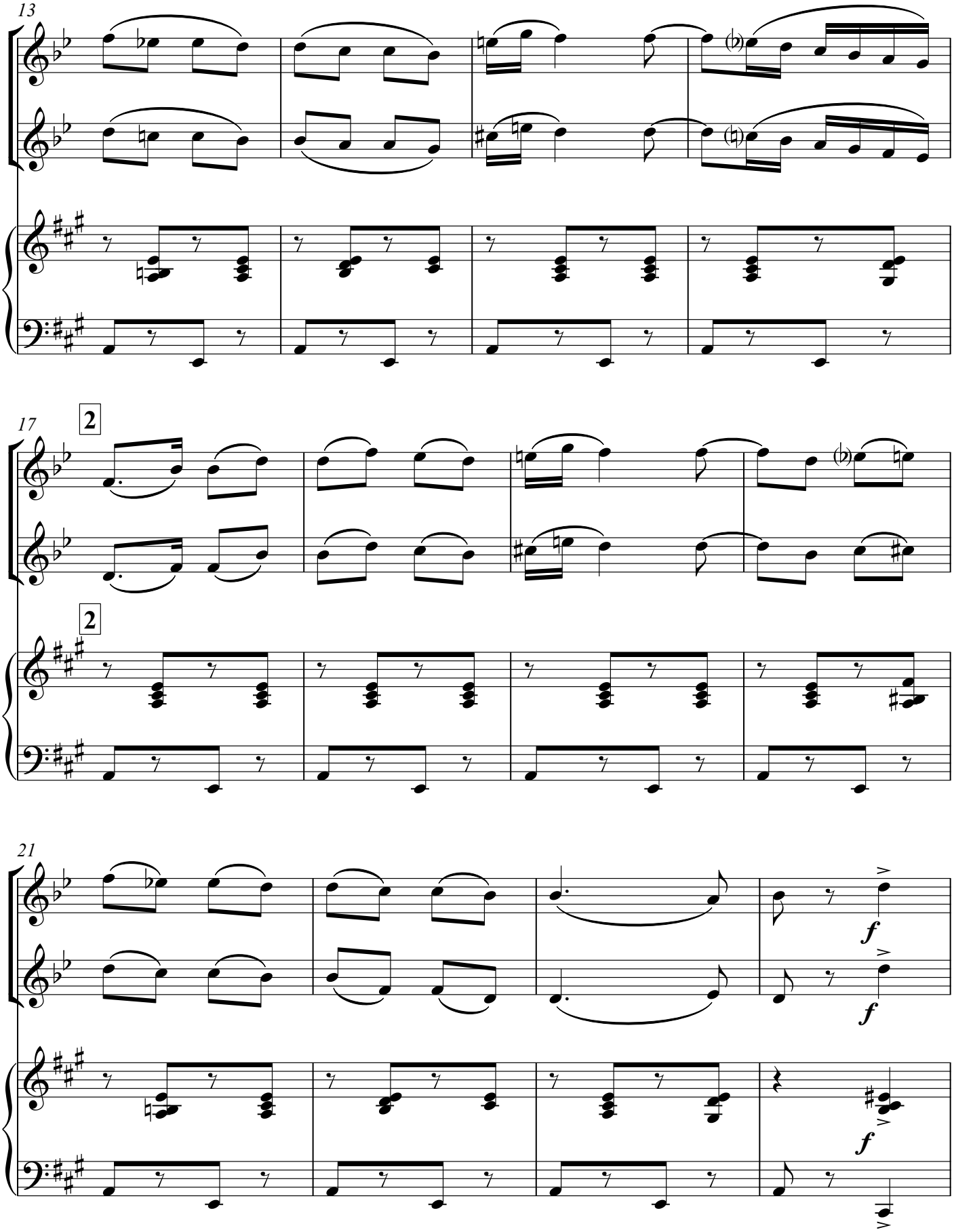
13
17
2
2
21
f
f
f

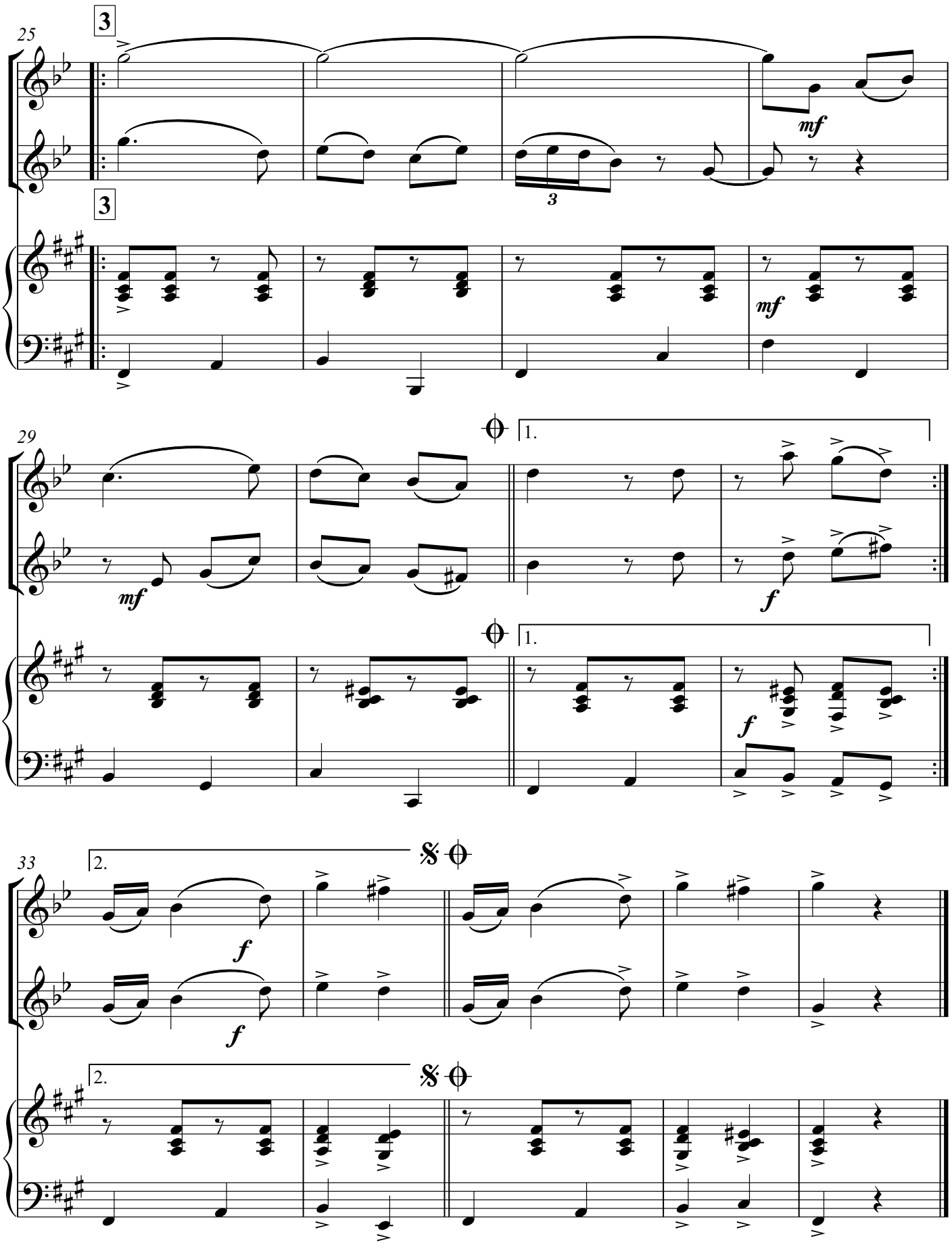
25
3
3
mf
mf
3
29
1.
1.
mf
f
f
33
2.
2.
f
f

"Məcnun, Məcnun" xoru

"Leyli və Məcnun" operasından

Ü.Hacıbəyli

Allegro non troppo

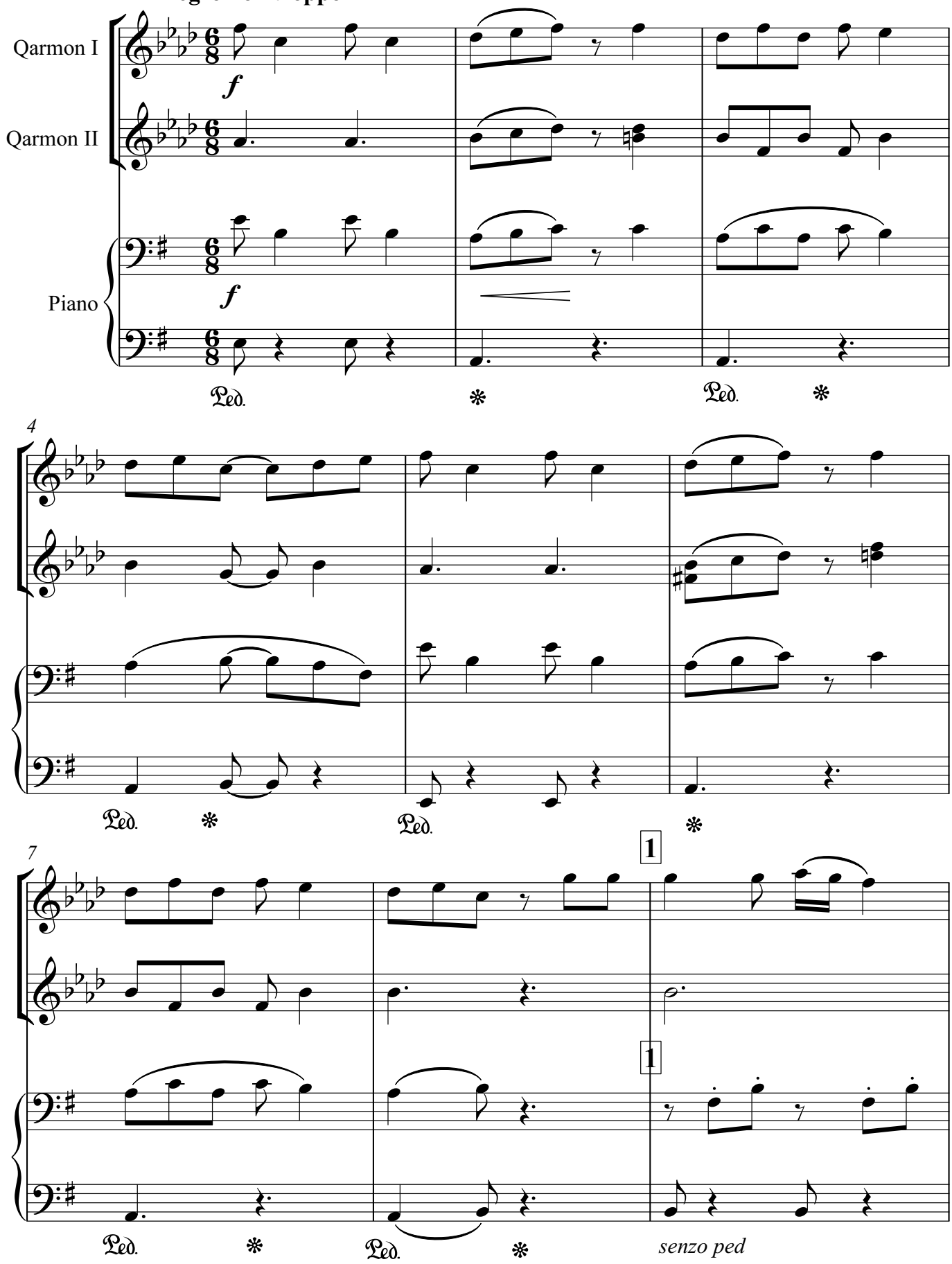

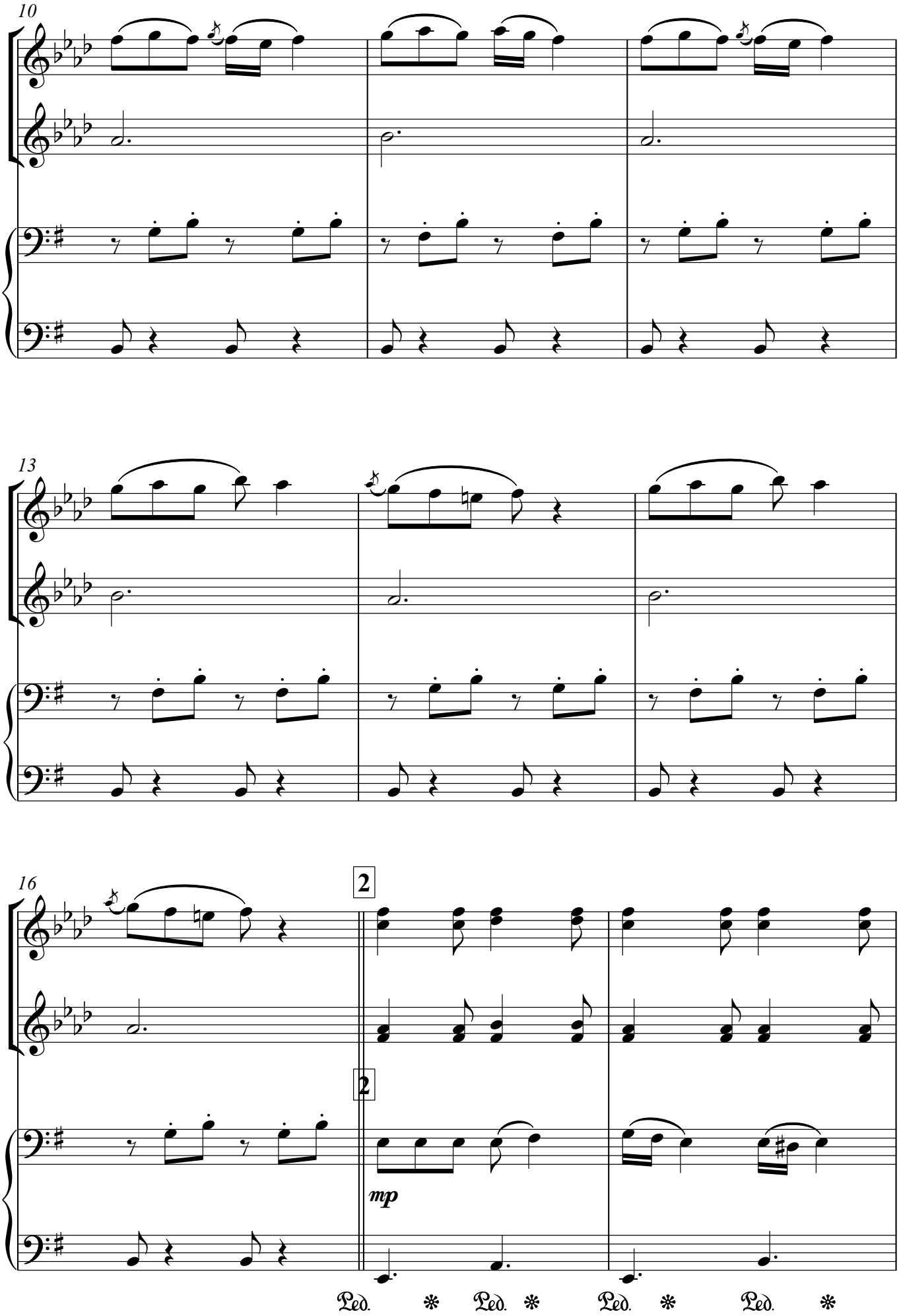
10
13
16
2
2
mp
Ped. * Ped. * Ped. * Ped. *

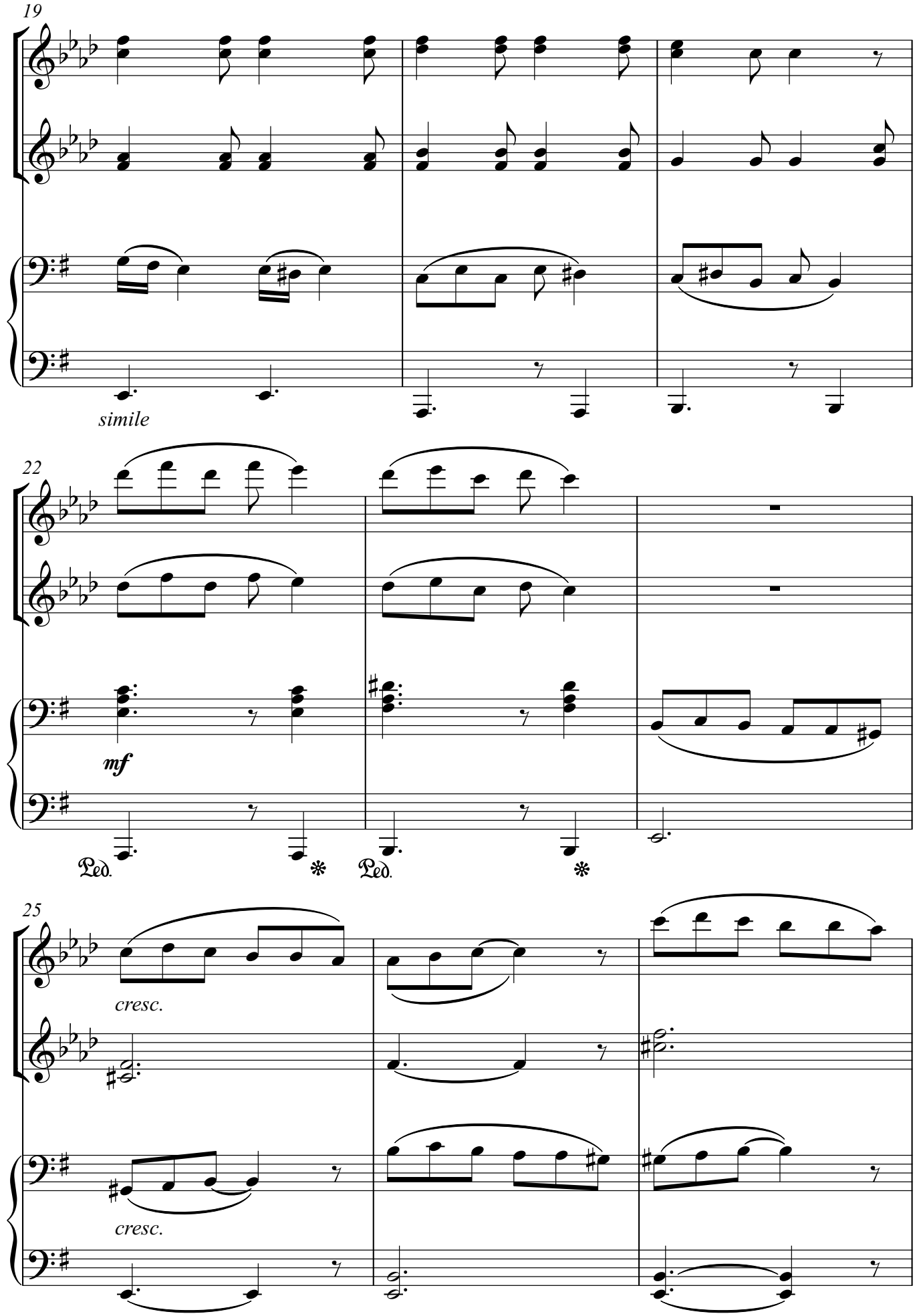
19
simile
22
mf
Ped.
Ped.
25
cresc.
cresc.

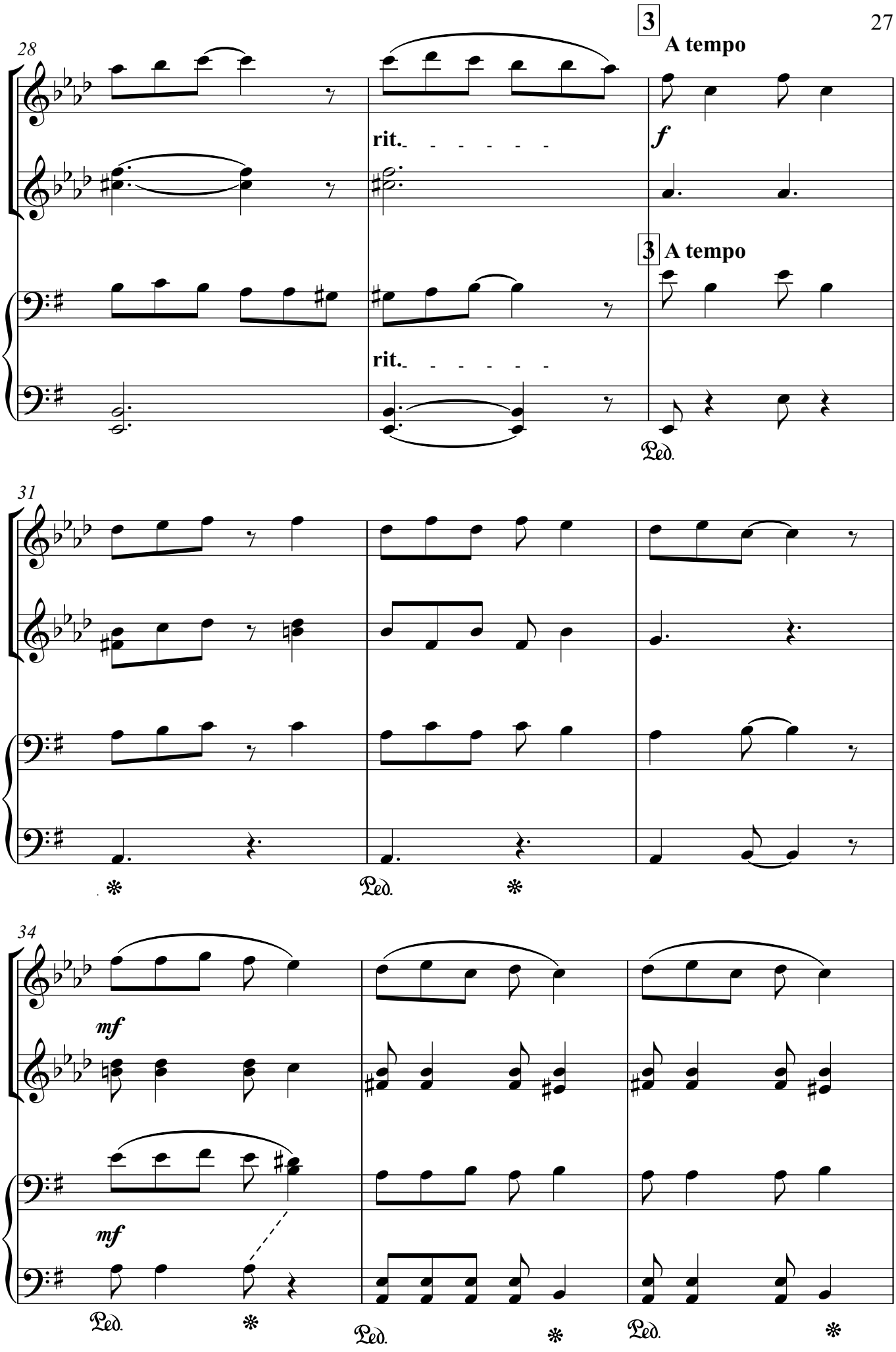
28
3
A tempo
rit.
f
3
A tempo
rit.
Ped.
31
Ped.
Ped.
34
mf
mf
Ped.
Ped.
Ped.

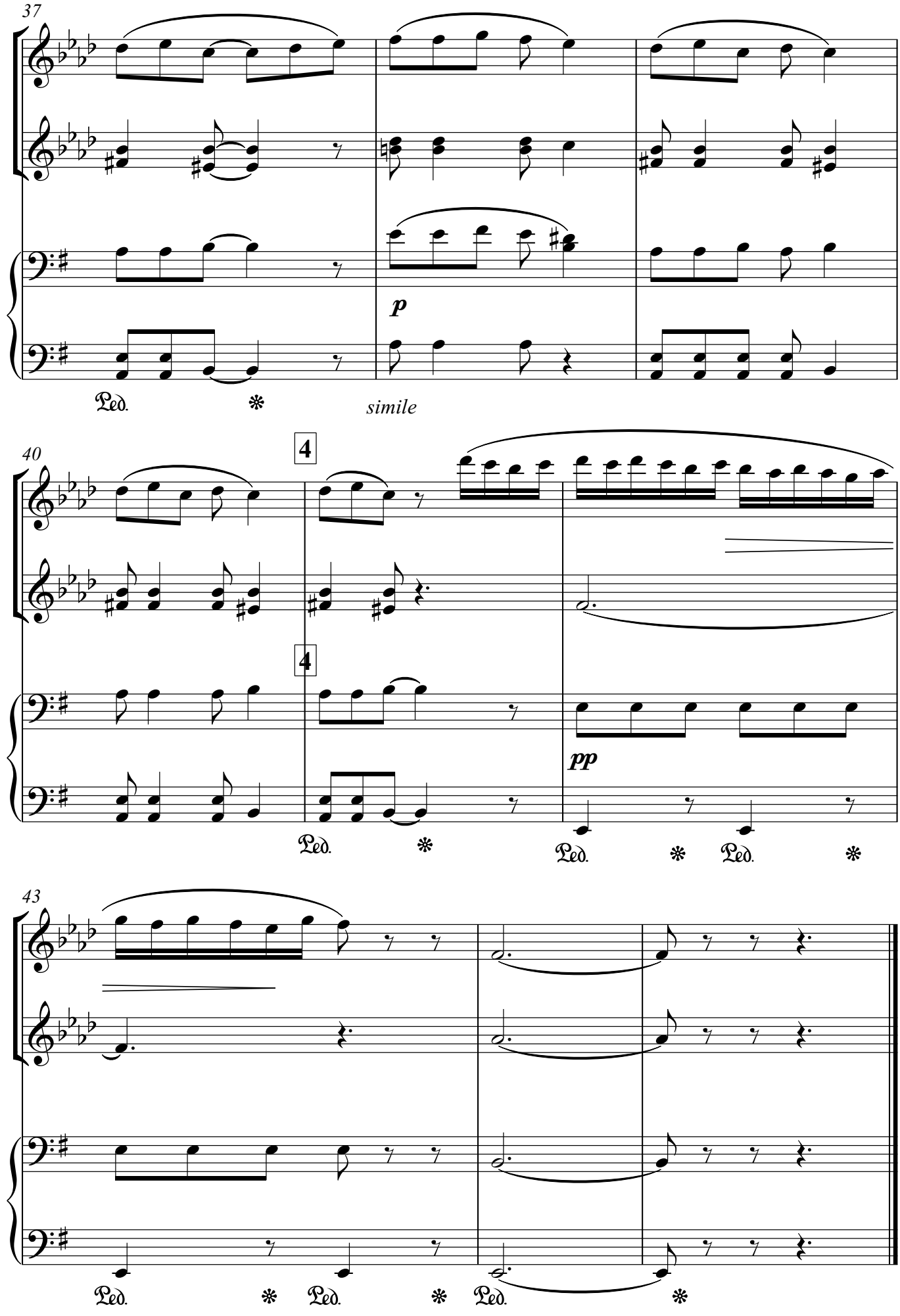
37
p
Ped.
simile
40
4
4
pp
Ped.
Ped.
Ped.
43
Ped.
Ped.
Ped.

Qızların xoru

"Leyli və Məcnun" operasından

Ü.Hacıbəyli

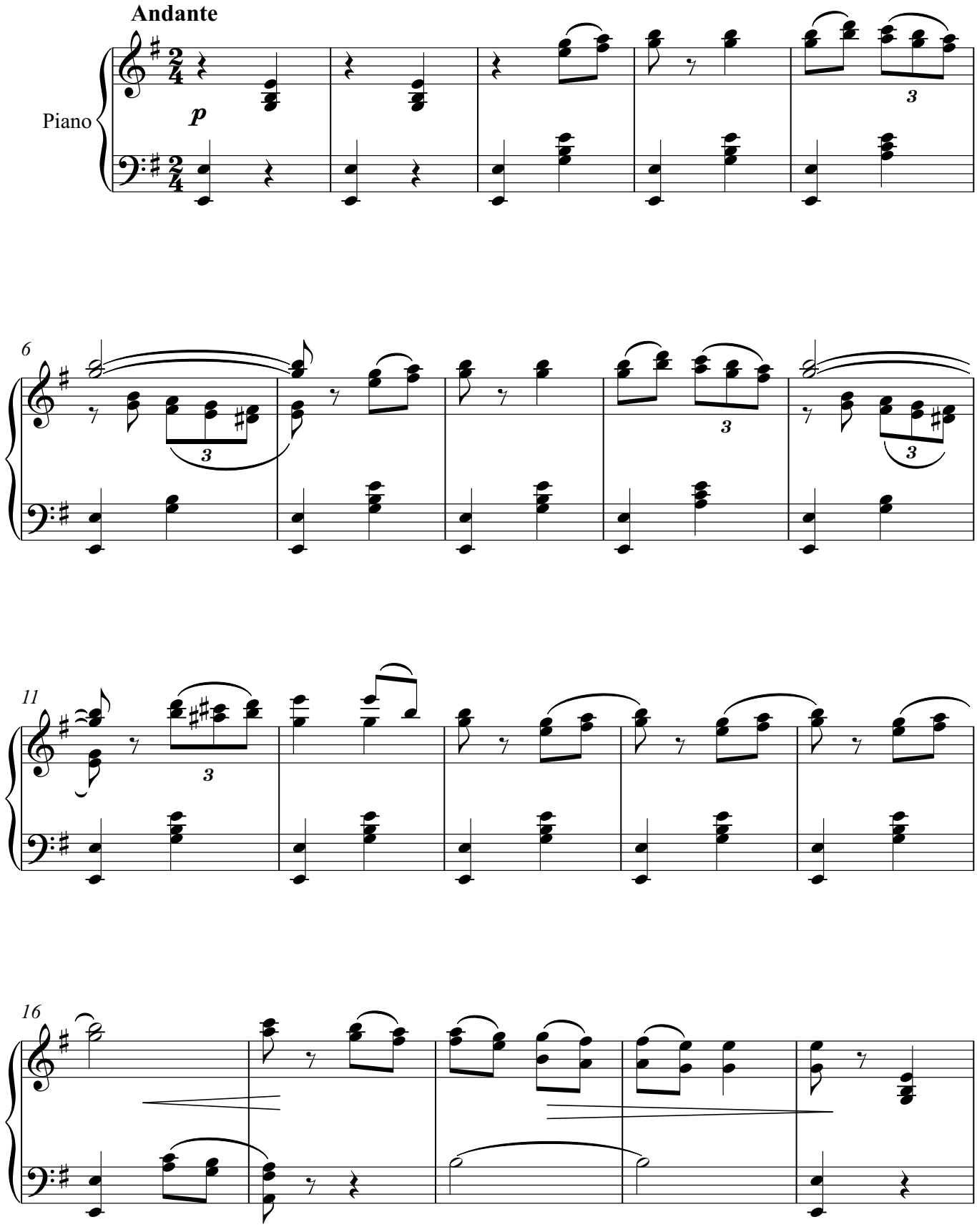

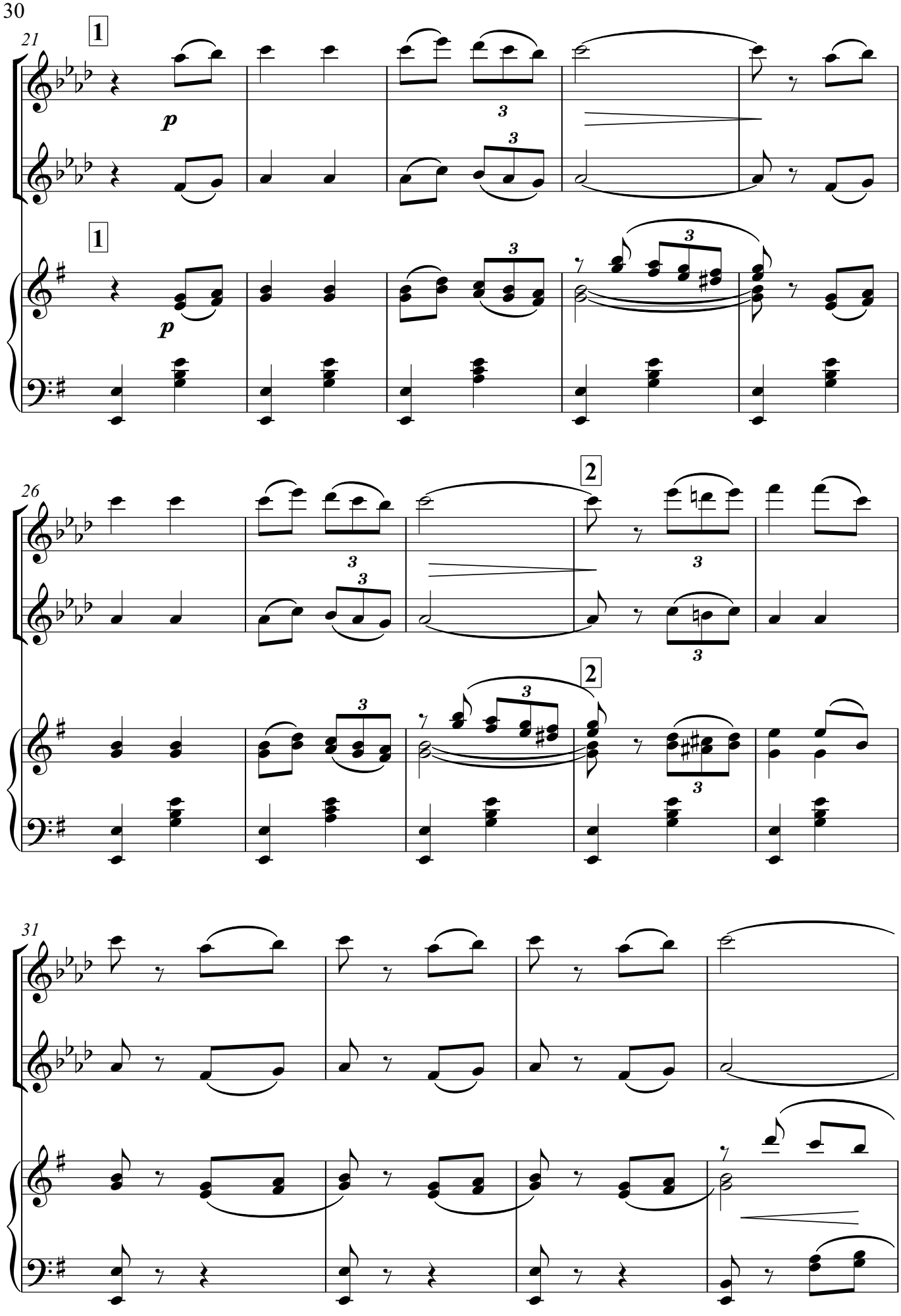
21
1
p
3
1
p
3
3
26
3
3
2
3
3
2
3
31

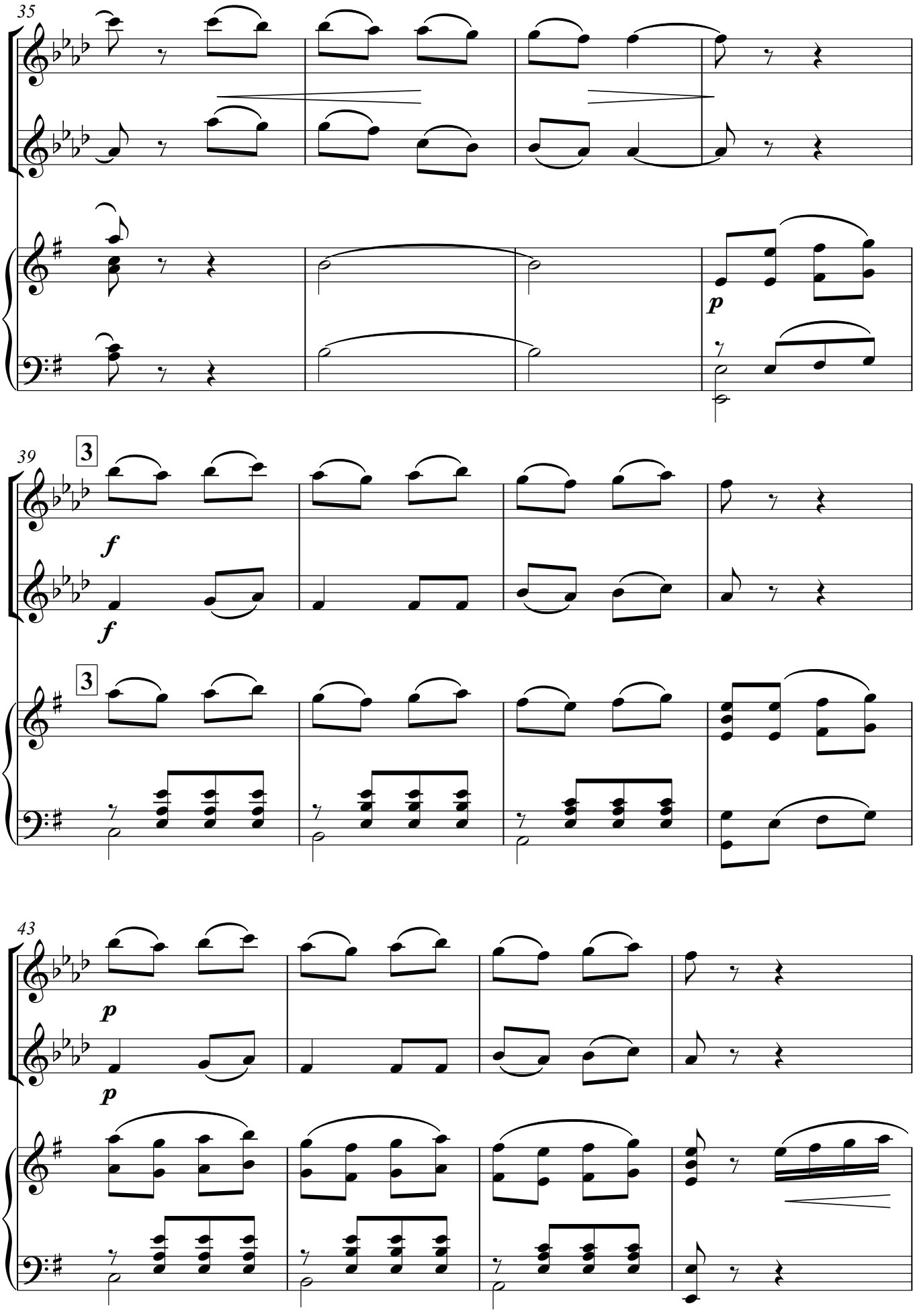
35
p
39
3
f
f
3
43
p
p

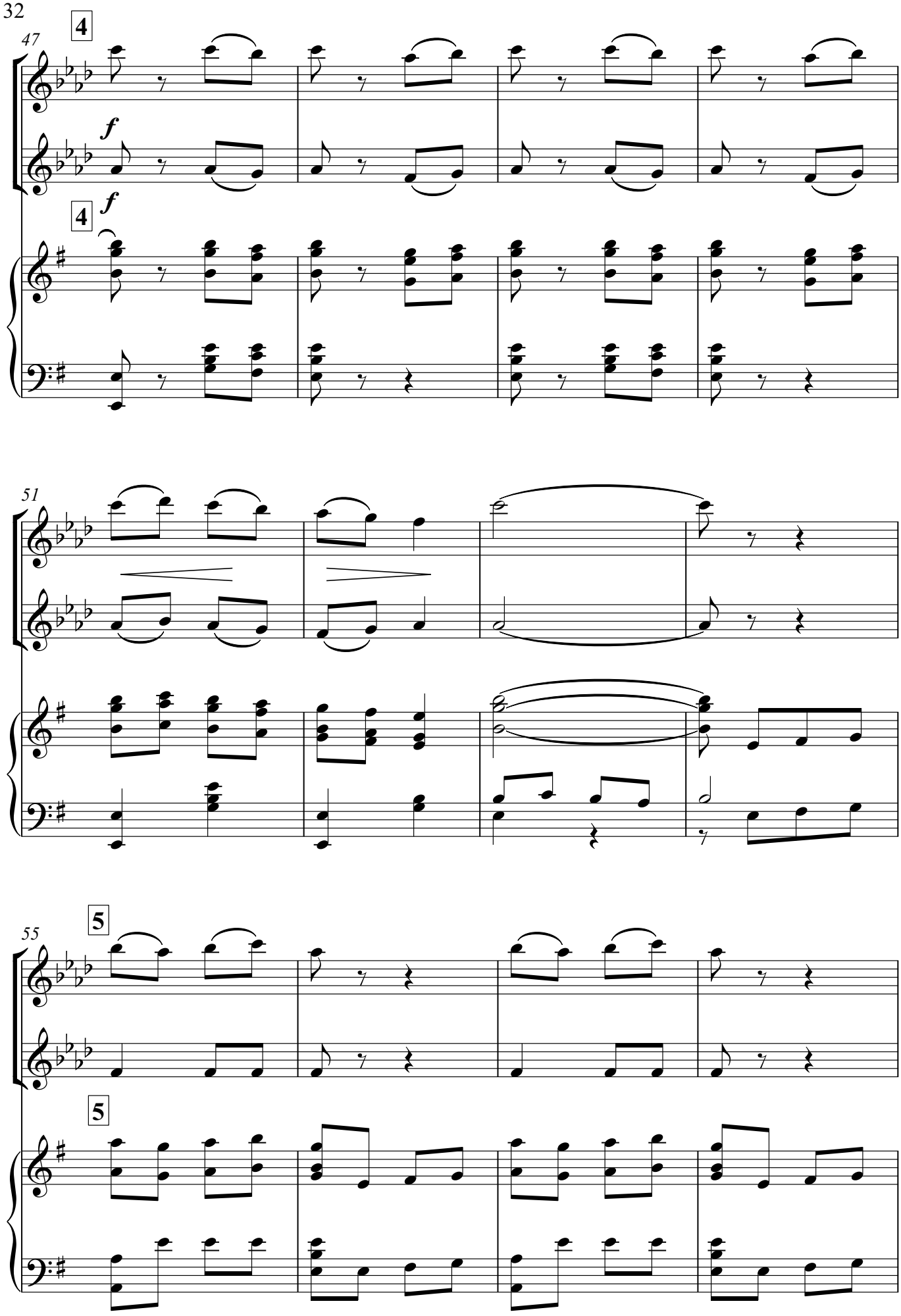
47
4
f
4
f
51
55
5
5

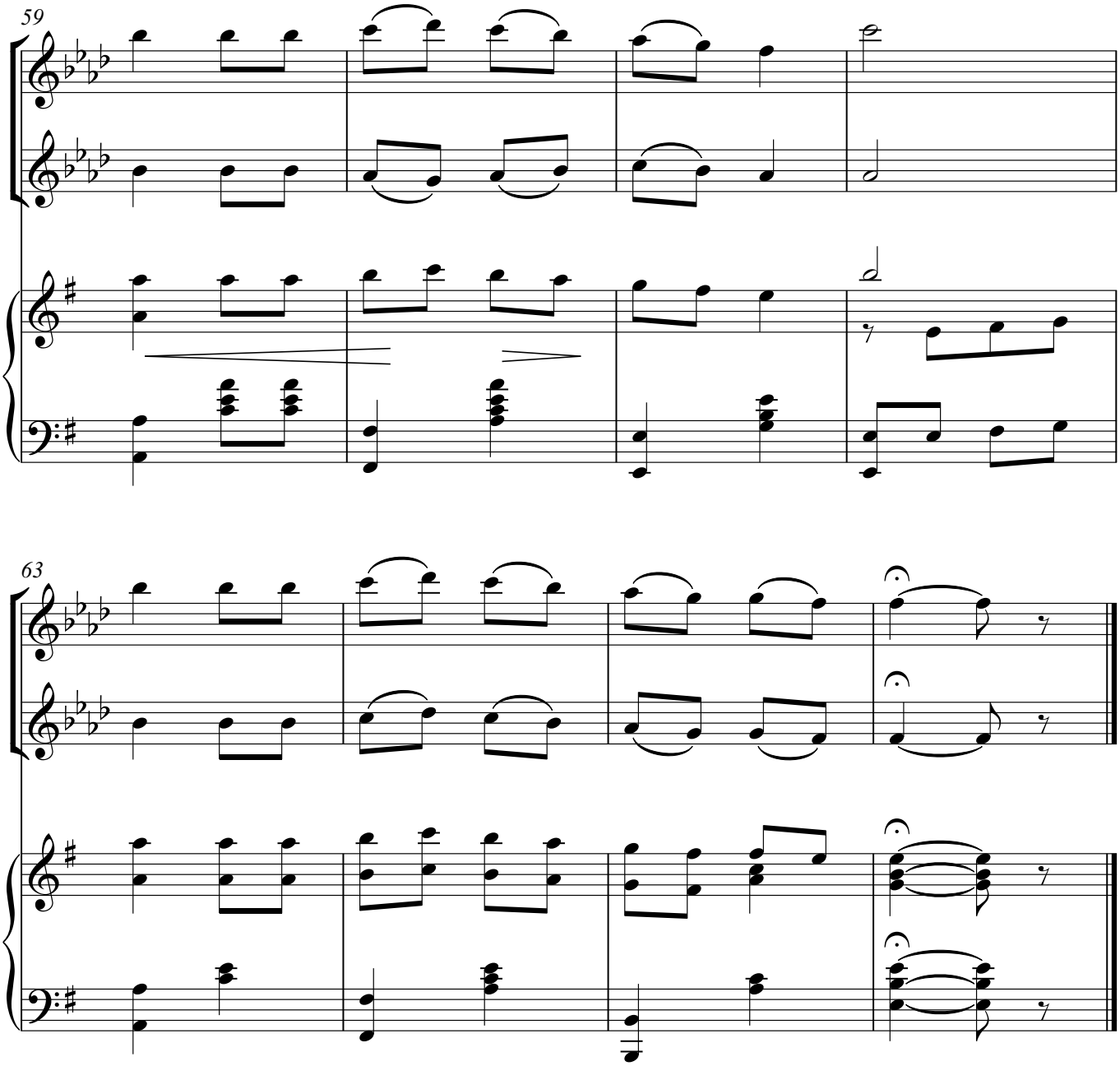
59
63

Azərbaycan süitası
II hissə

S.Rüstəmov

Andante cantabile

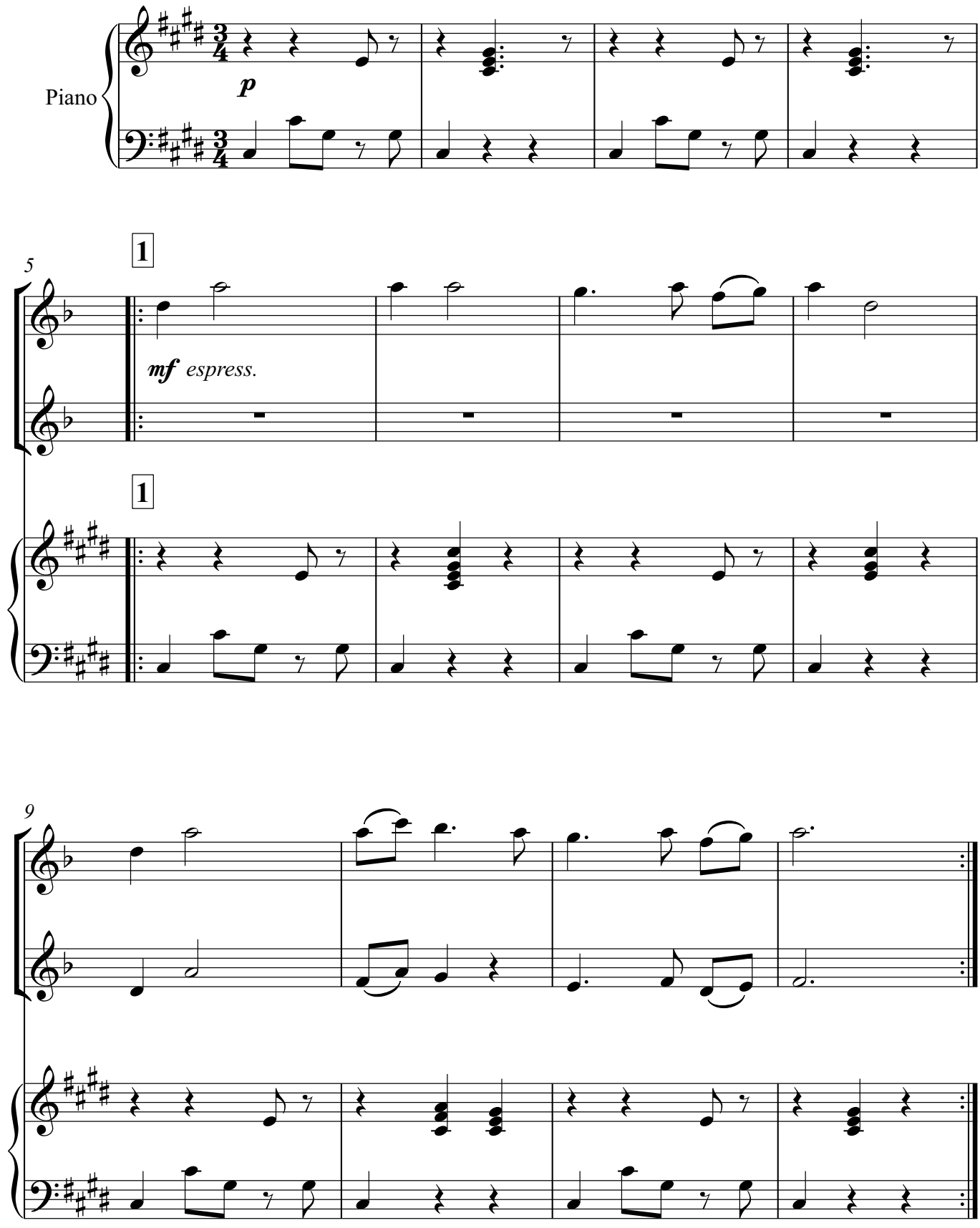

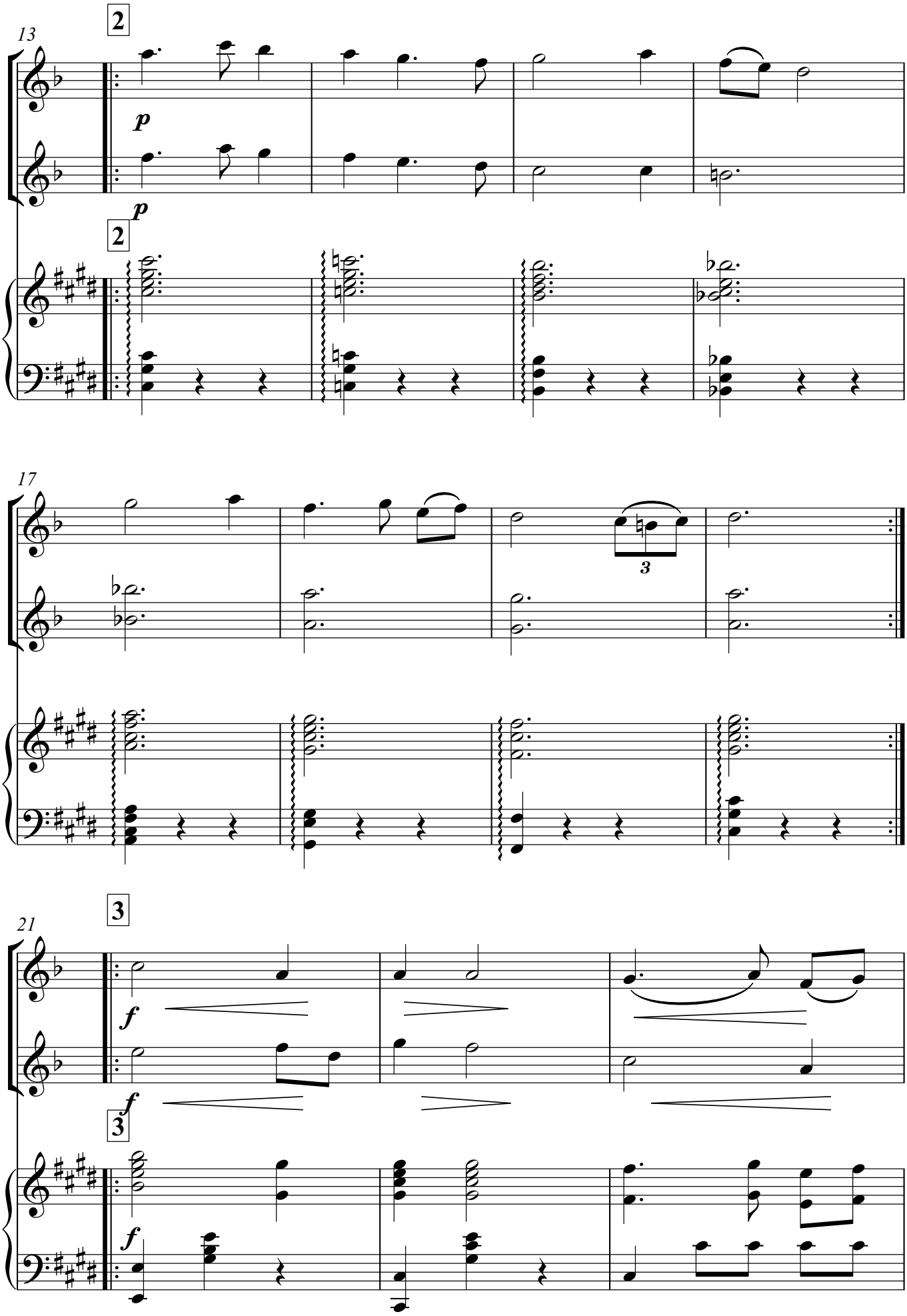
13
2
p
p
2
17
3
21
3
f
f
3
f

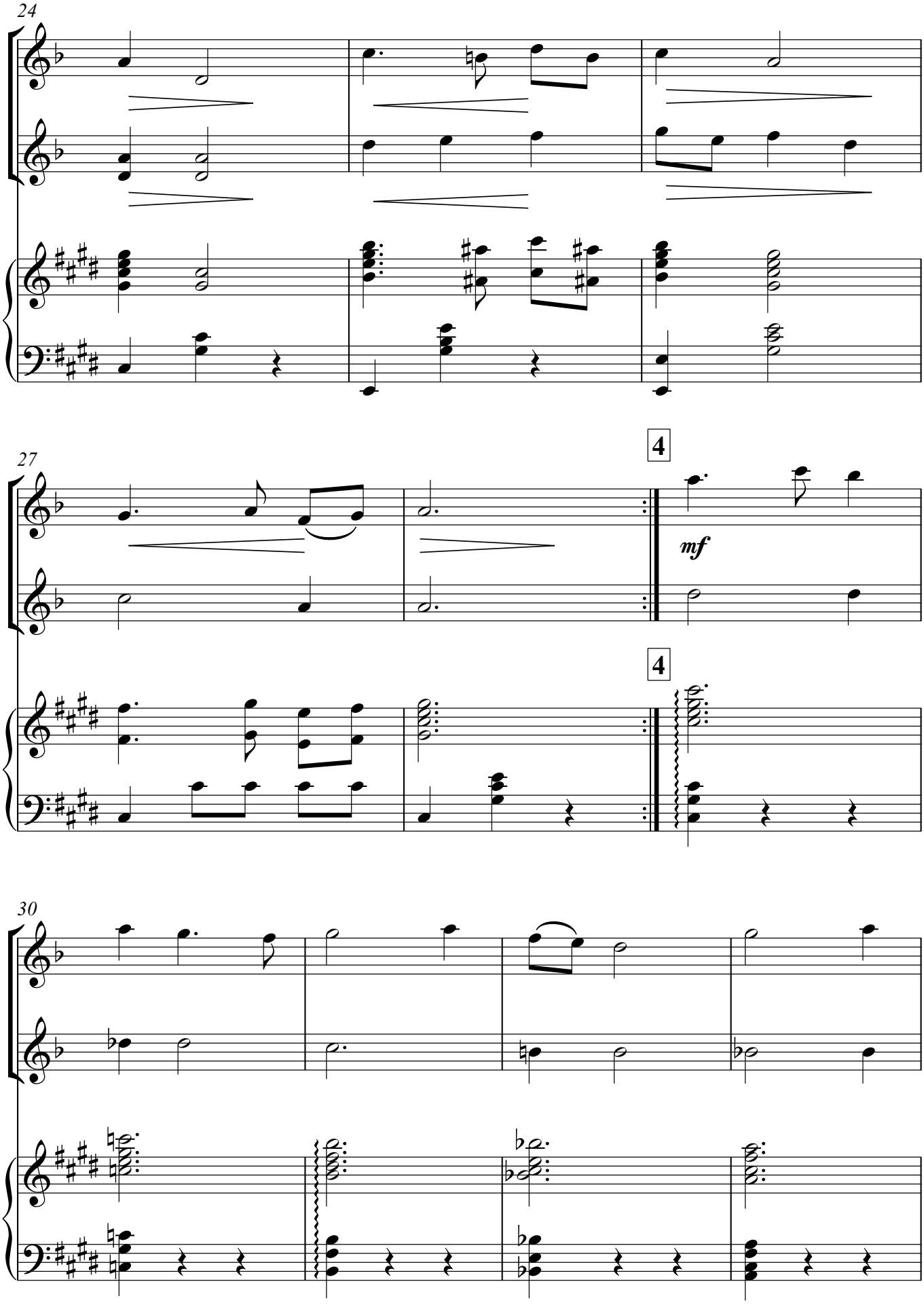
24
27
4
mf
4
30

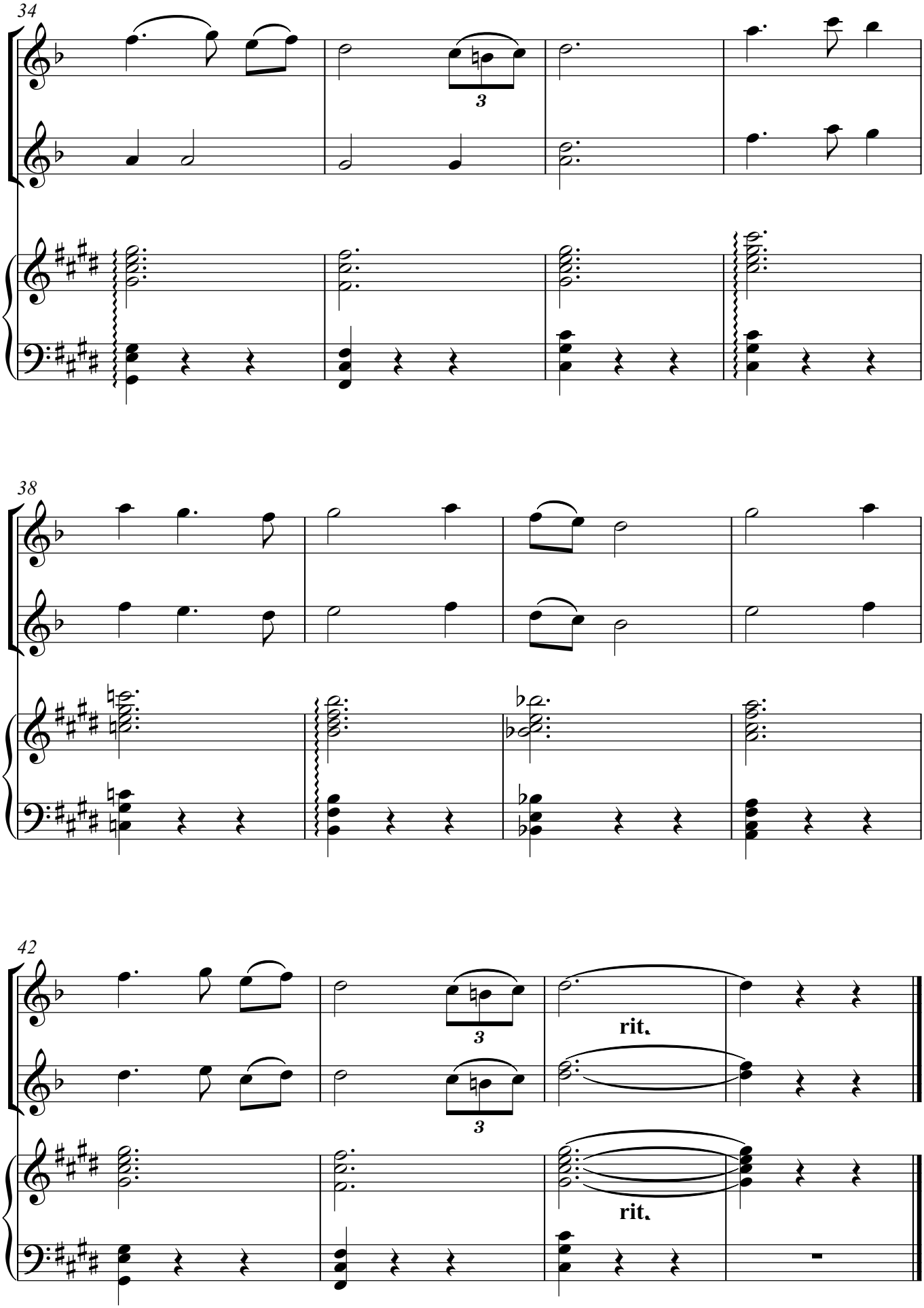
34
3
38
42
3
3
rit.
rit.

Axşam mahnısı

T.Quliyev

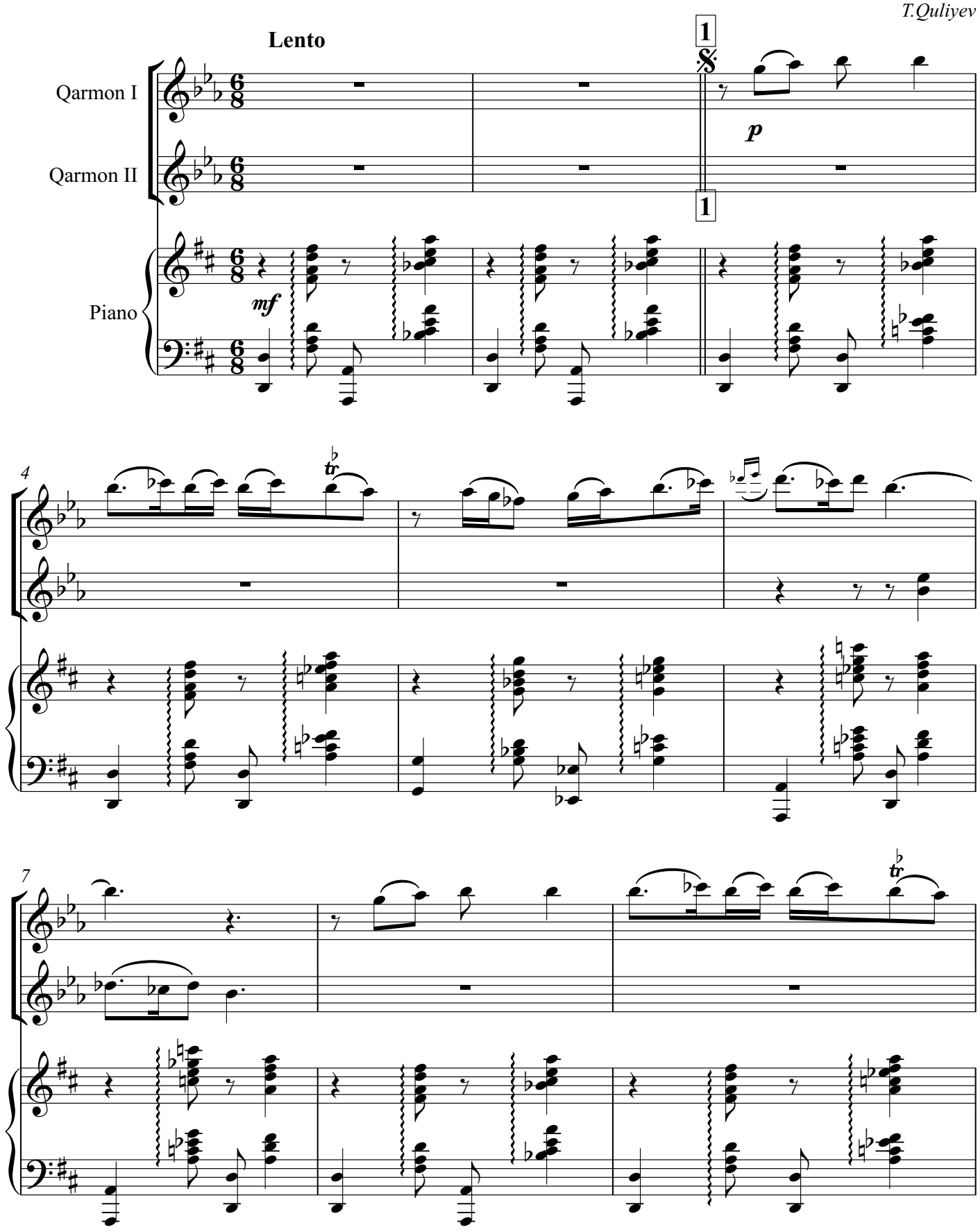

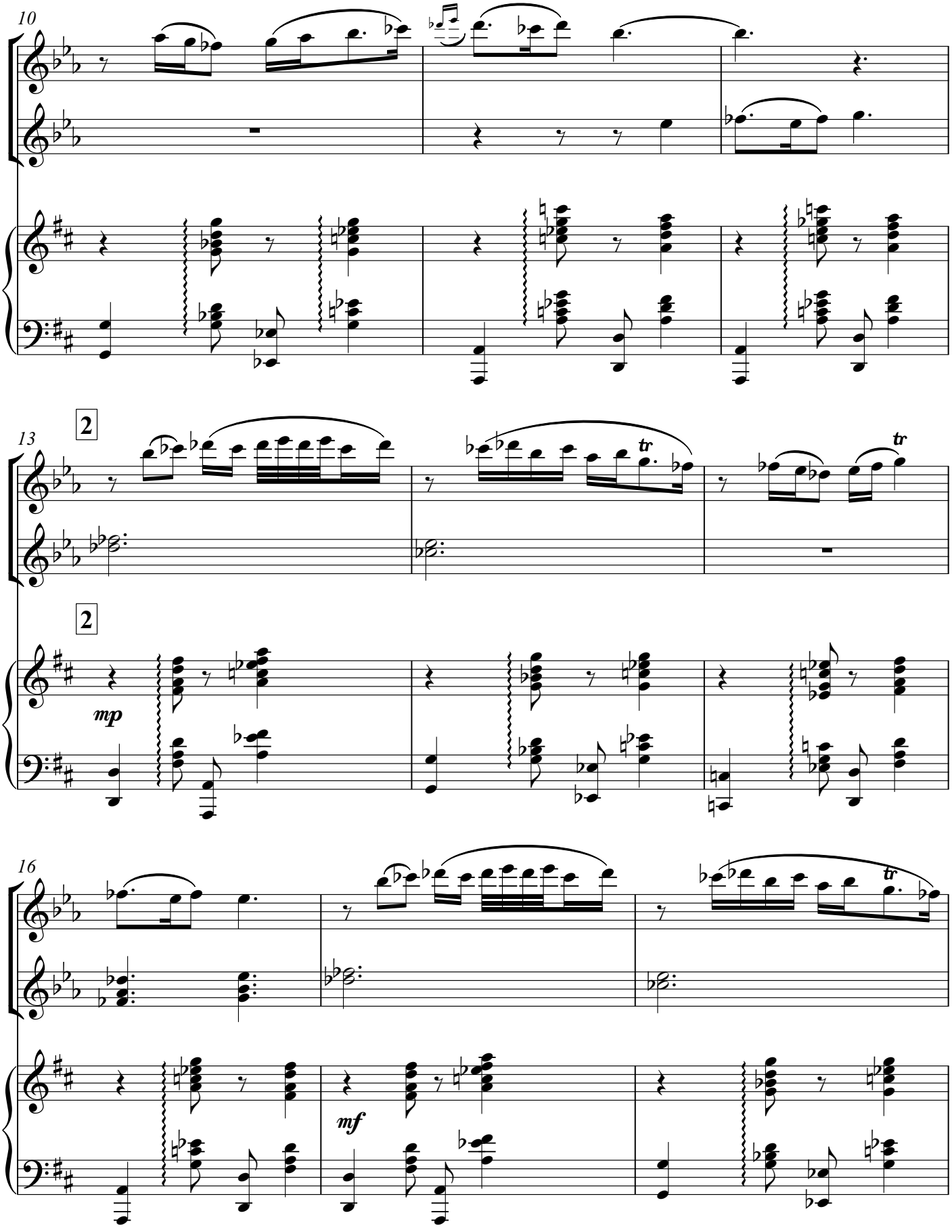
10
13
2
2
mp
16
mf

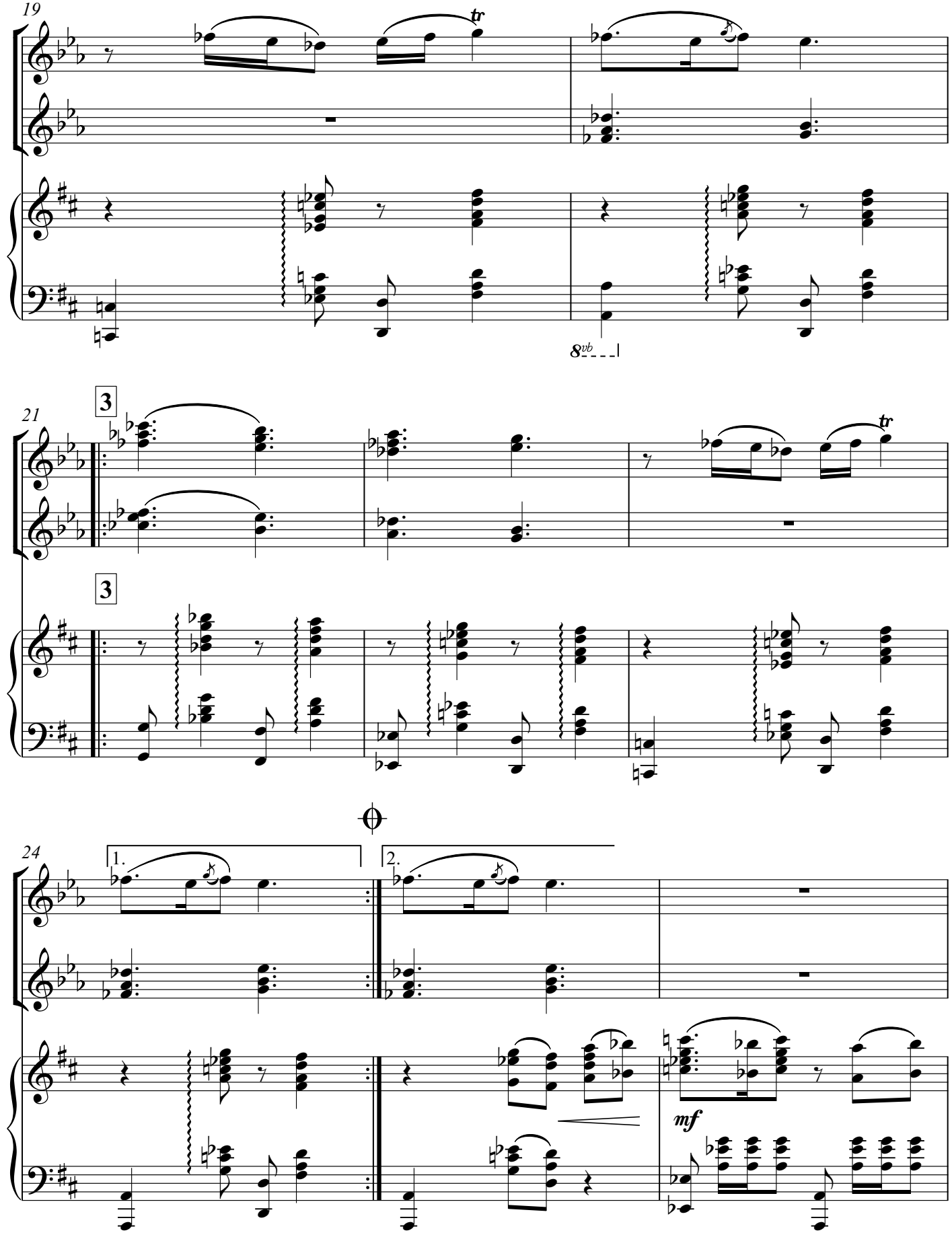
19
tr
8vb
21
3
3
tr
24
1.
2.
mf

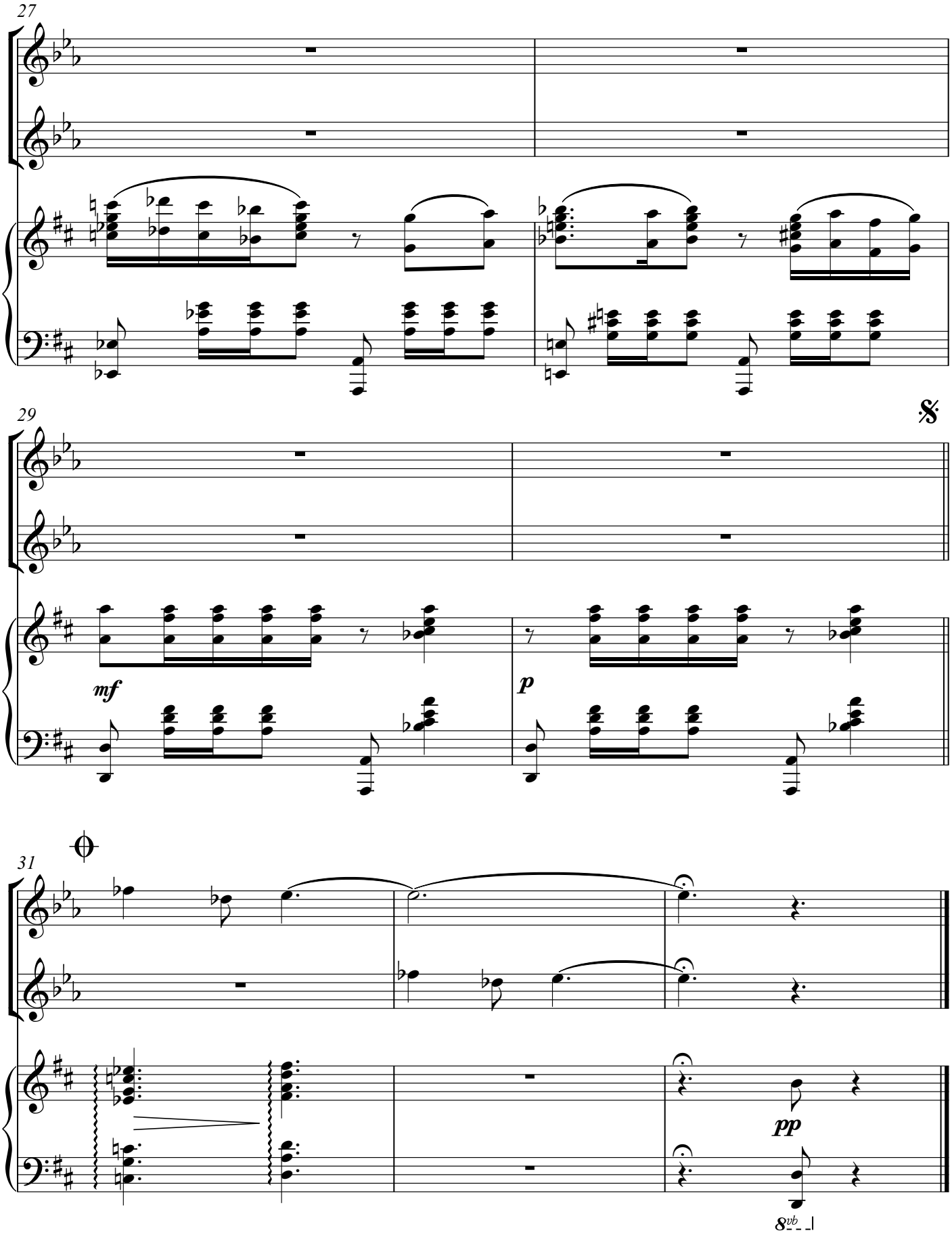
27
29
mf
p
31
pp
8vb

Asya, Telli və Gülçöhrənin triosu

"Arşın mal alan" operettasından

Ü.Hacıbəyli

Allegretto

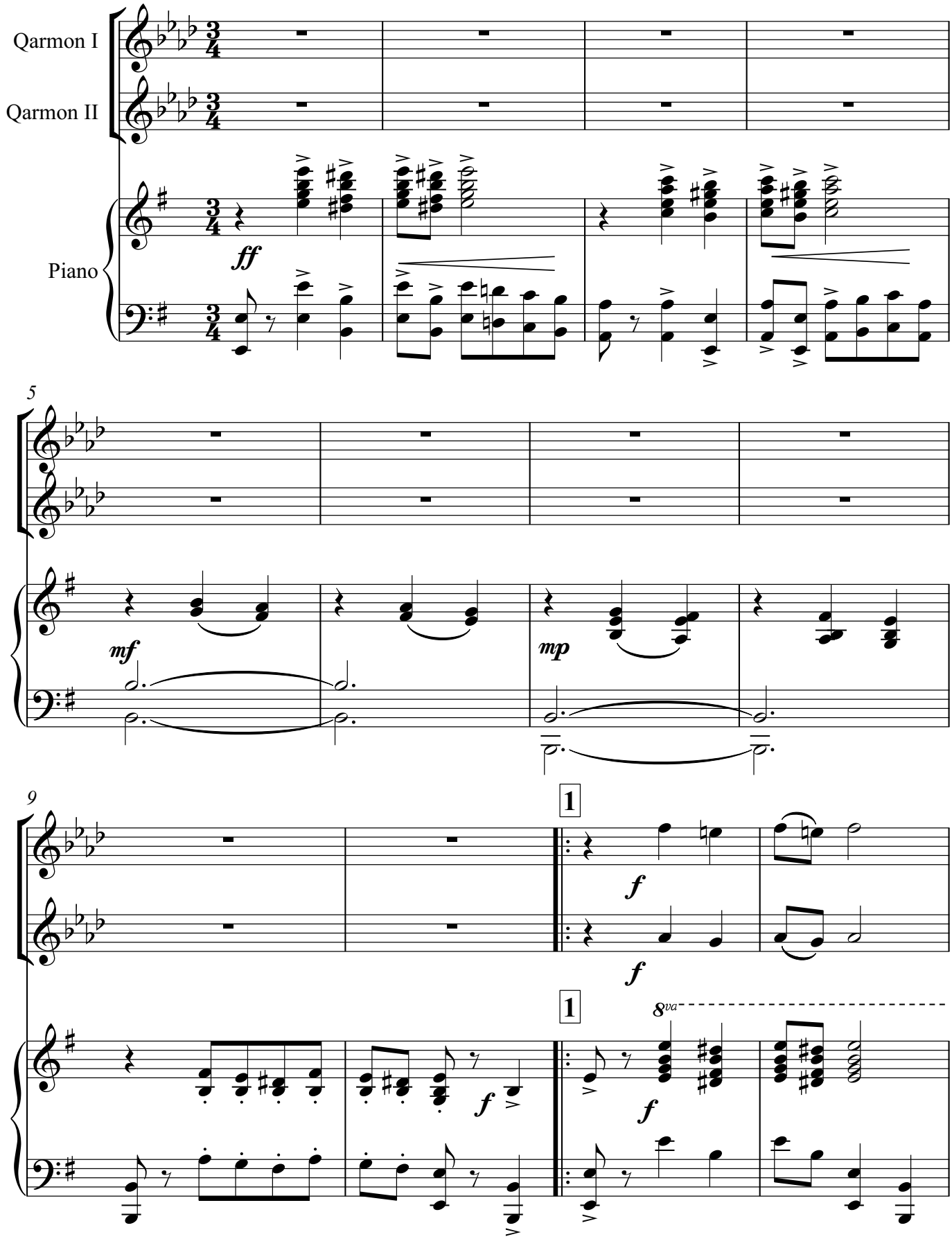

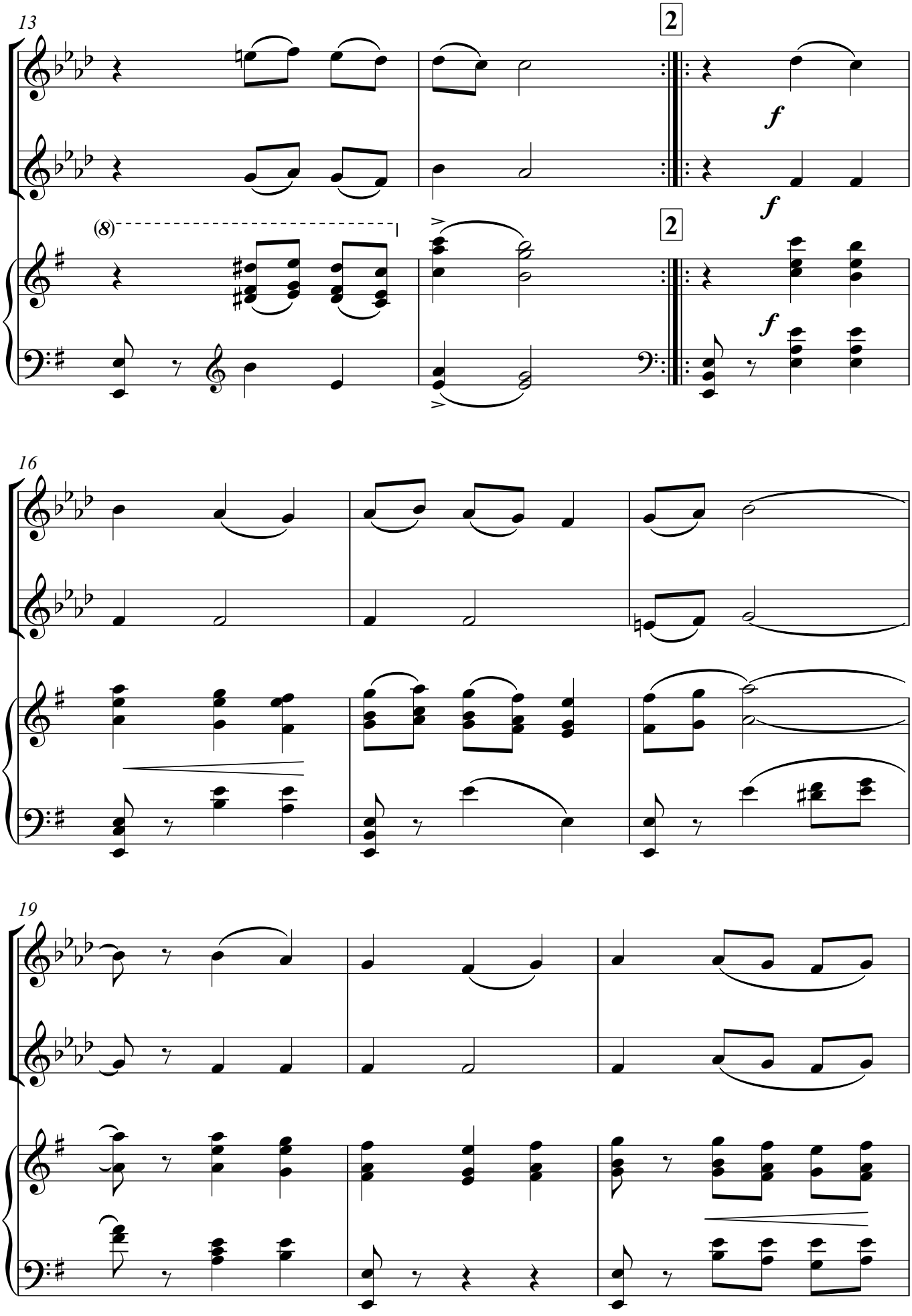
13
2
f
f
(8)
2
f
16
19

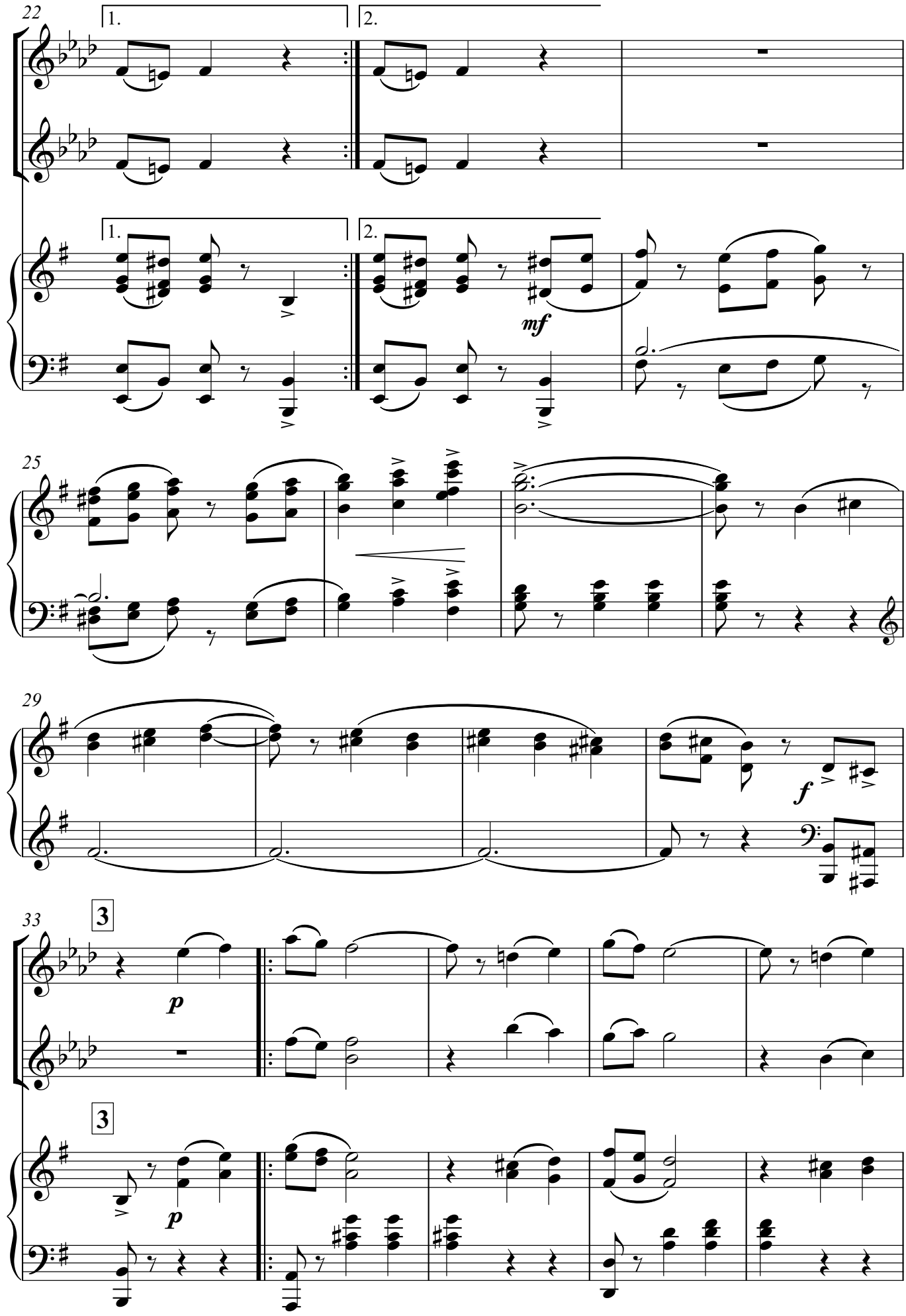
22
1.
2.
mf
25
29
f
33
3
p
3
p

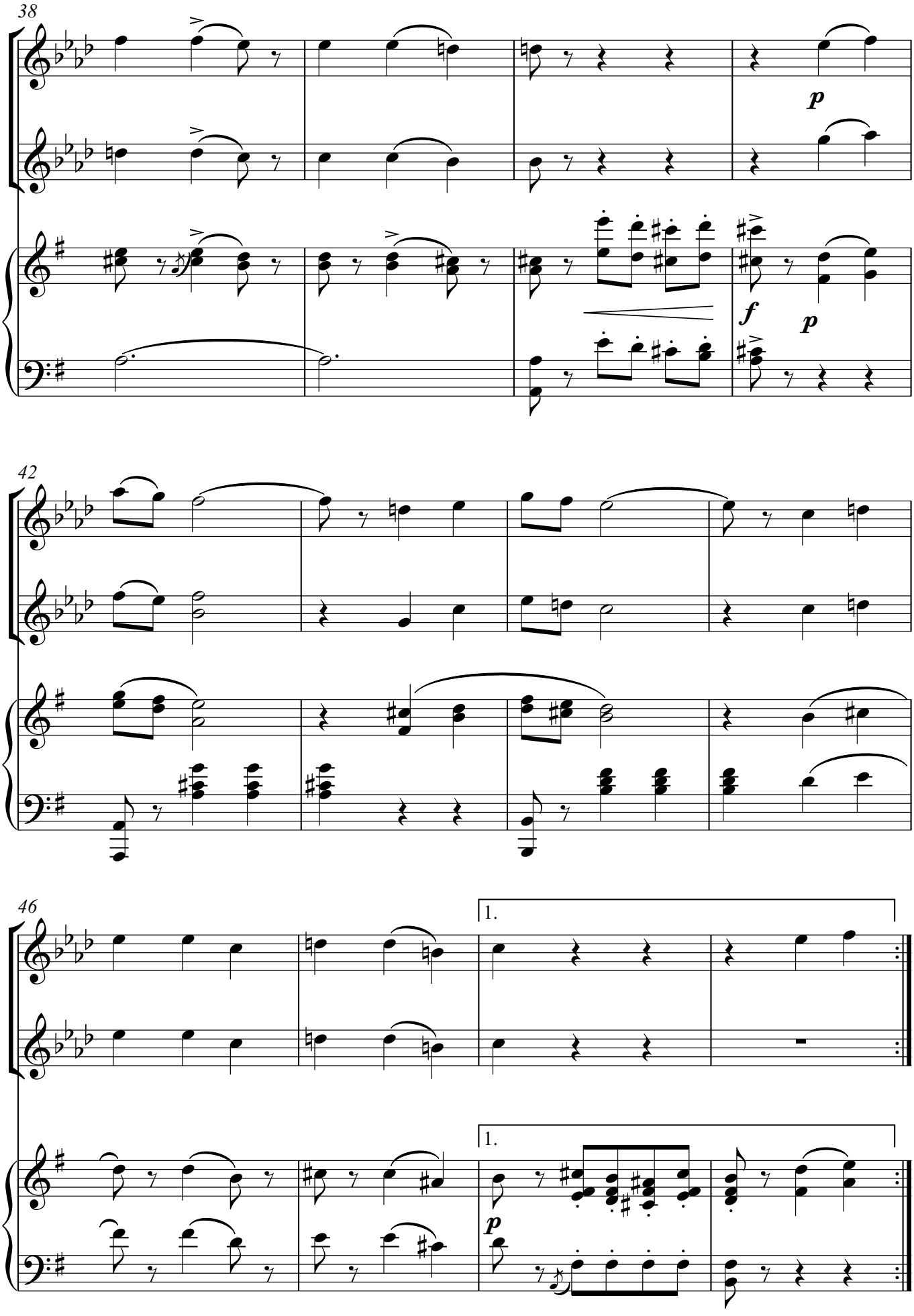
38
p
f
p
42
46
1.
1.
p

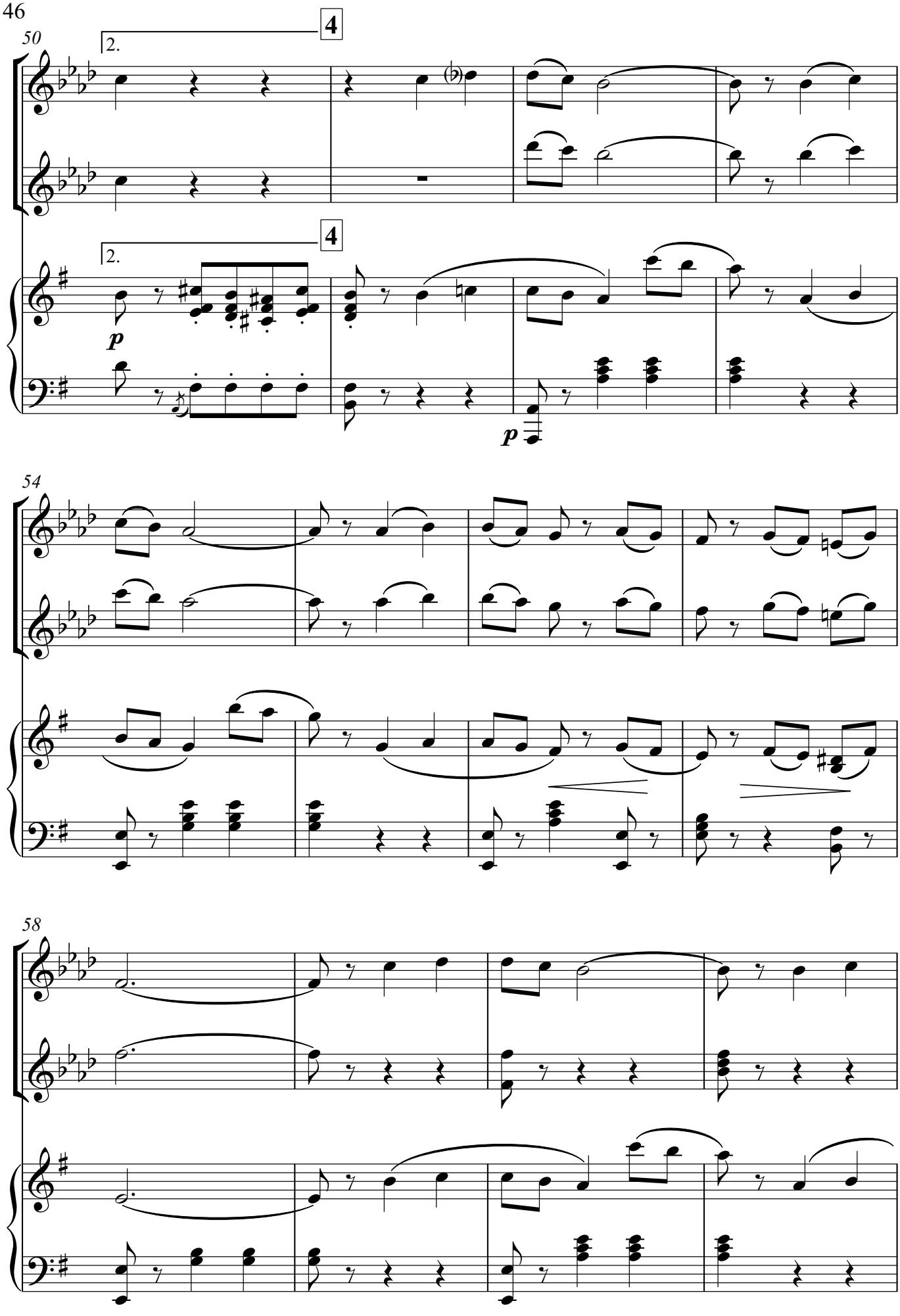
50
2.
4
2.
4
p
p
54
58

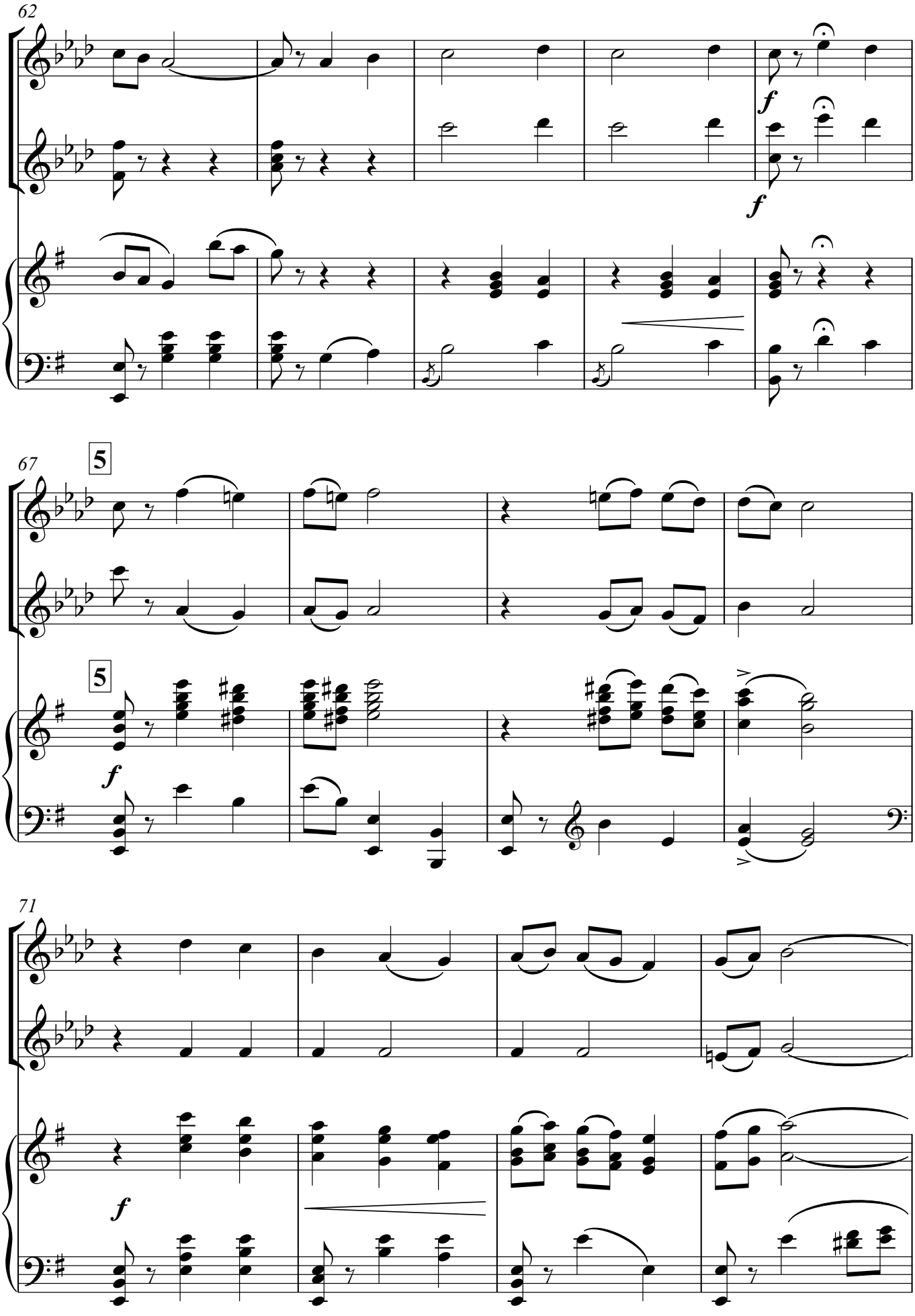
62
f
f
67
5
5
f
71
f

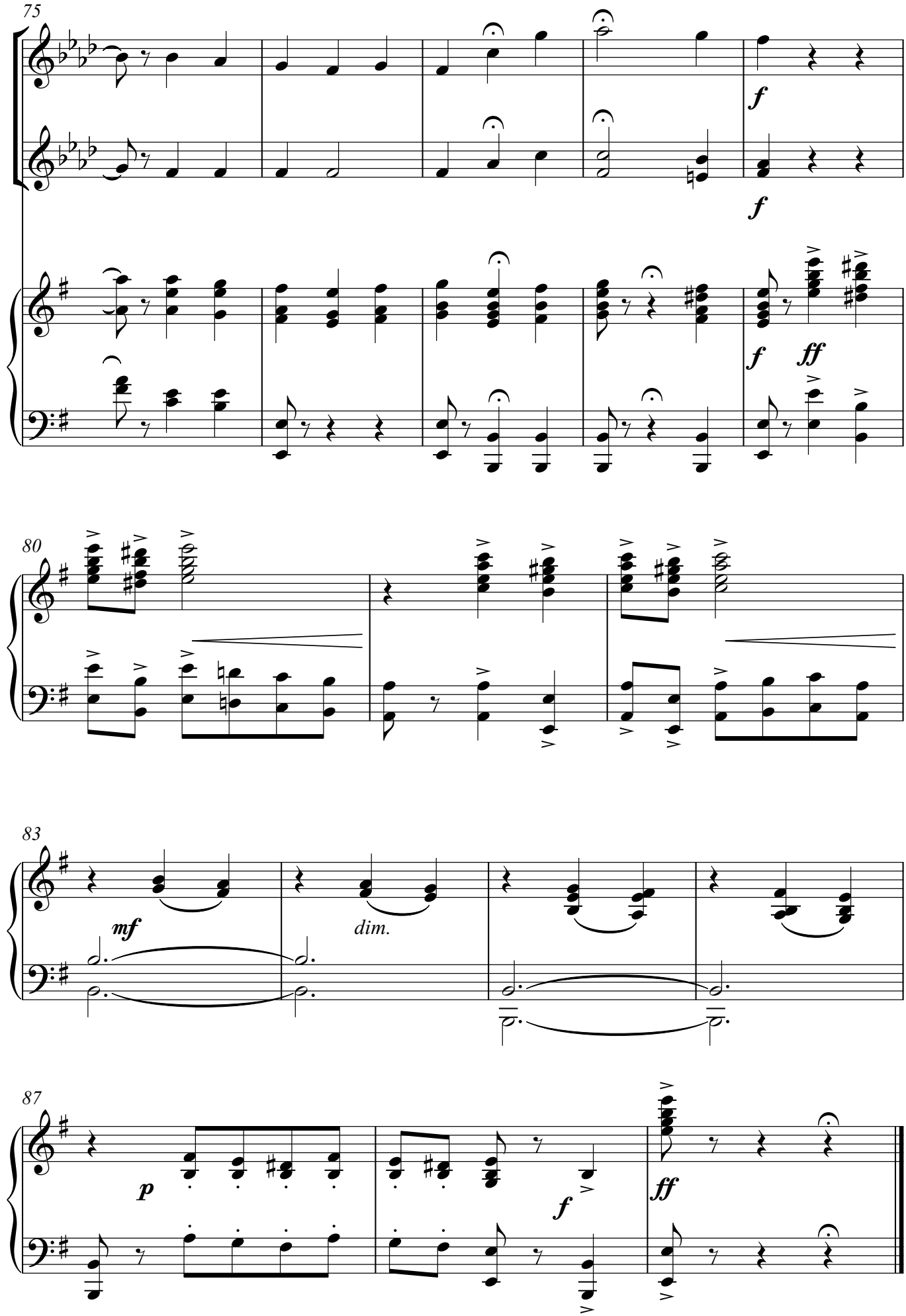
75
f
f
f
ff
80
83
mf
dim.
87
p
f
ff

"Şəbi-hicran" xoru

"Leyli və Məcnun" operasından

Ü.Hacıbəyli

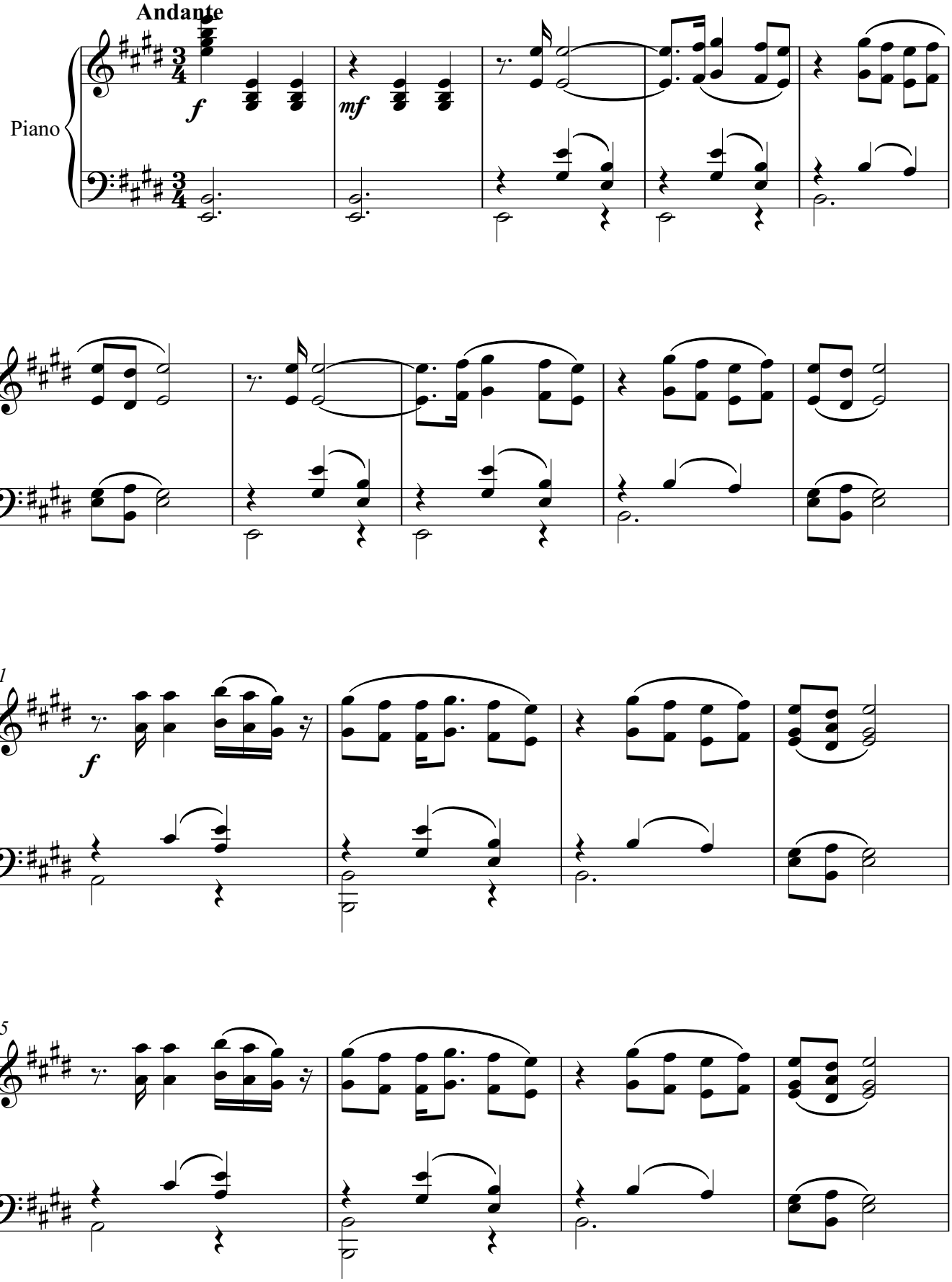

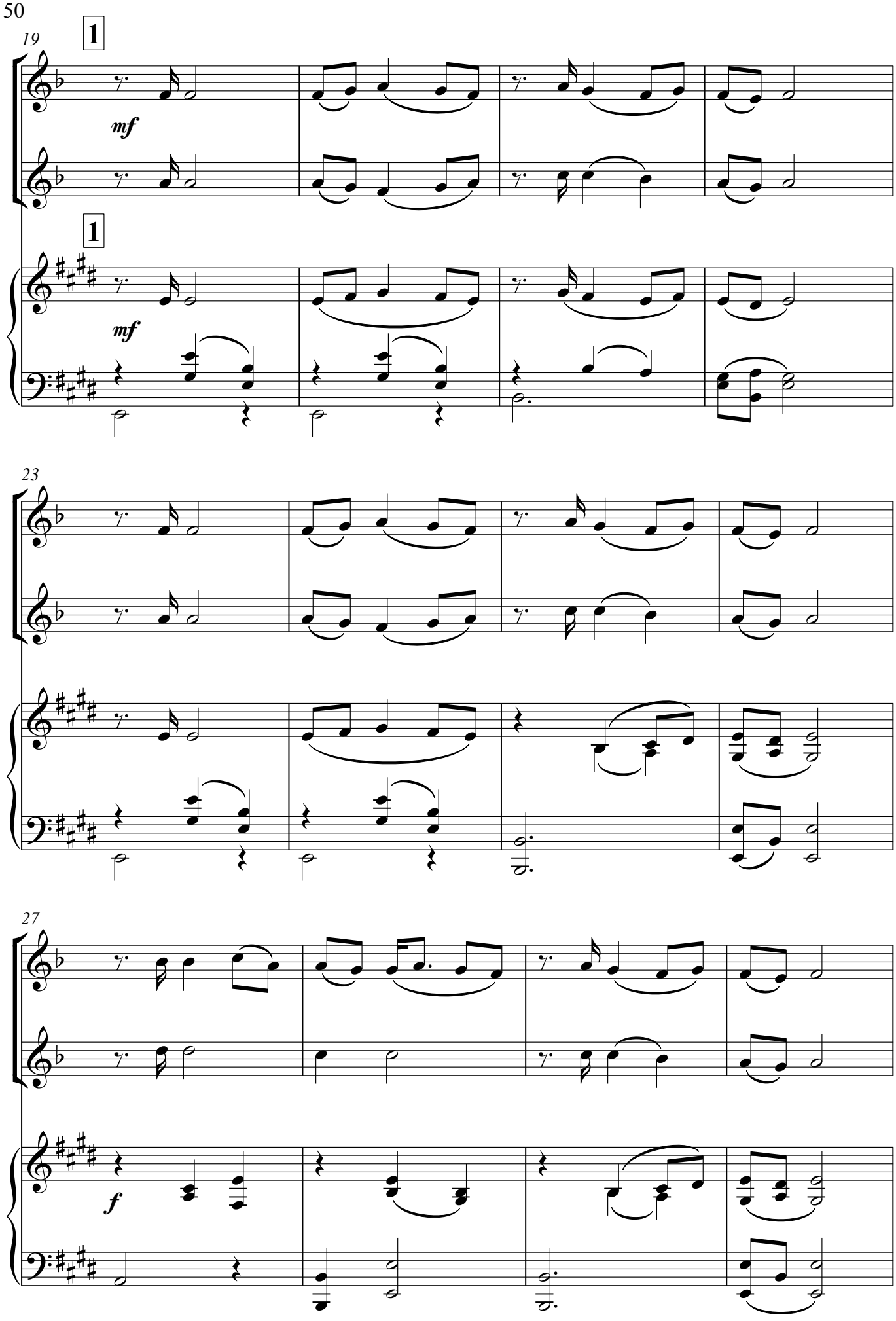
19
1
mf
1
mf
23
27
f

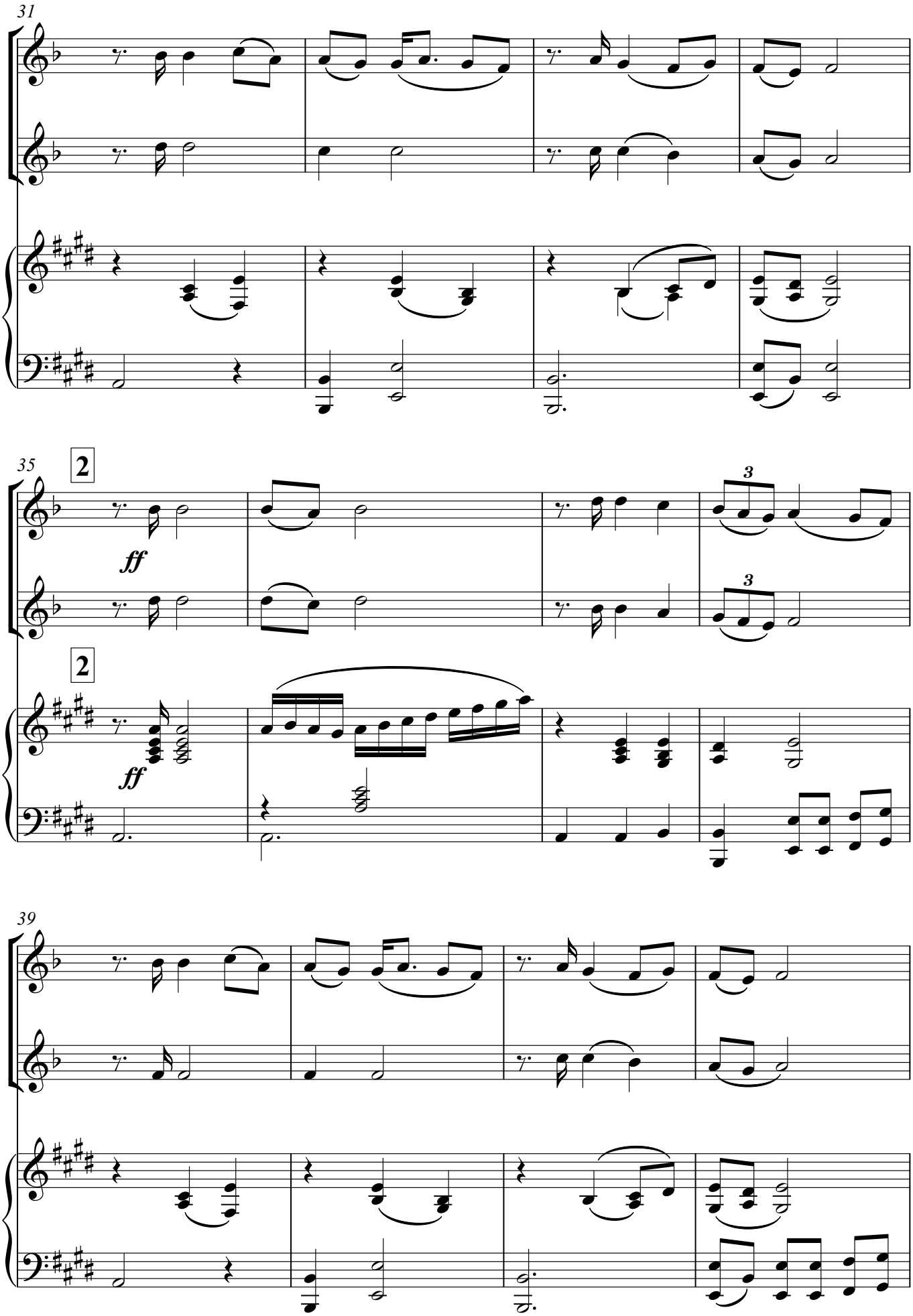
31
35
2
ff
3
2
ff
39

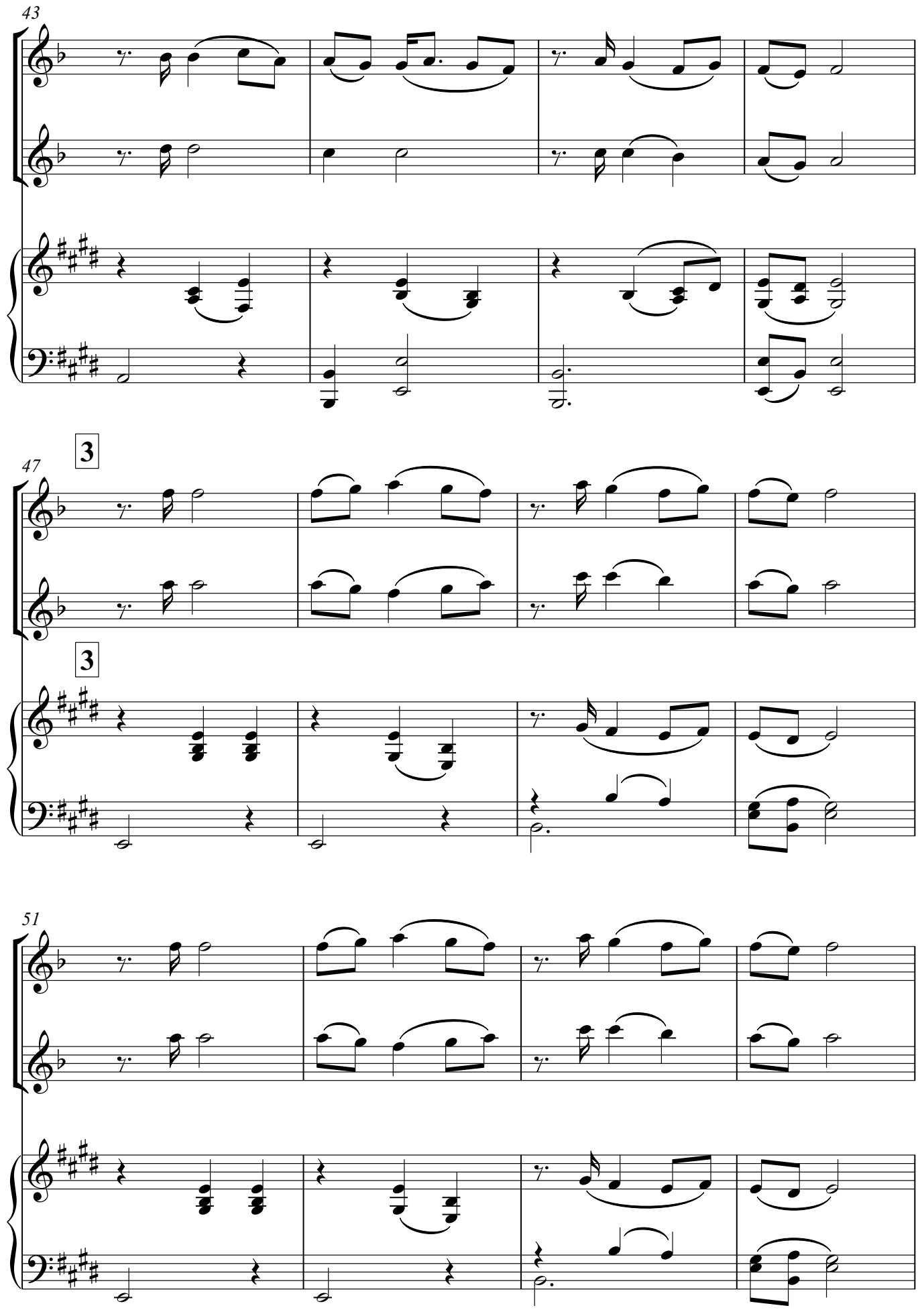
43
47
3
3
51

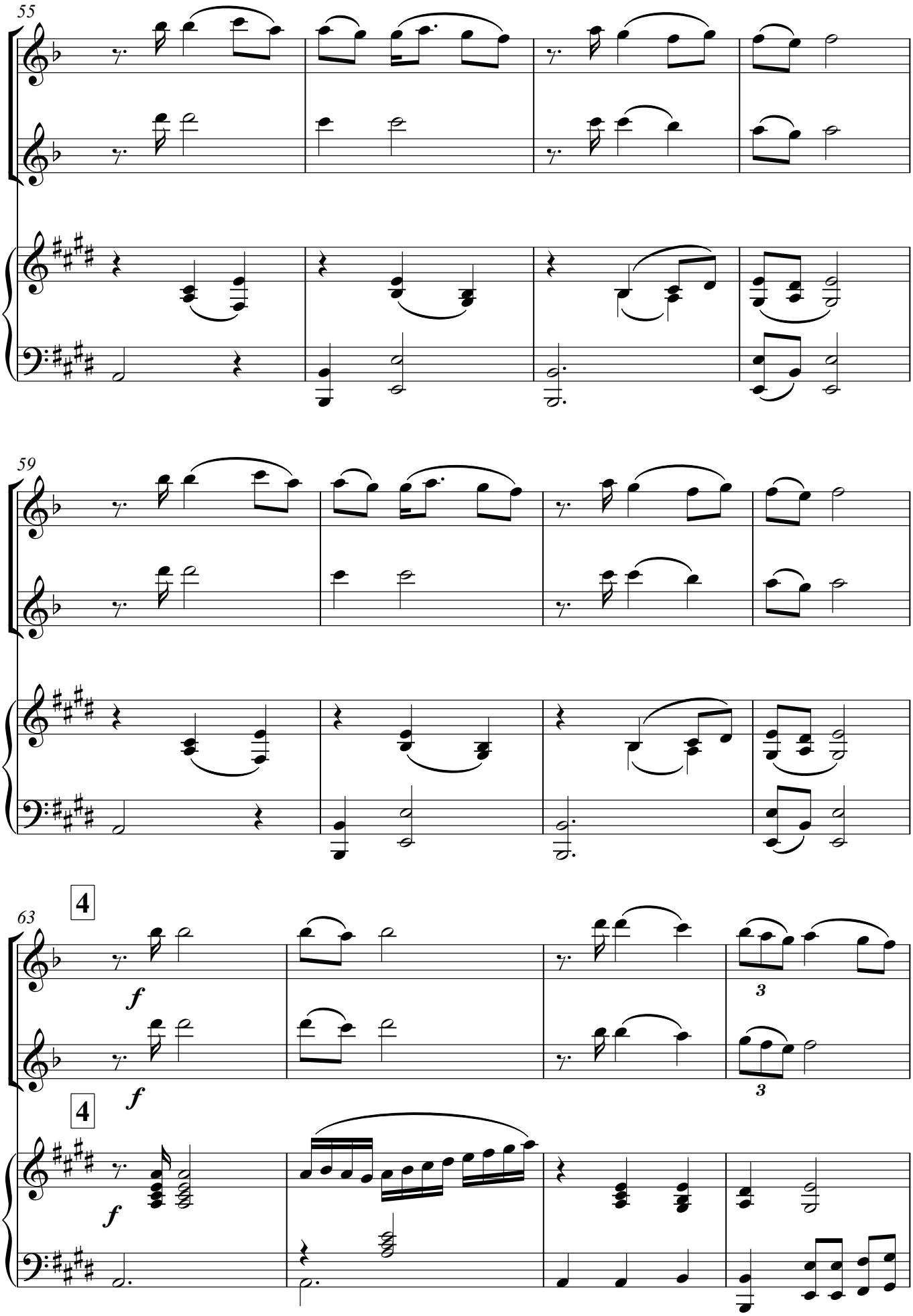
55
59
63
4
f
3
4
f

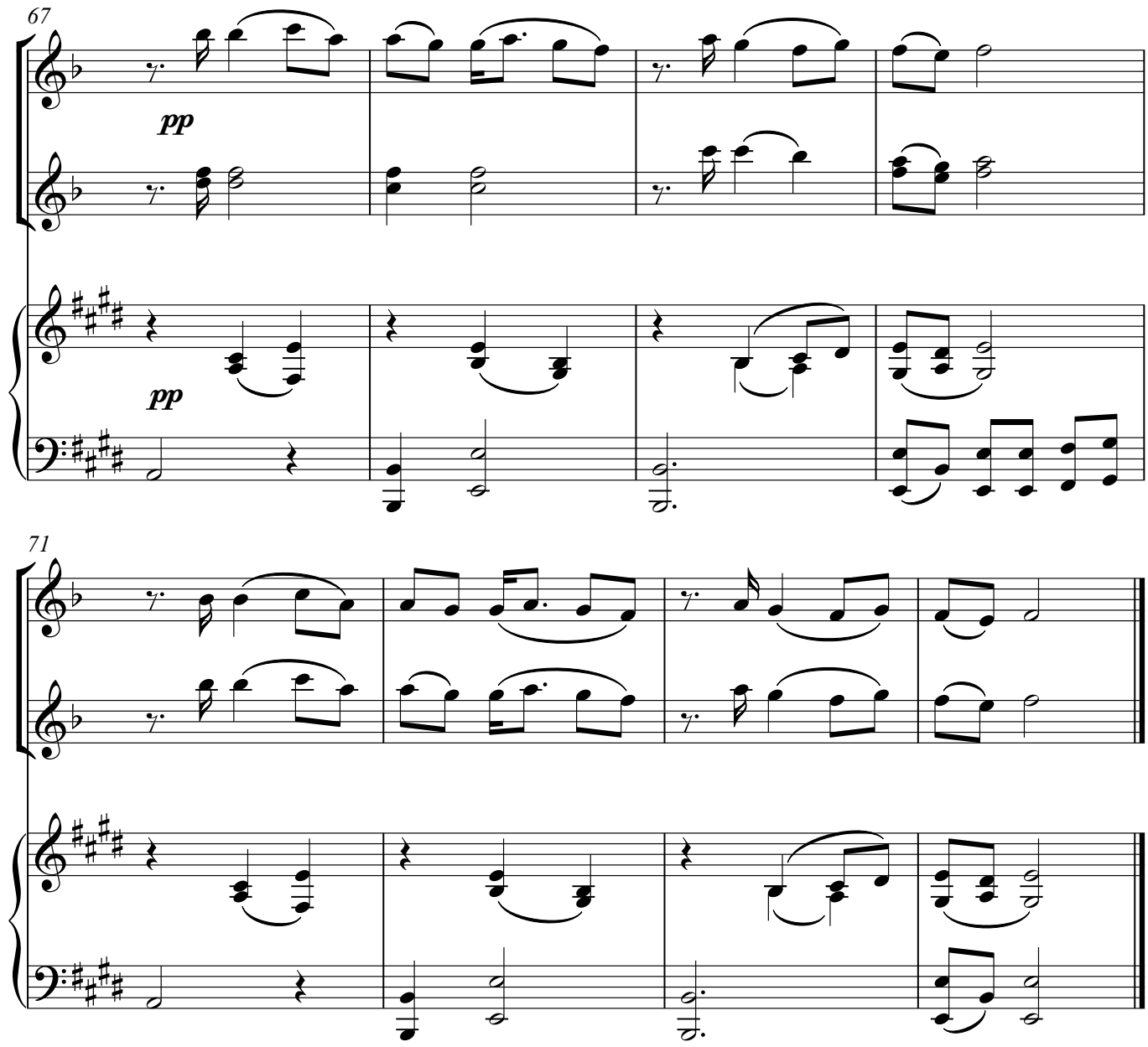
67
pp
pp
71

Elegiya

M.İ.Qlinka

Moderato

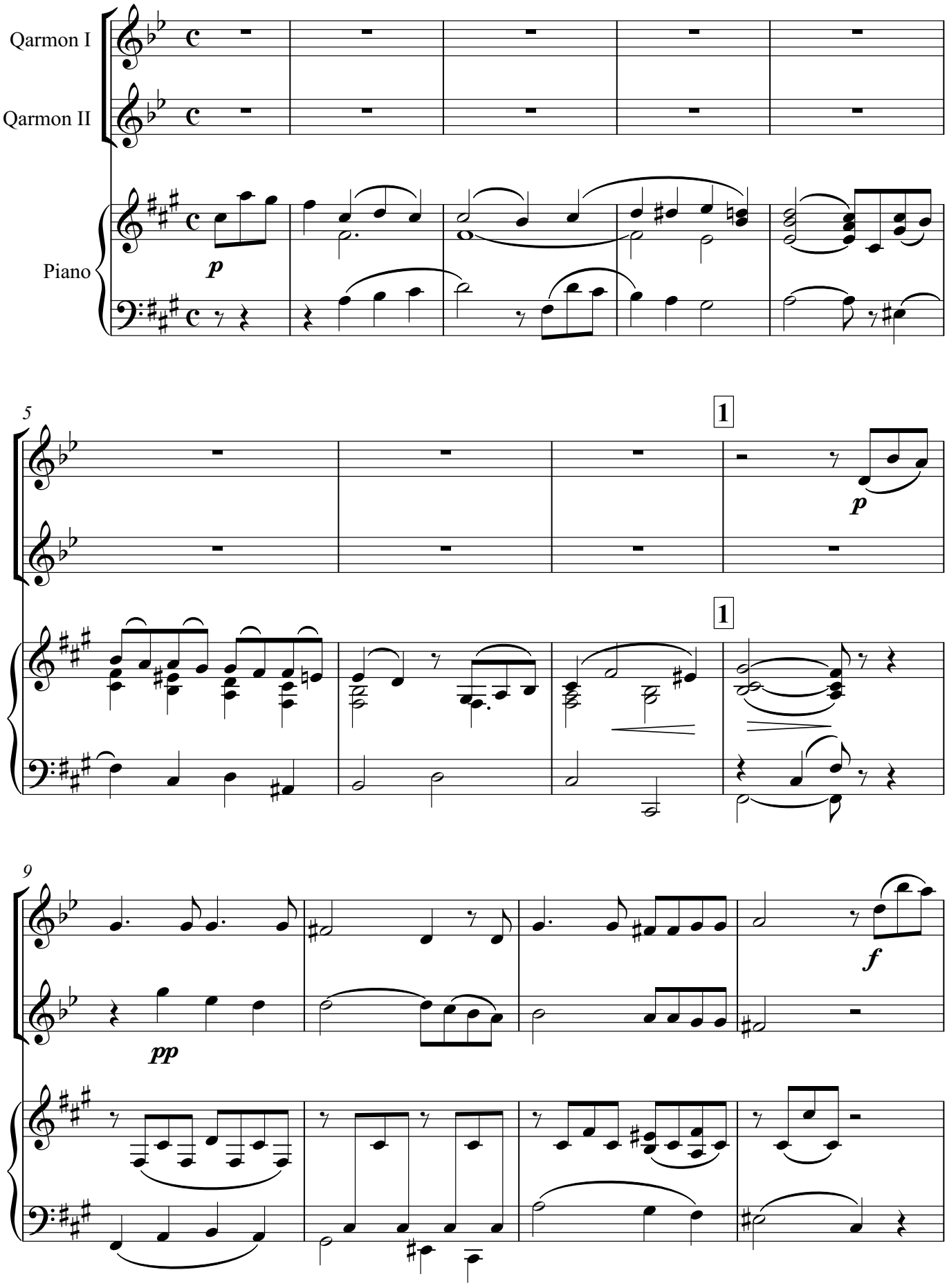

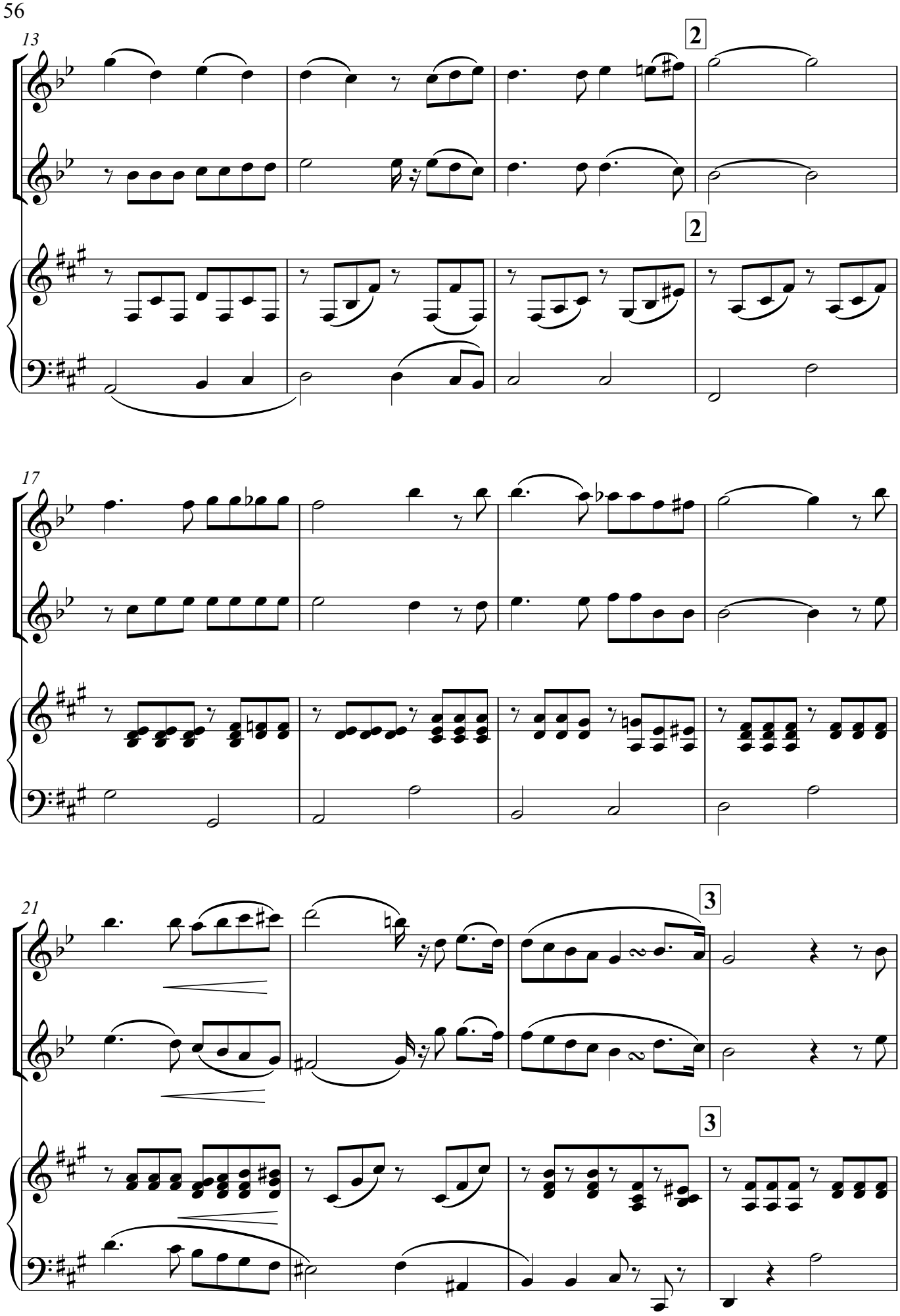
13
2
2
17
21
3
3

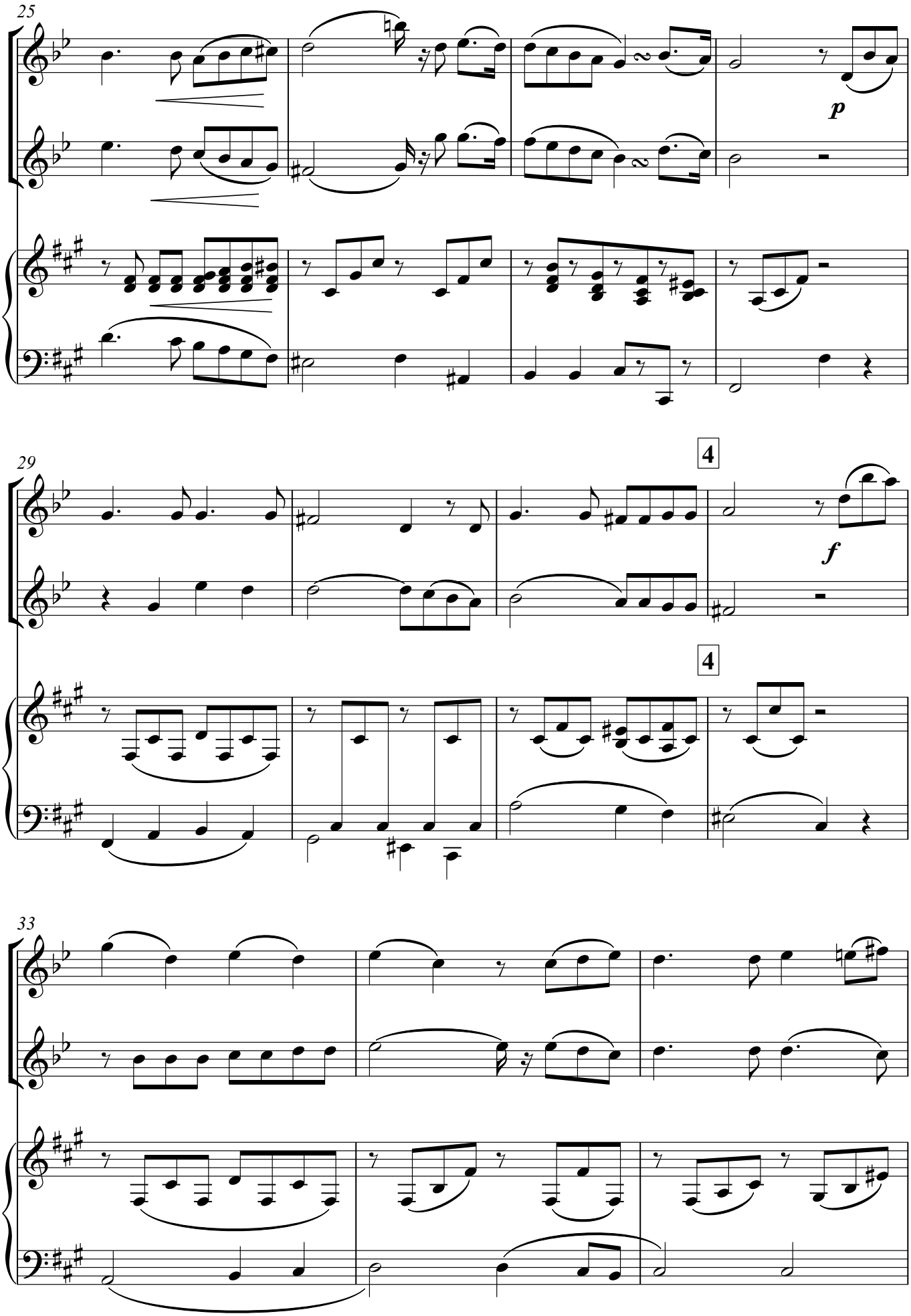
25
p
29
4
f
4
33

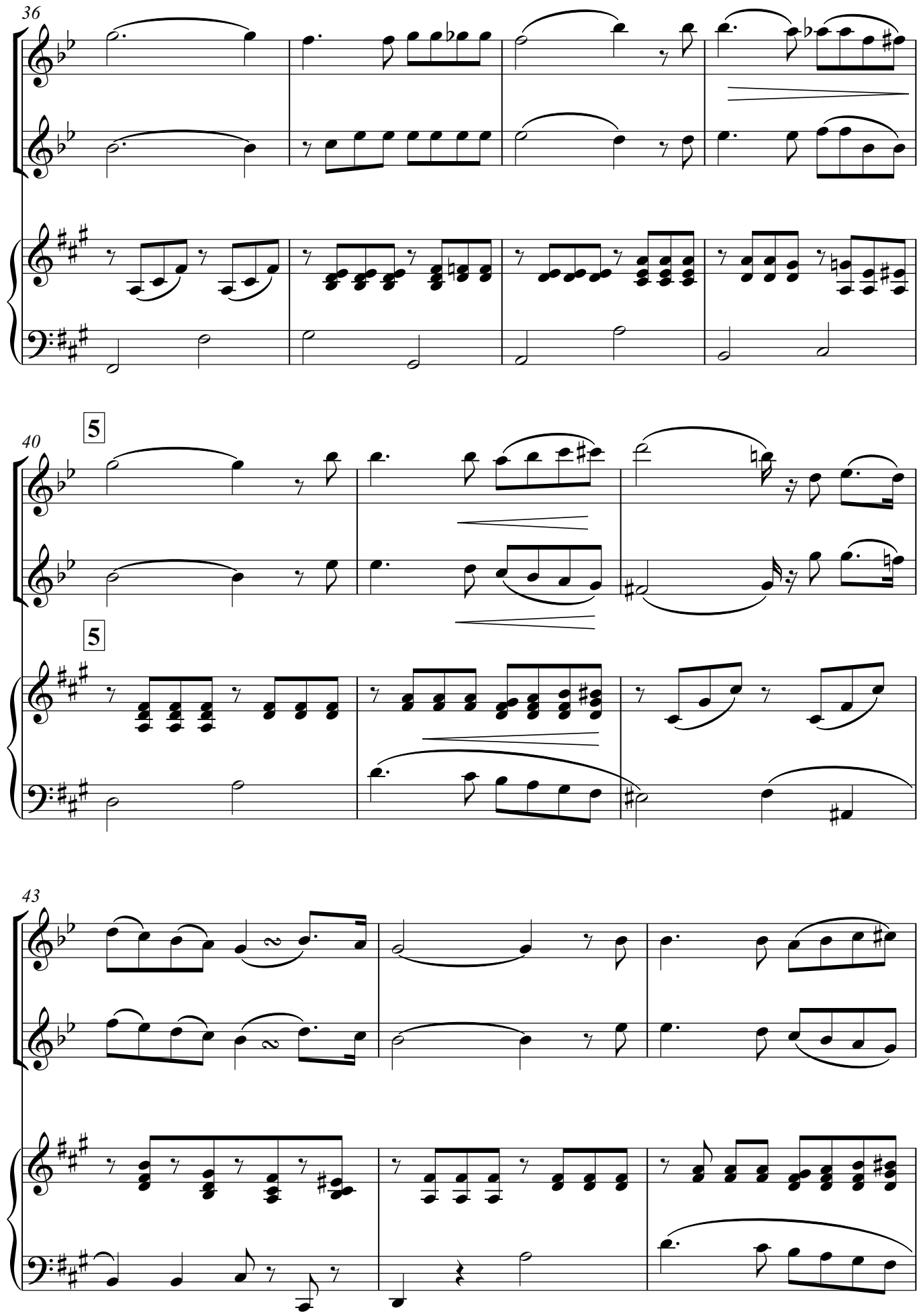
36
40
5
5
43

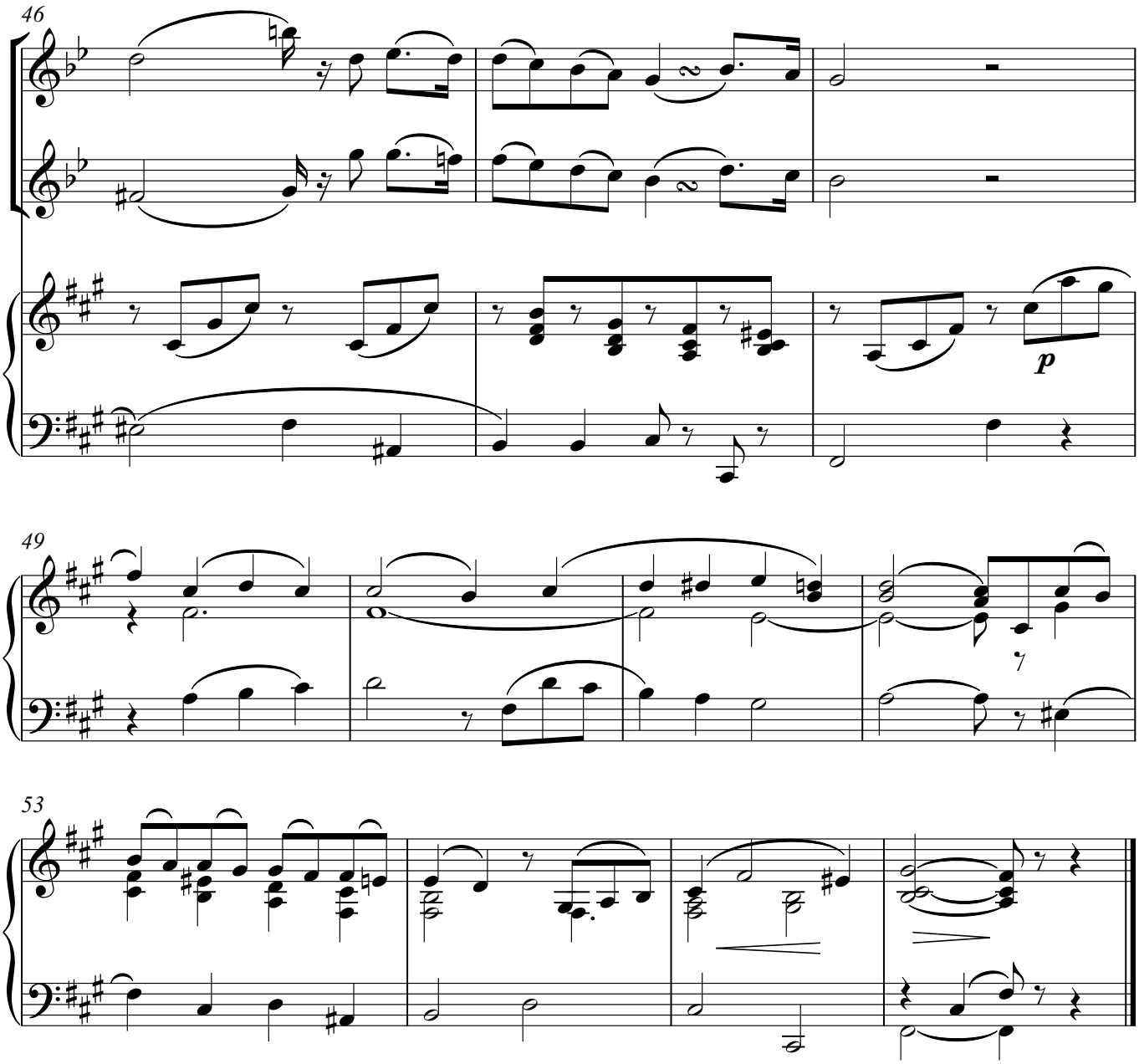
46
p
49
53

Tbilisi haqqında mahnı

Andante

R.Laqidze

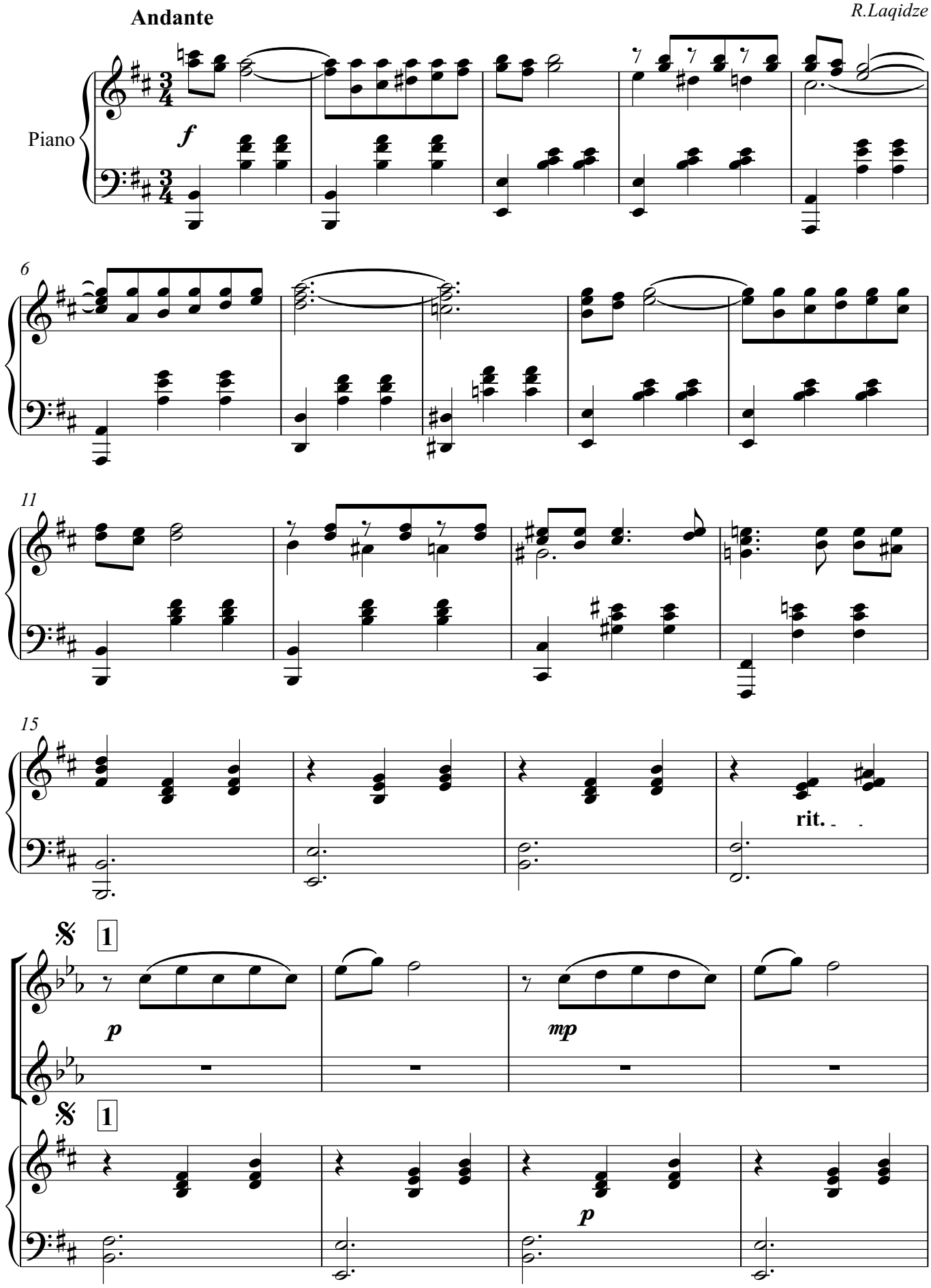

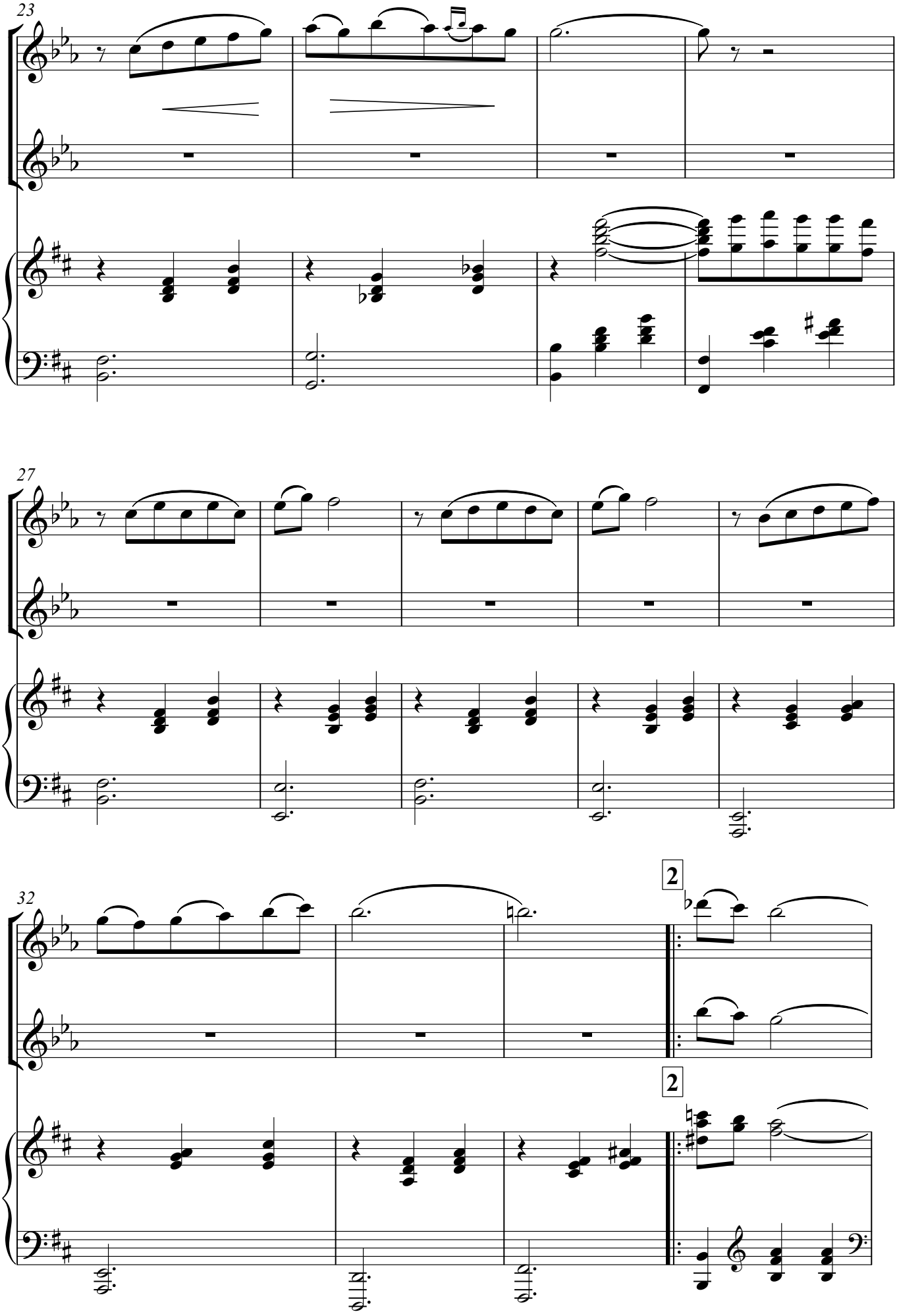
23
27
32
2
2

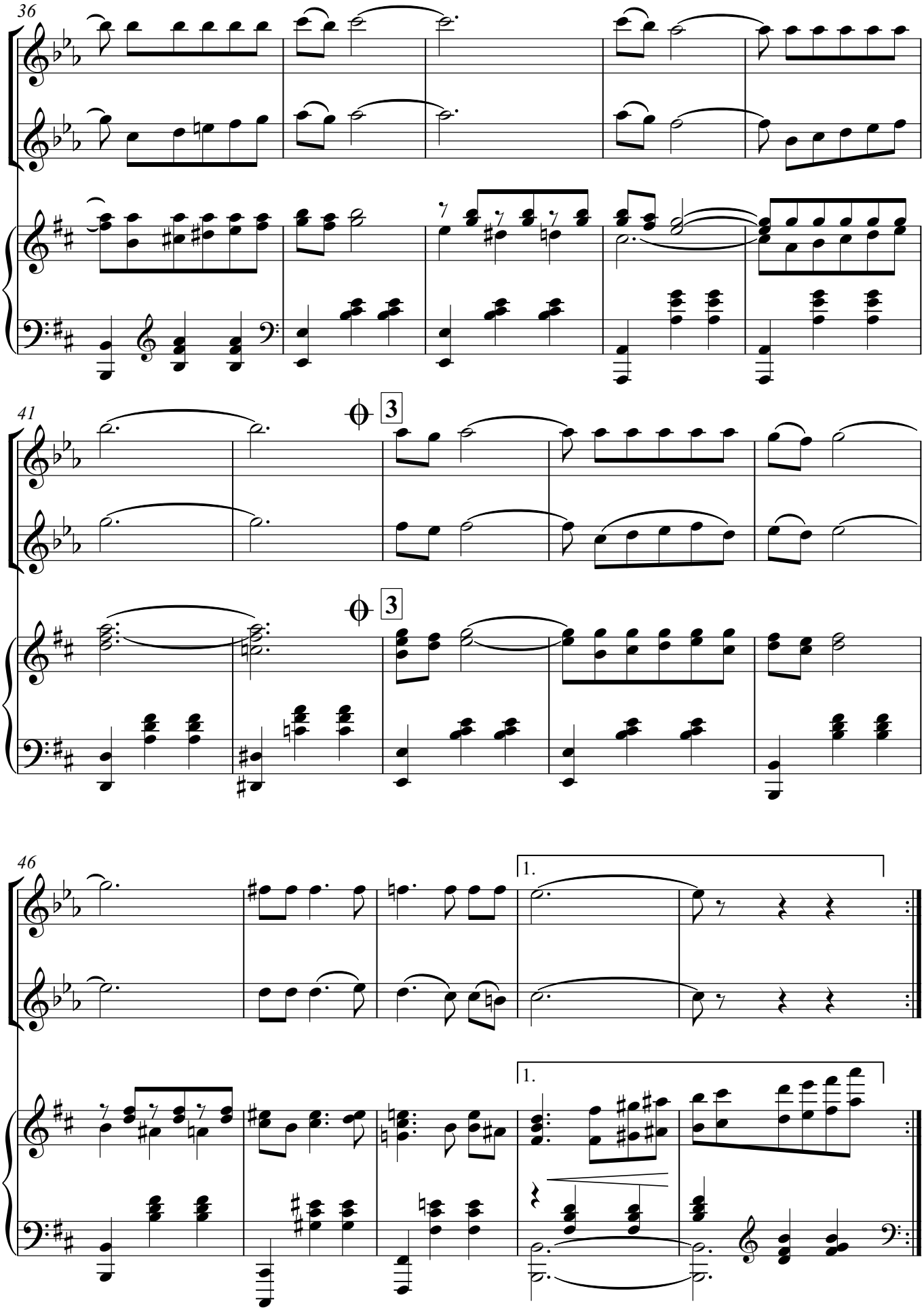
36
41
3
3
46
1.
1.

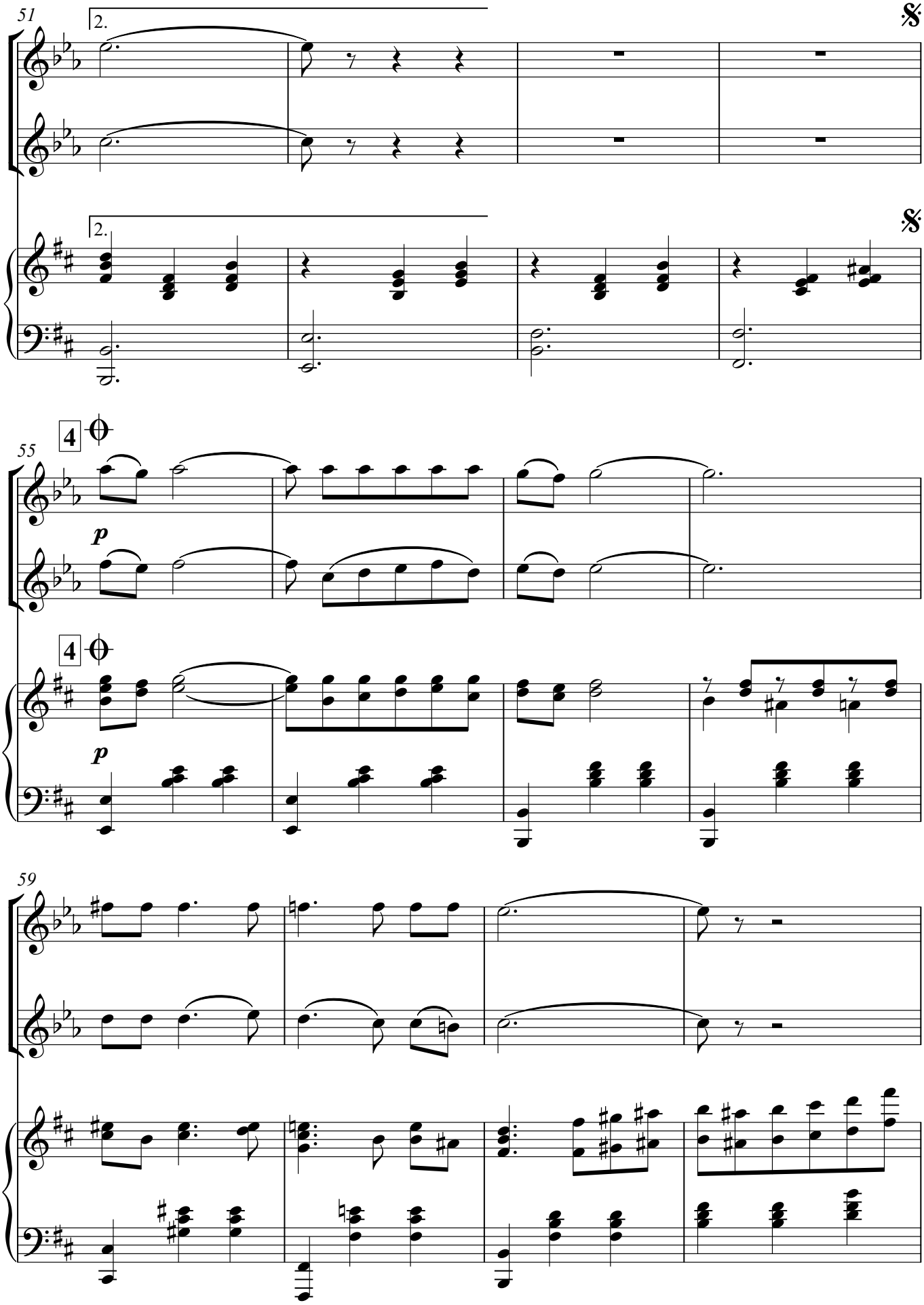
51
2.
2.
55
4
p
4
p
59

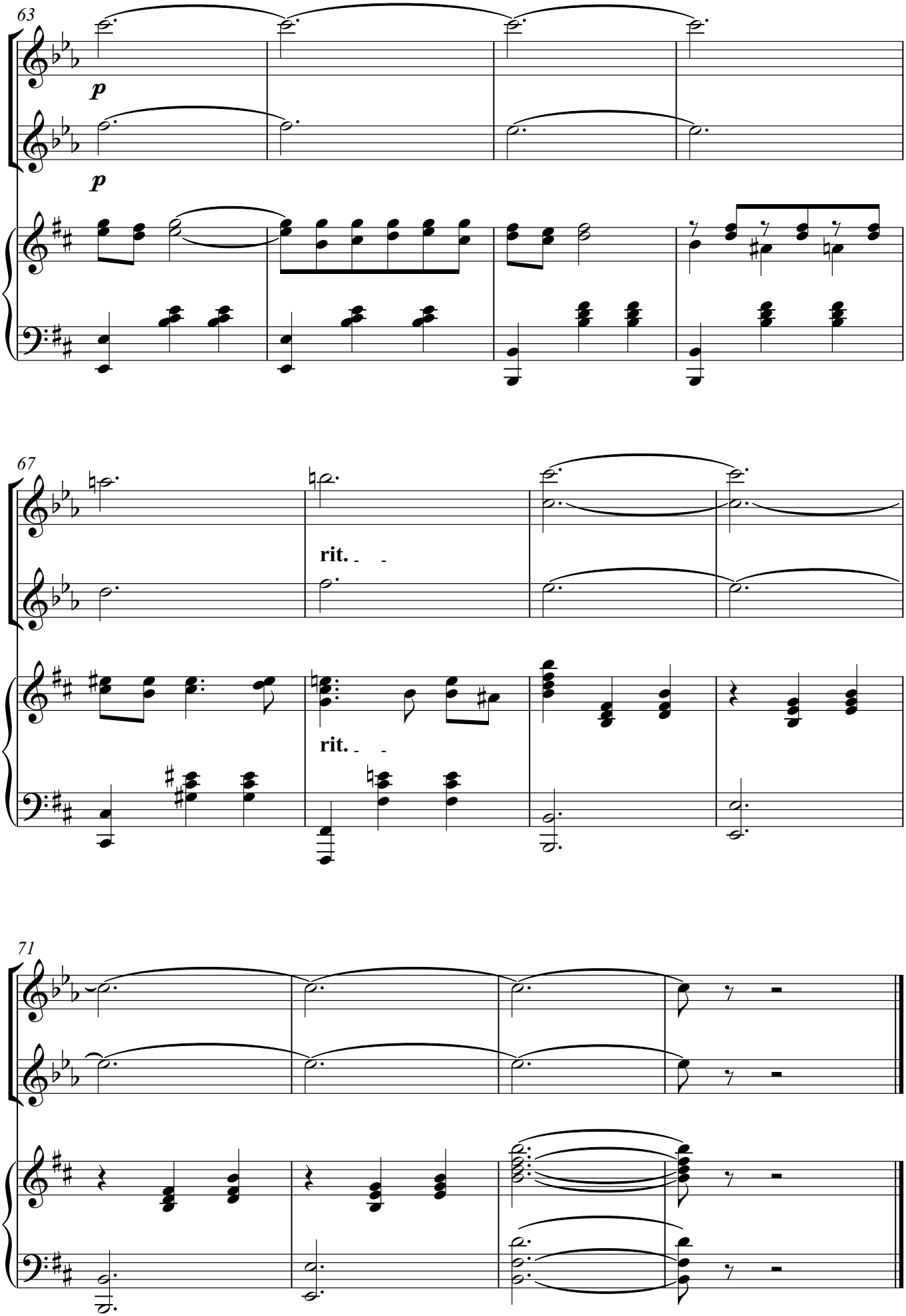
63
p
p
67
rit.
rit.
71

Bizim Vətənin səhəri

D.Nuriyev

Andante

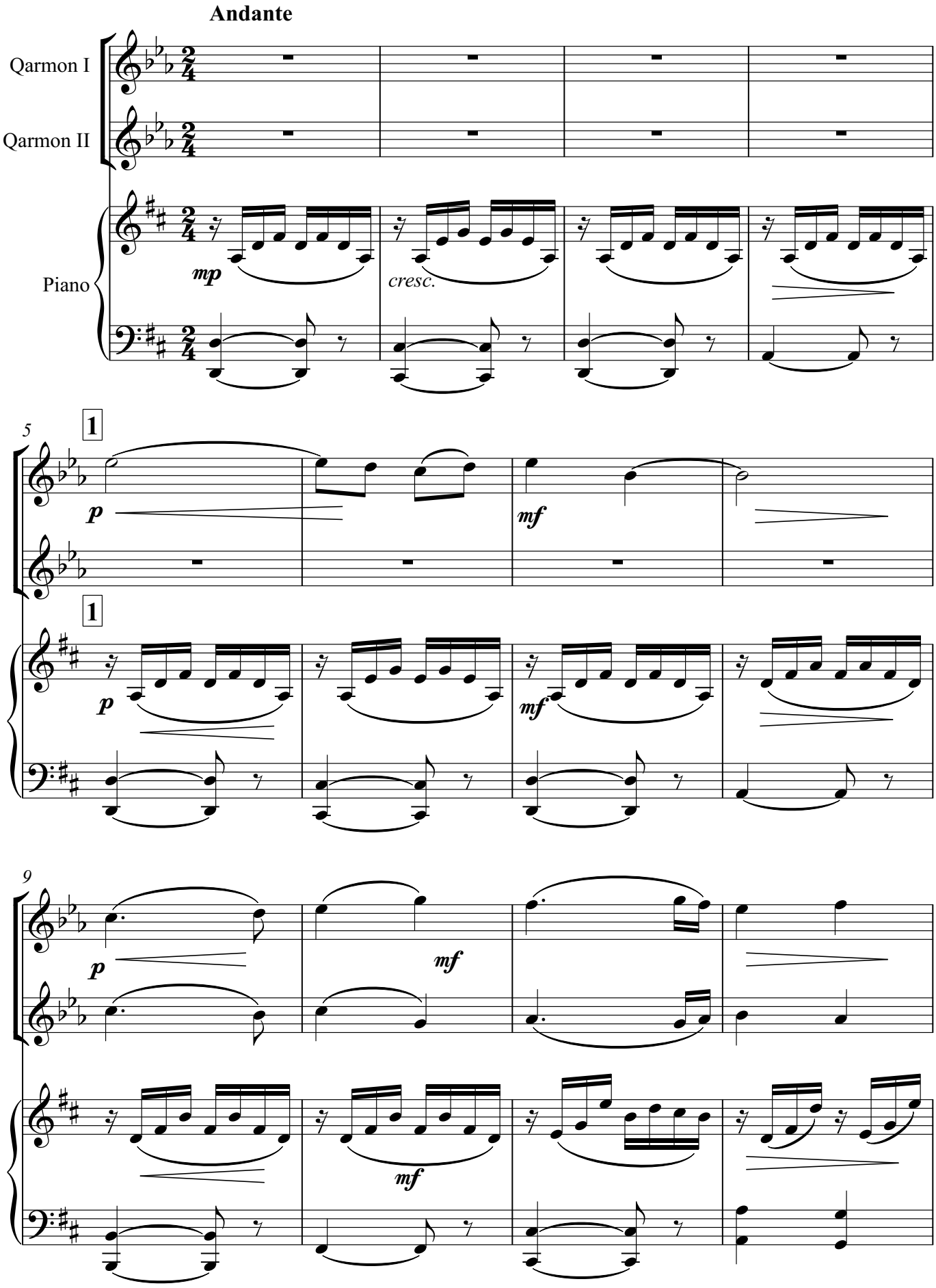

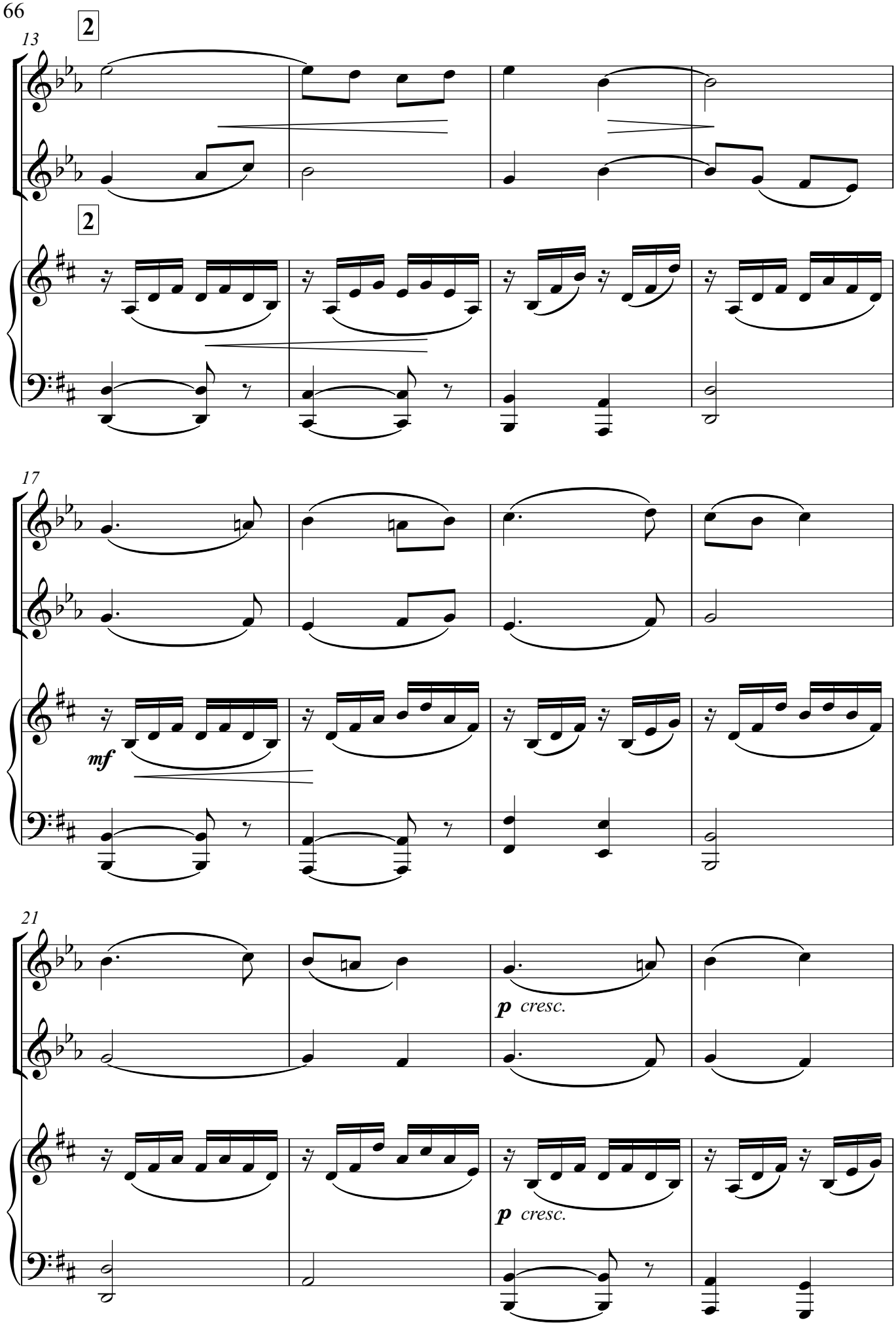
13
2
2
17
mf
21
p cresc.
p cresc.

3

25

mf

29

mf

mf

33

p cresc.

p cresc.

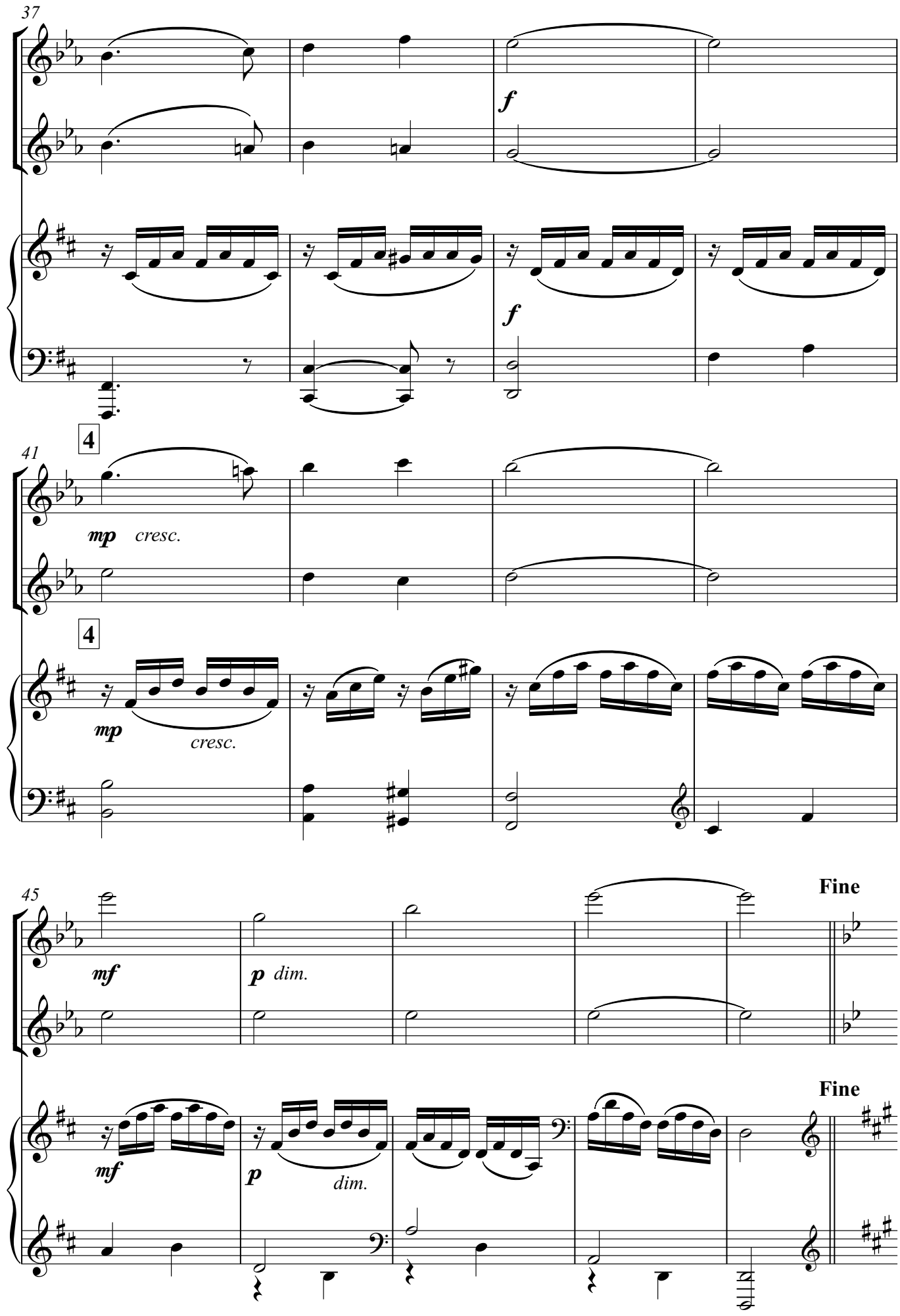
37
f
f
41
4
mp
cresc.
4
mp
cresc.
45
mf
p
dim.
Fine
mf
p
dim.
Fine

50

5 **Tempo di marcia**

mf

5 **Tempo di marcia**

ff

mf

55

dim.

mf

60

64

6

6

68

72

1.

2.

7

f

7

f

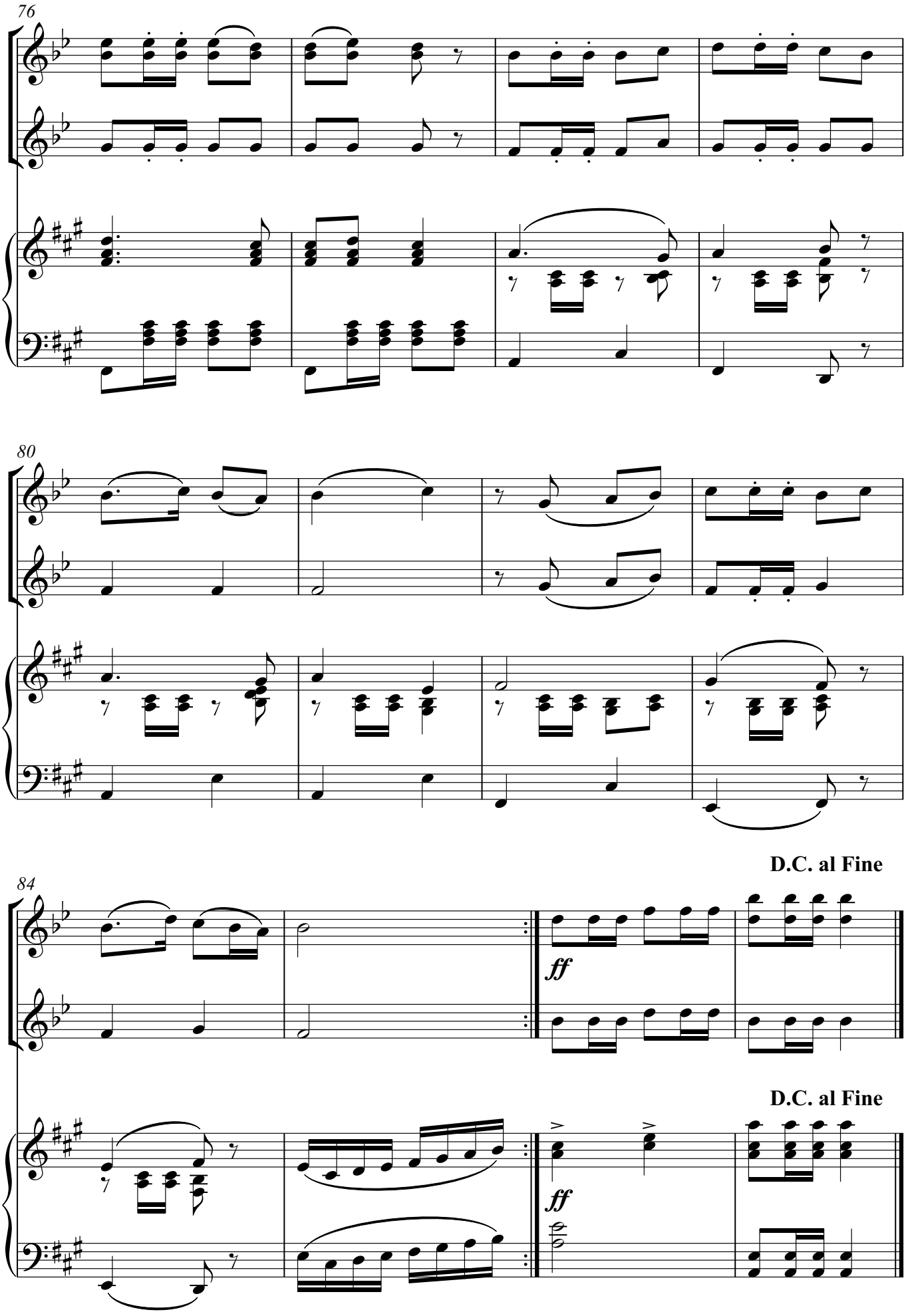
76
80
D.C. al Fine
84
ff
D.C. al Fine
ff

Lirik rəqs

Oqtay Quliyev

Andante

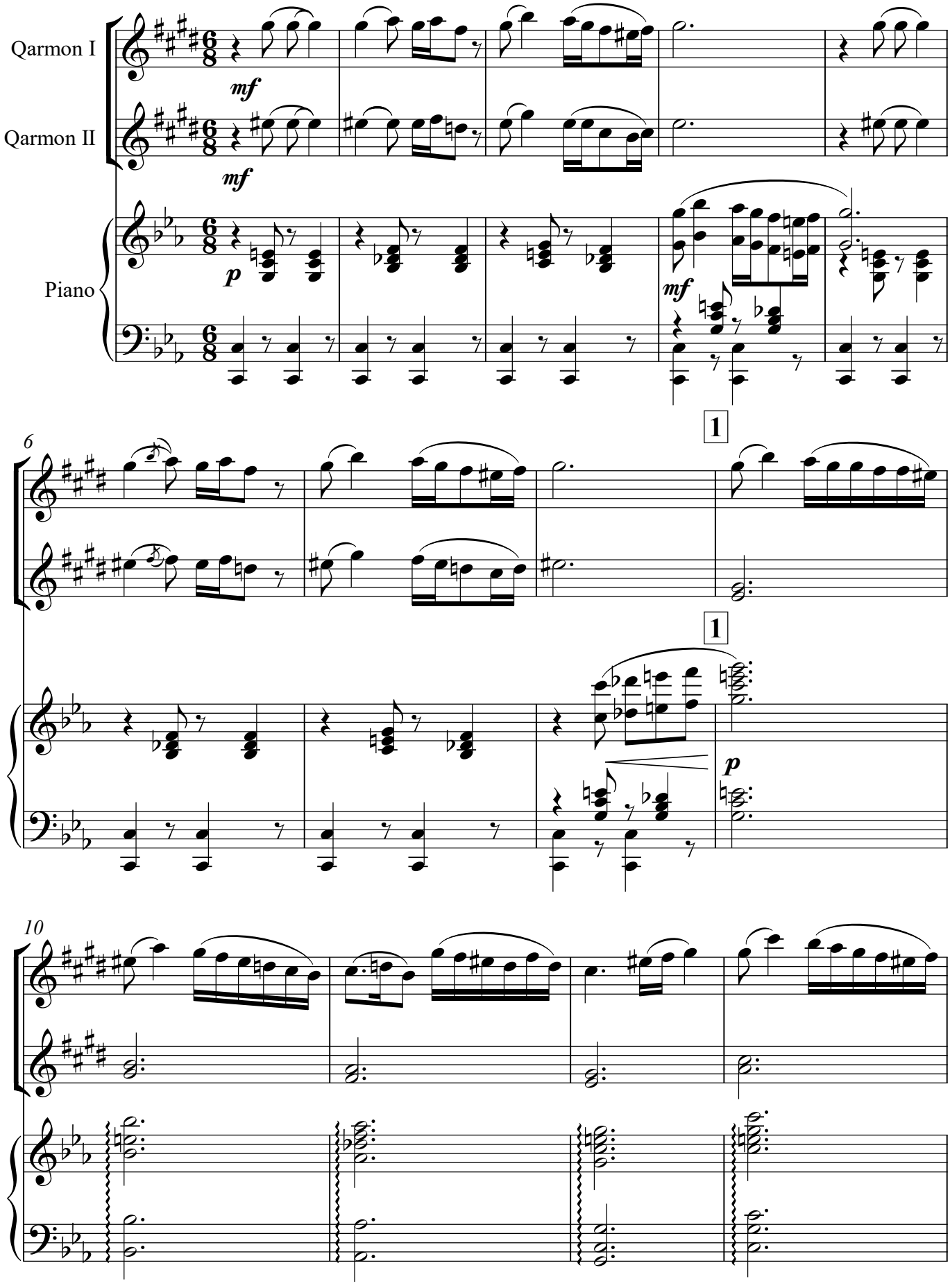

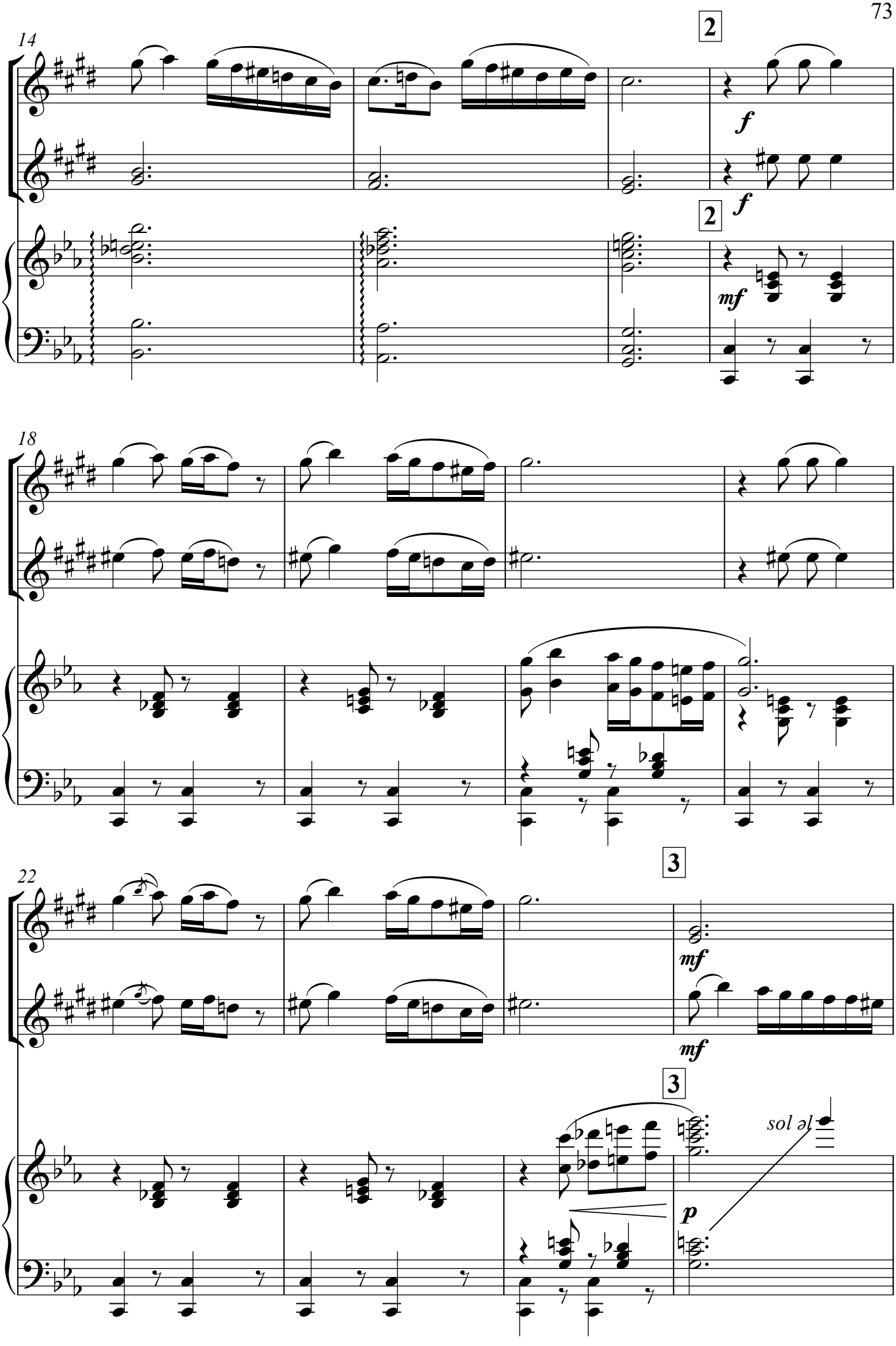
14
2
f
f
2
mf
18
22
3
mf
mf
3
sol əl
p

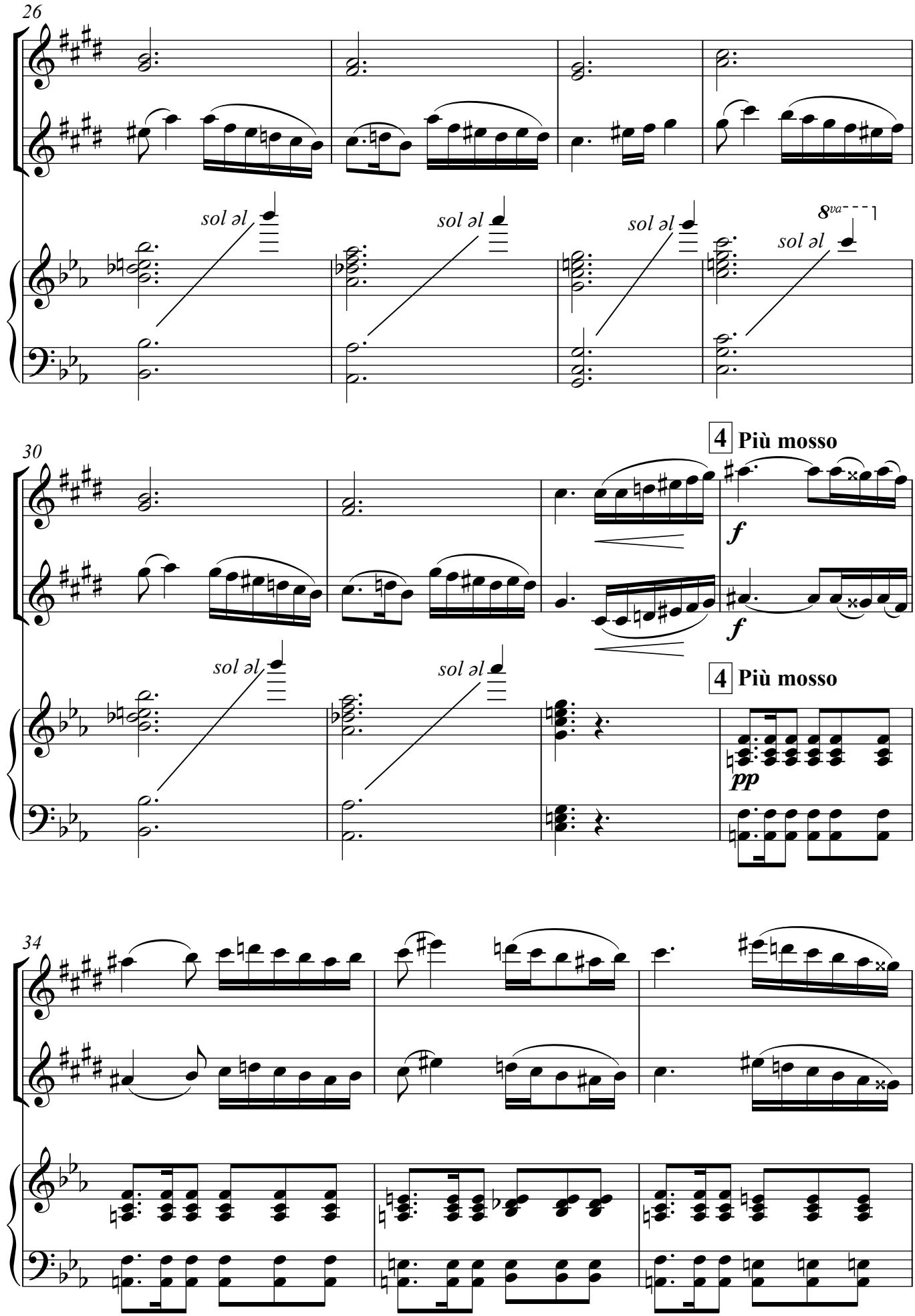
26
sol əl
sol əl
sol əl
8va
sol əl
30
4 Più mosso
f
f
sol əl
sol əl
4 Più mosso
pp
34

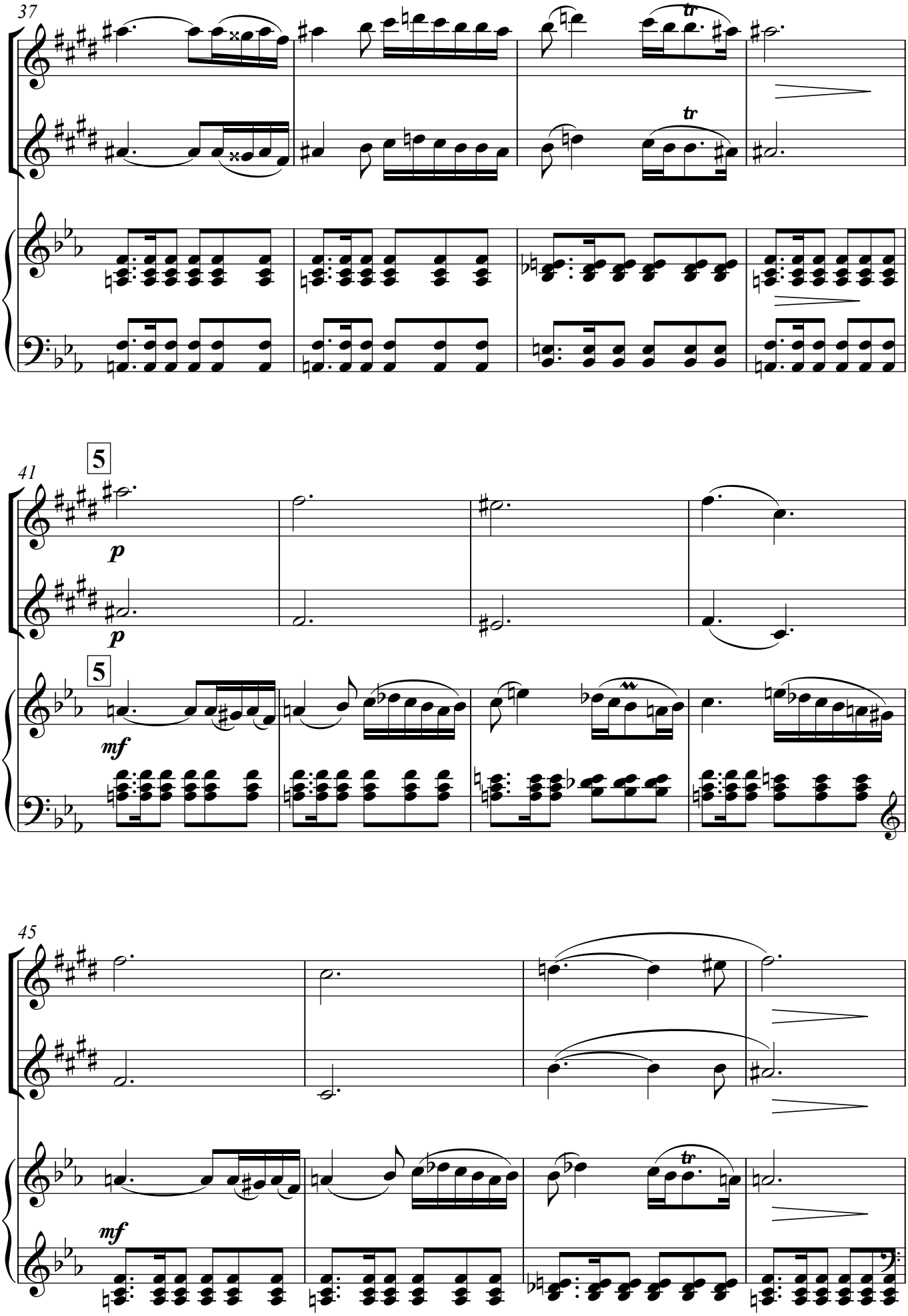
37
tr
tr
41
5
p
p
5
mf
45
tr
mf

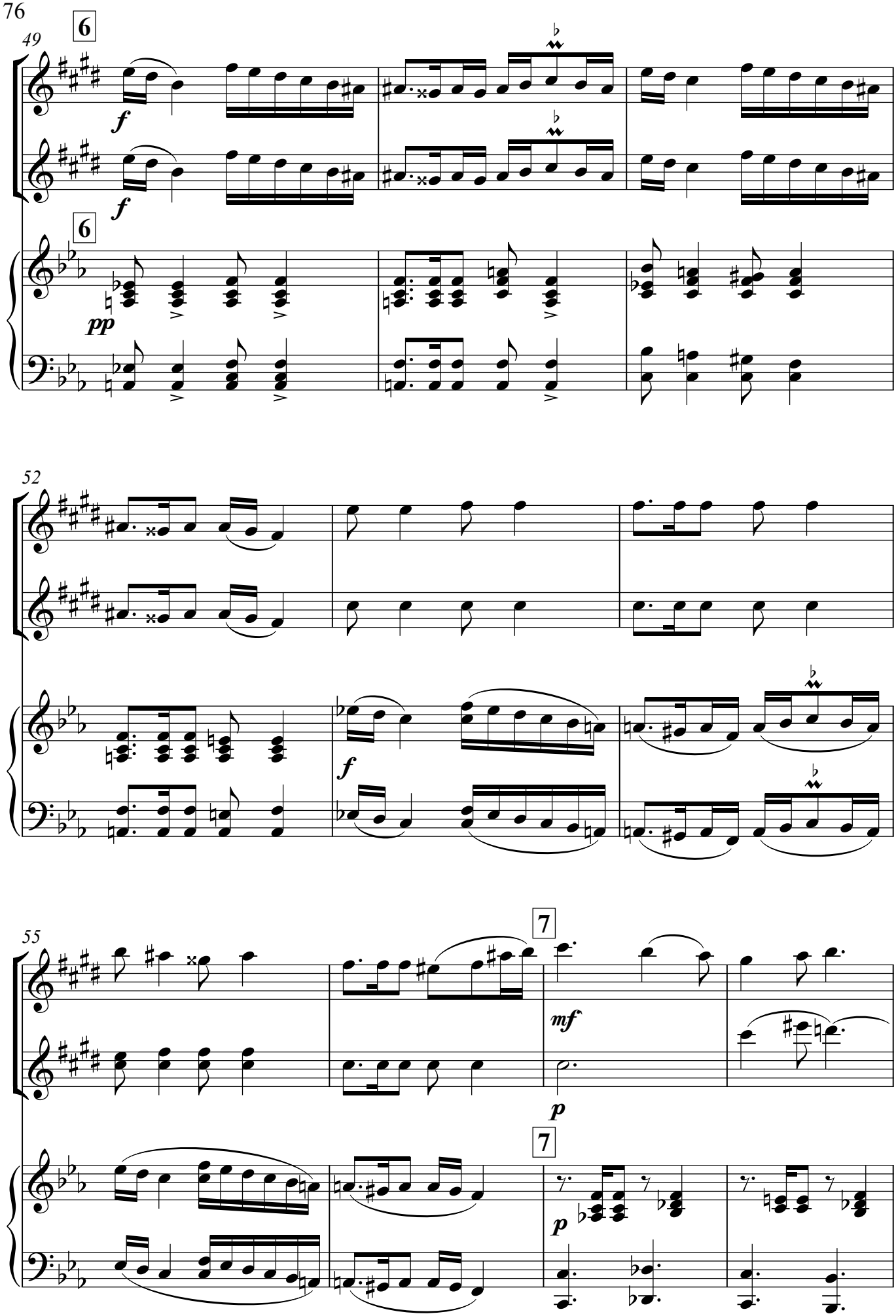
49
6
f
f
6
pp
52
f
55
7
mf
p
7
p

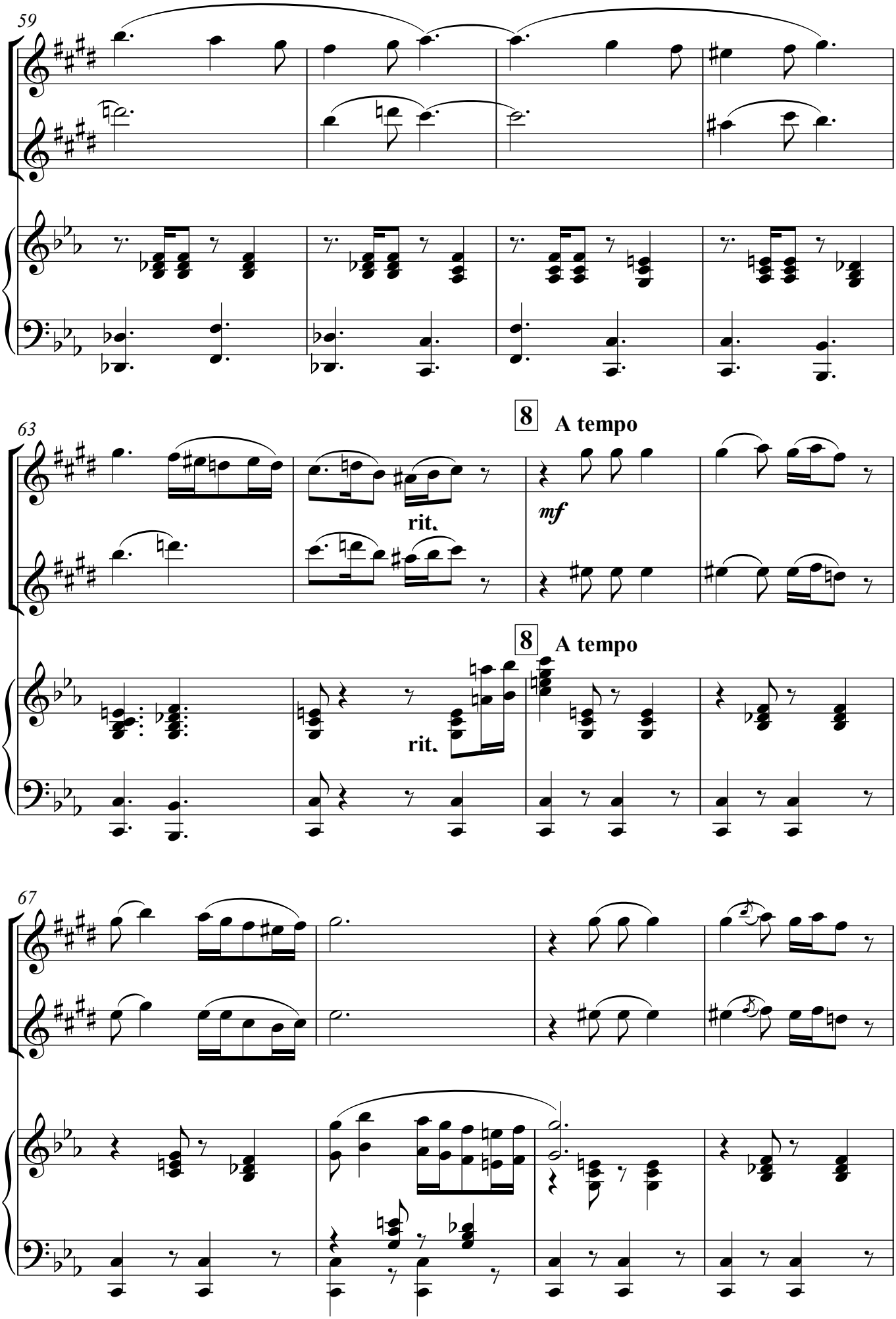
59
63
8
A tempo
mf
rit.
8
A tempo
rit.
67

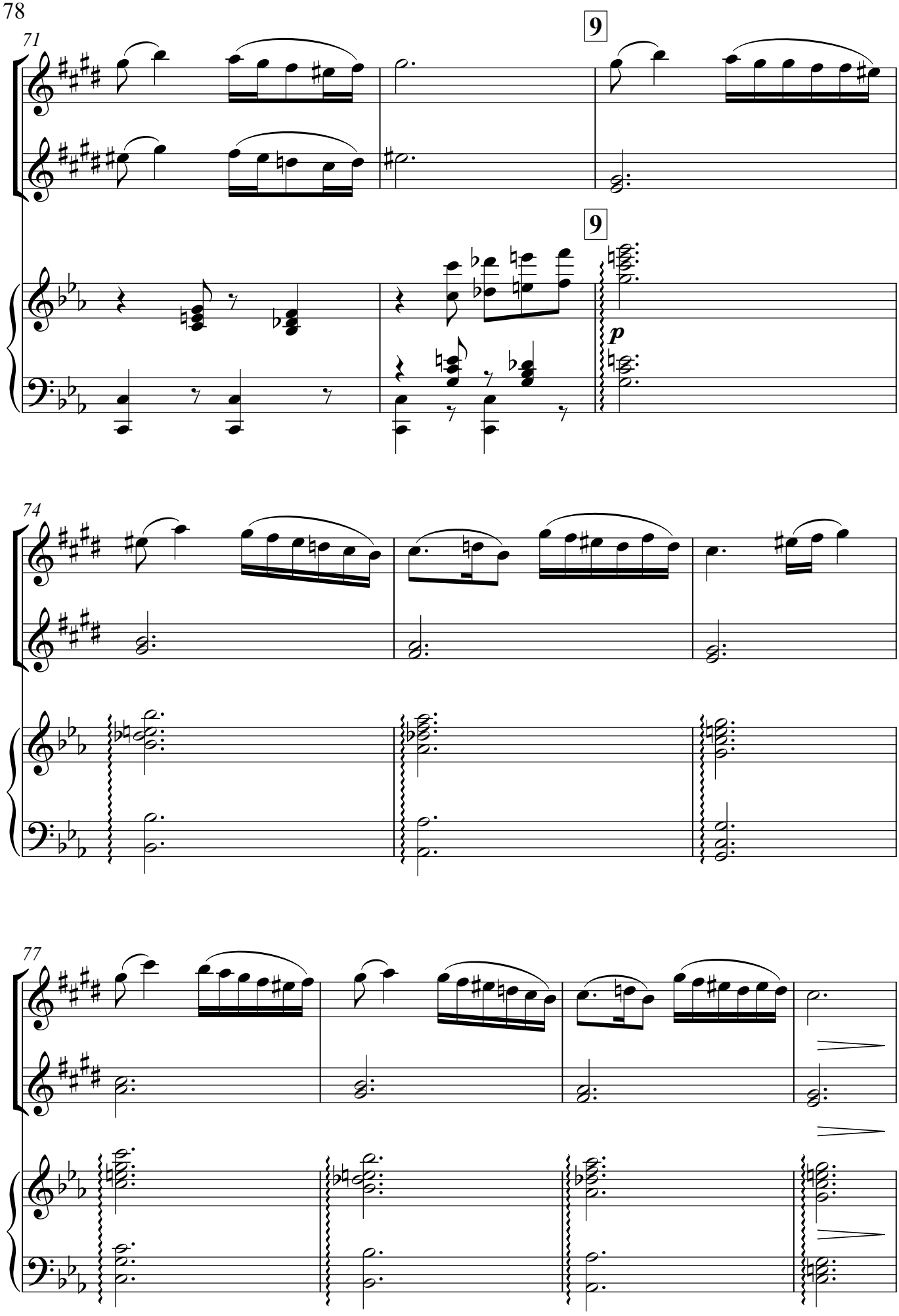
71
9
9
p
74
77

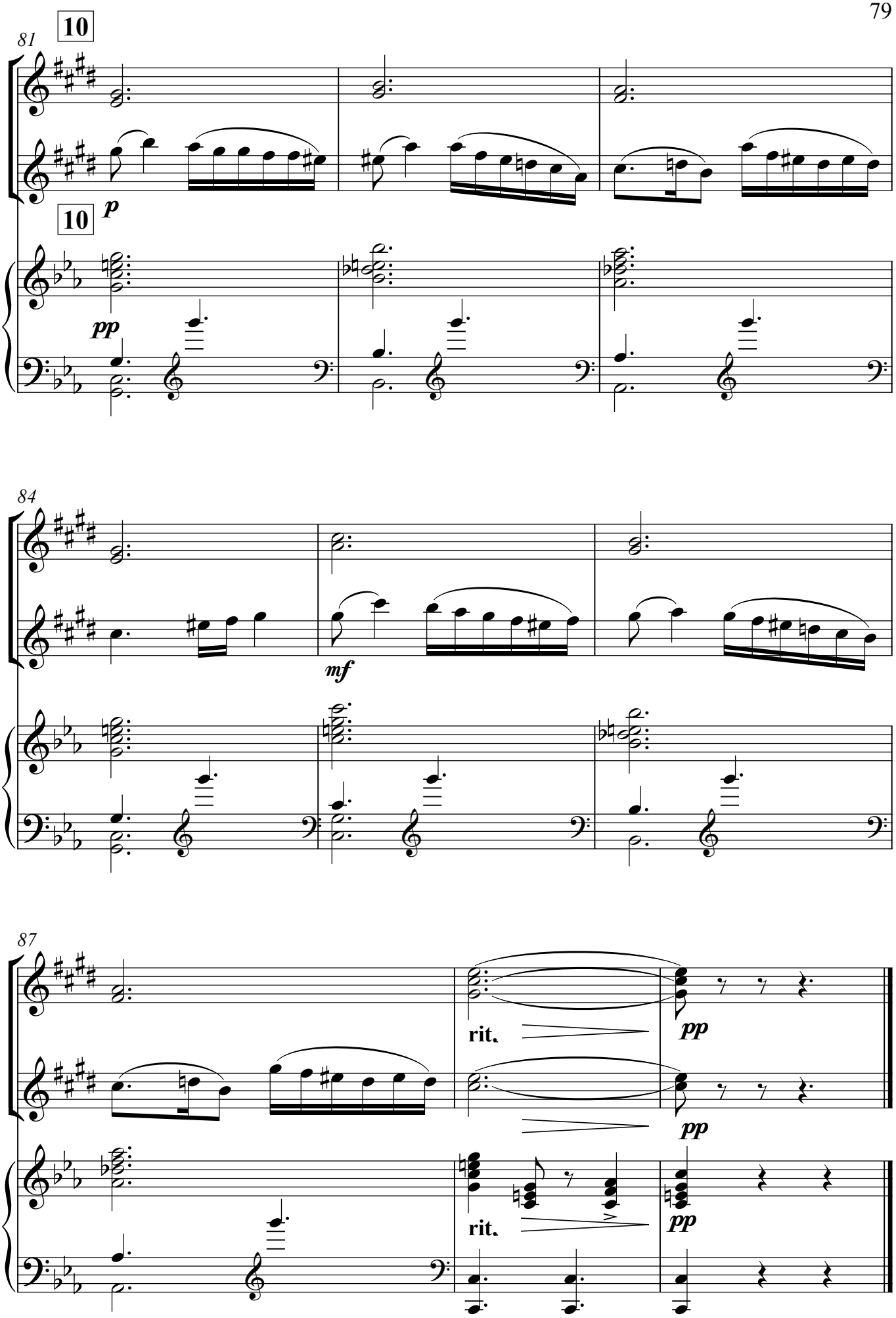
81
10
p
10
pp
84
mf
87
rit.
pp
pp
rit.
pp

Gözlə məni

Andante

S.Ələsgərov

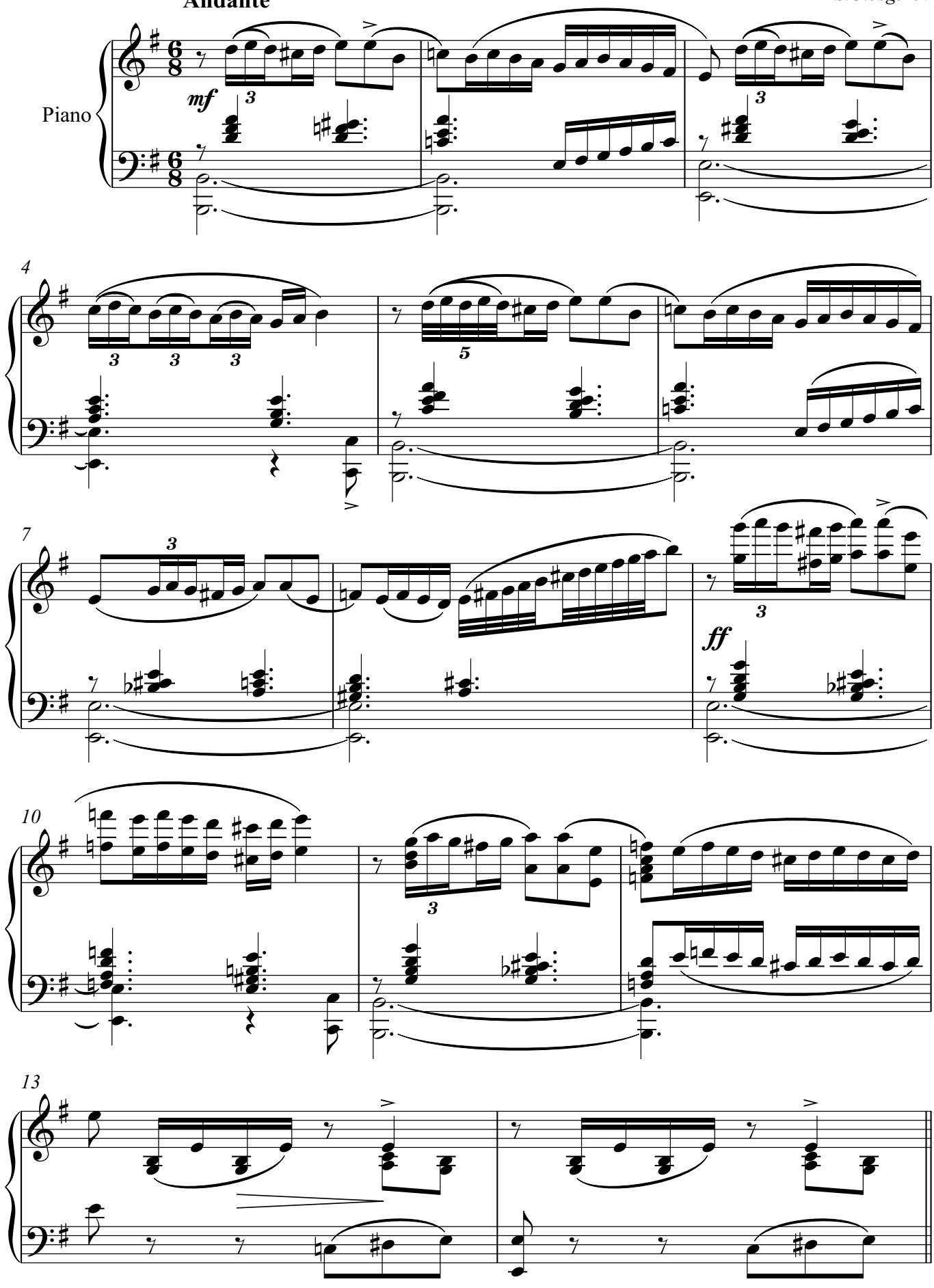

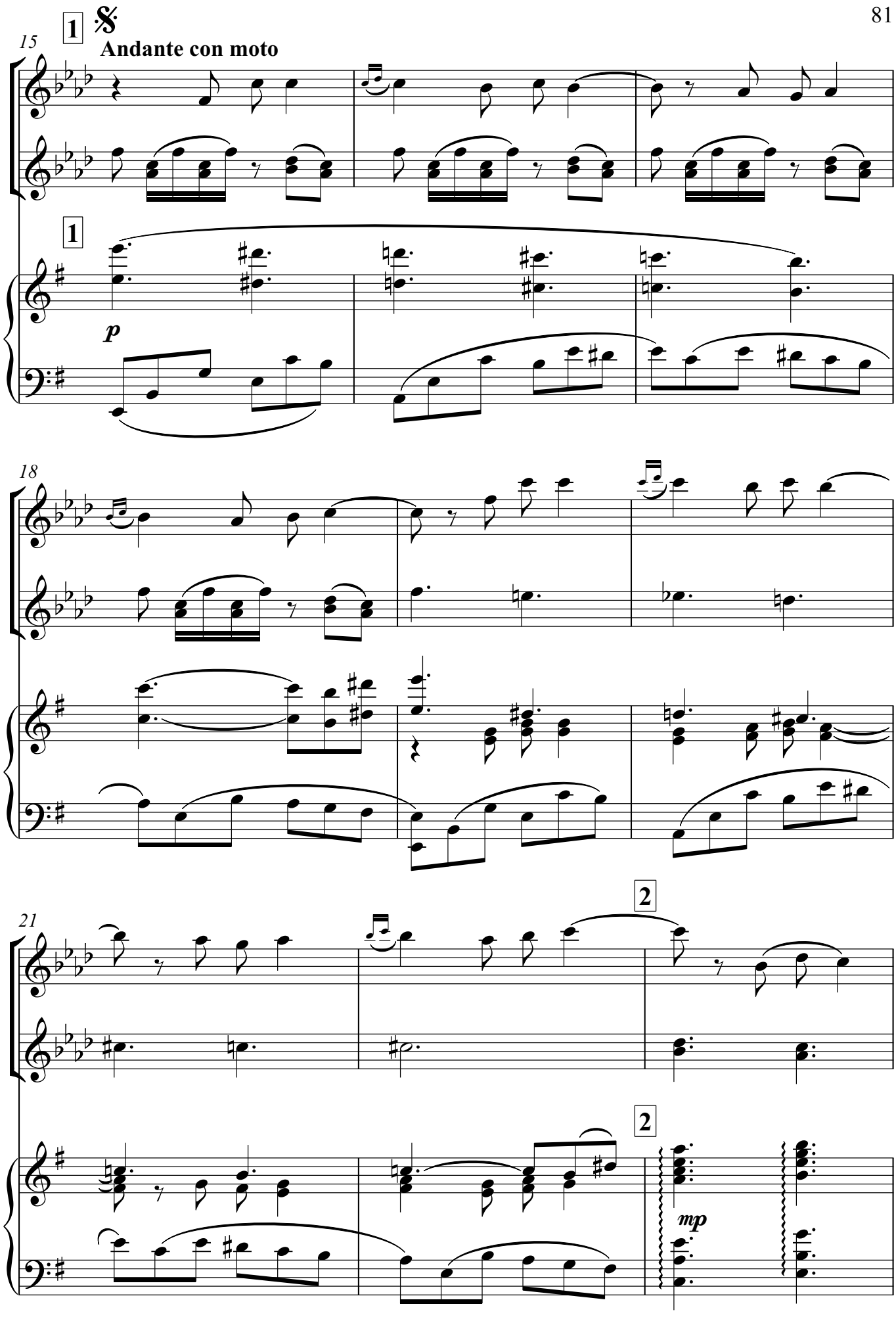
1
Andante con moto
15
1
p
18
21
2
2
mp

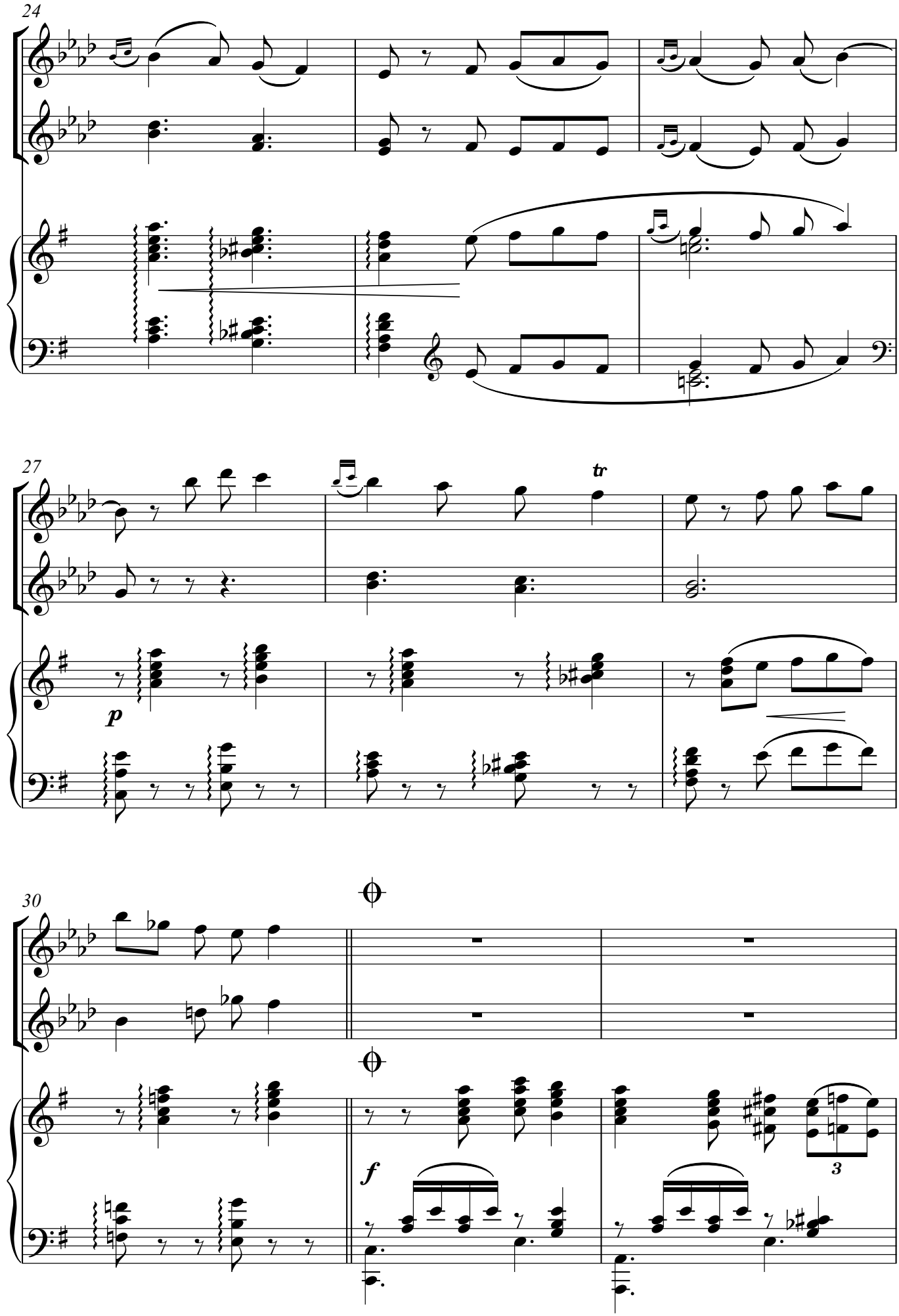
24
27
tr
p
30
f
3

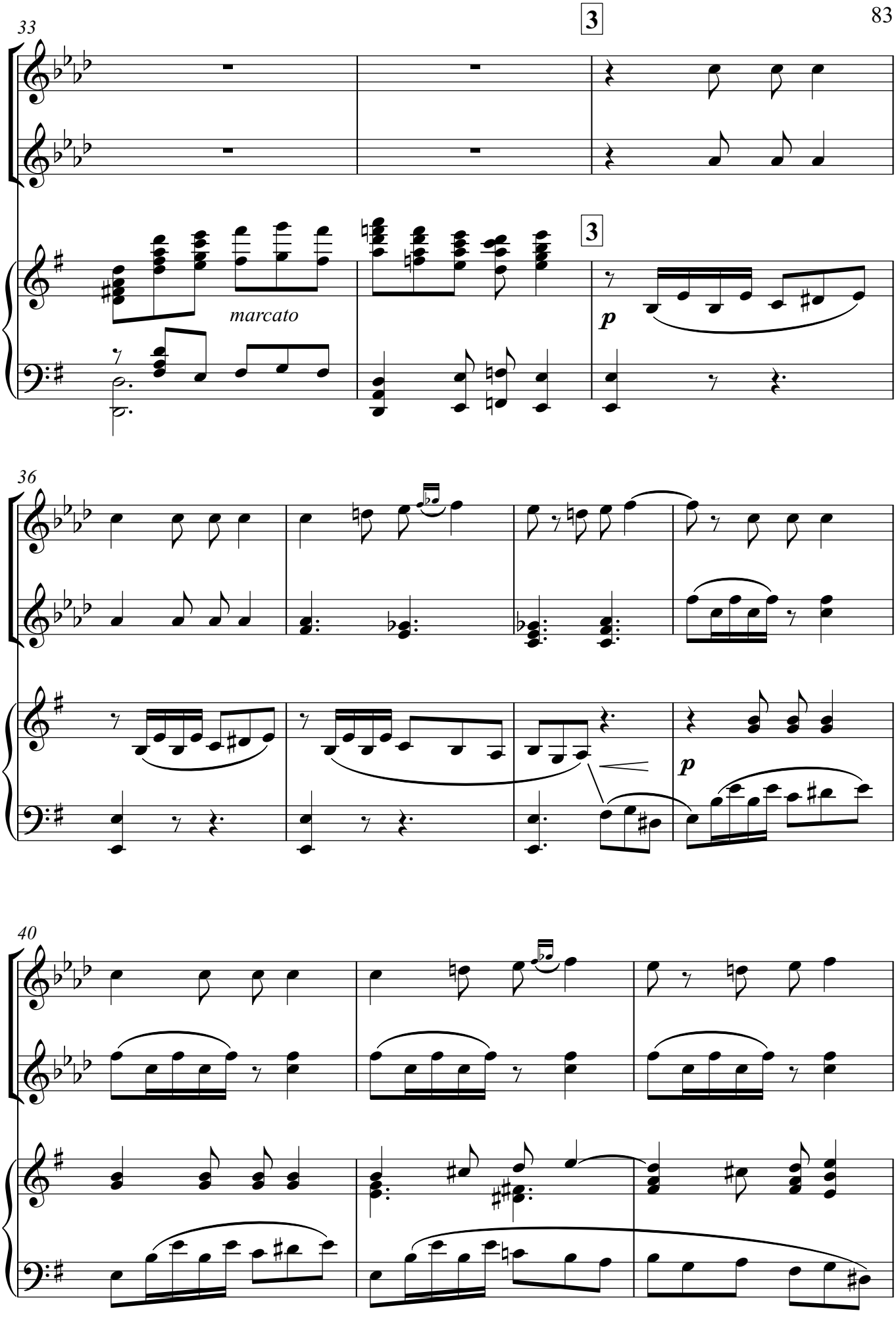
33
3
3
marcato
p
36
p
40

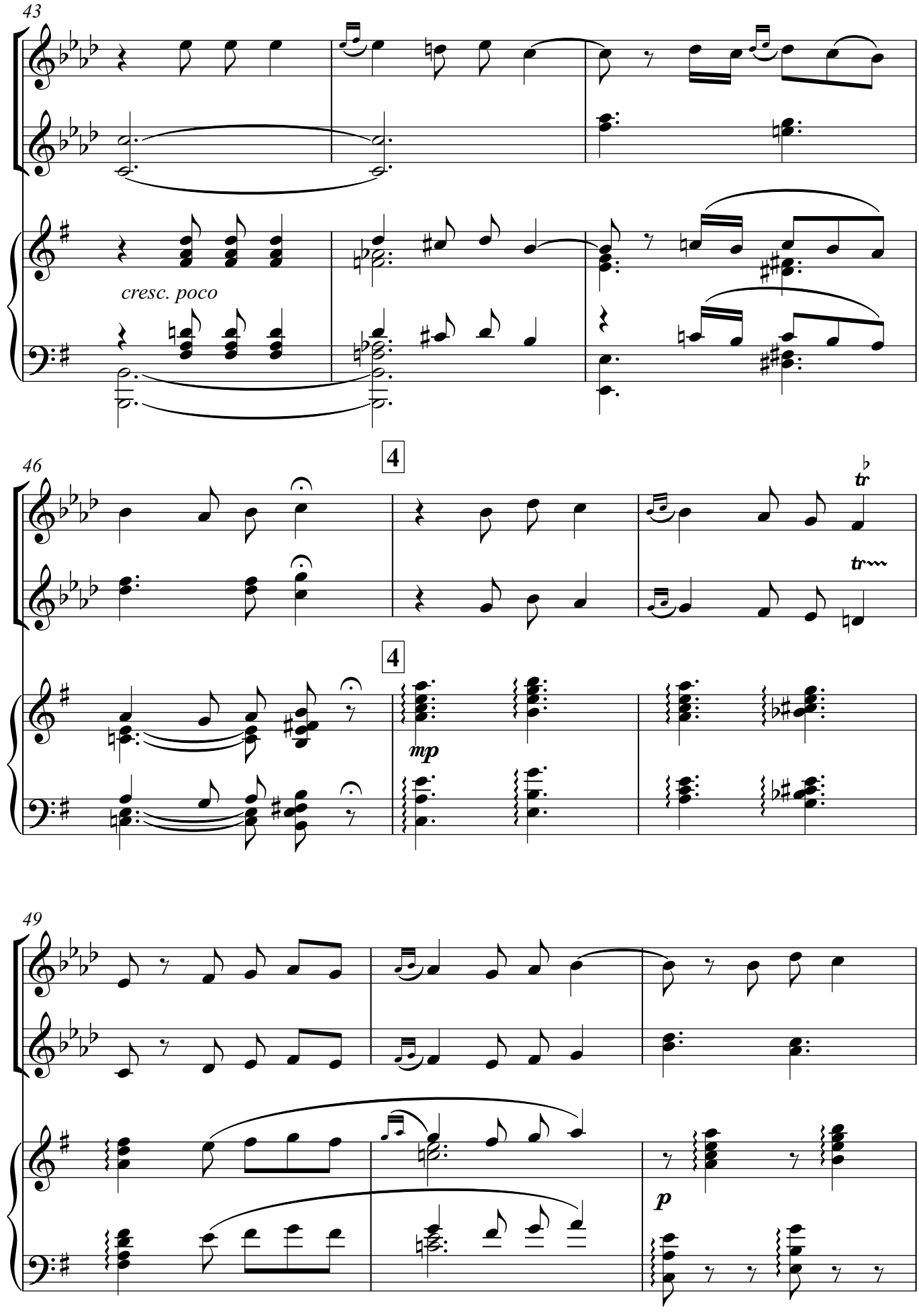
43
cresc. poco
46
4
tr
tr
4
mp
49
p

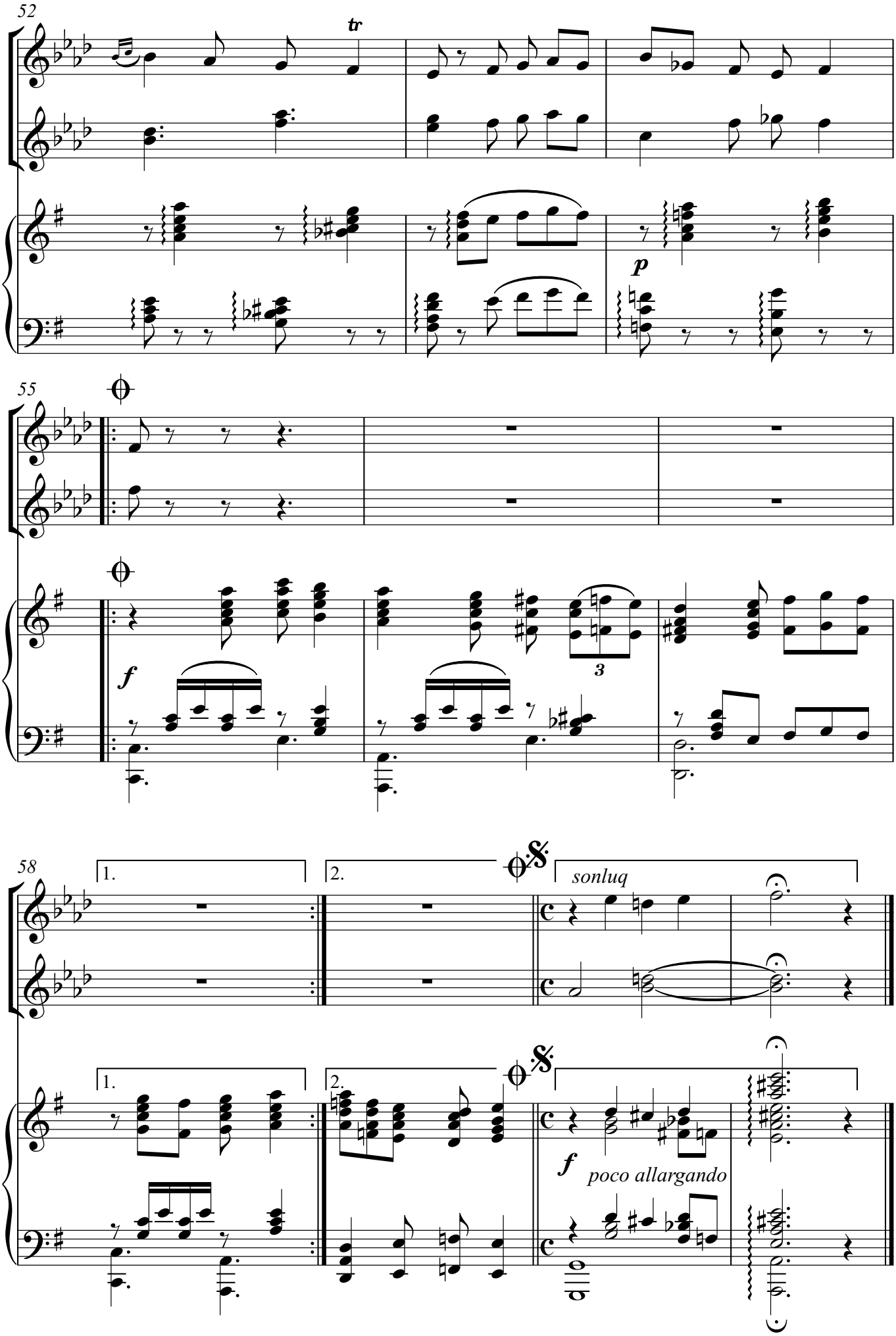
52
tr
p
55
f
3
58
1.
2.
sonluq
1.
2.
f
poco allargando

Qəzəl

C.Cahangirov

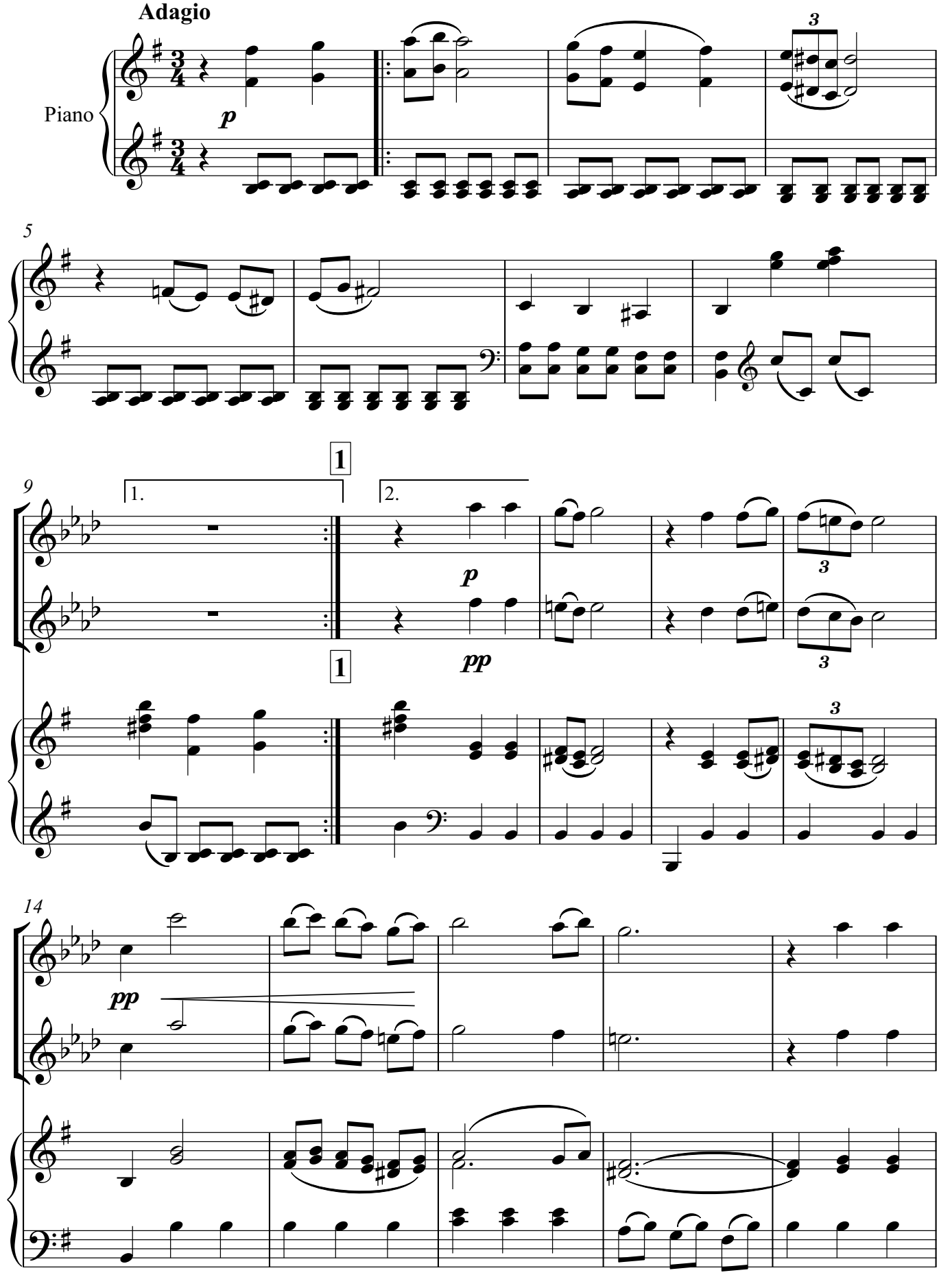

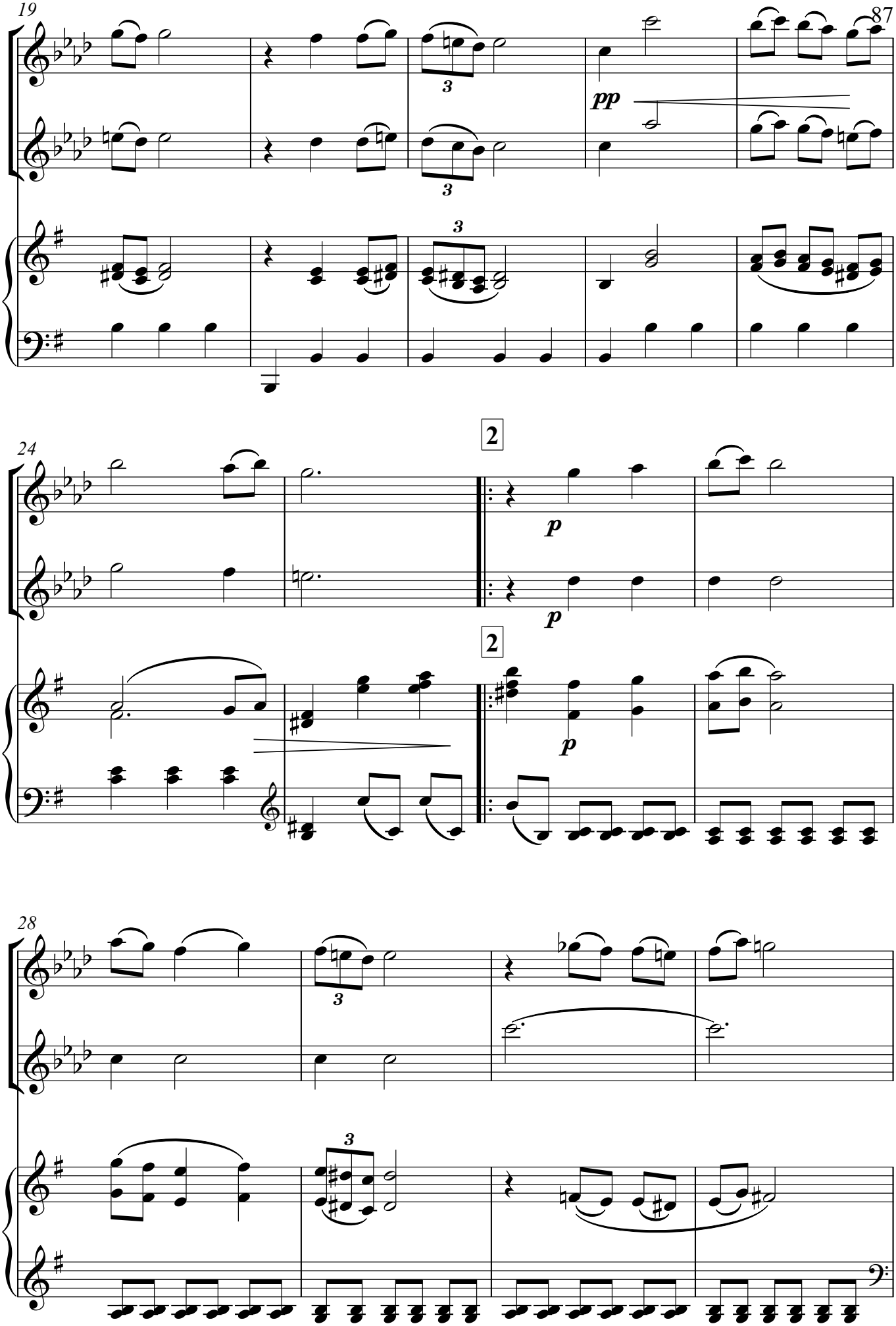
19
3
pp
24
2
p
2
p
28
3
3

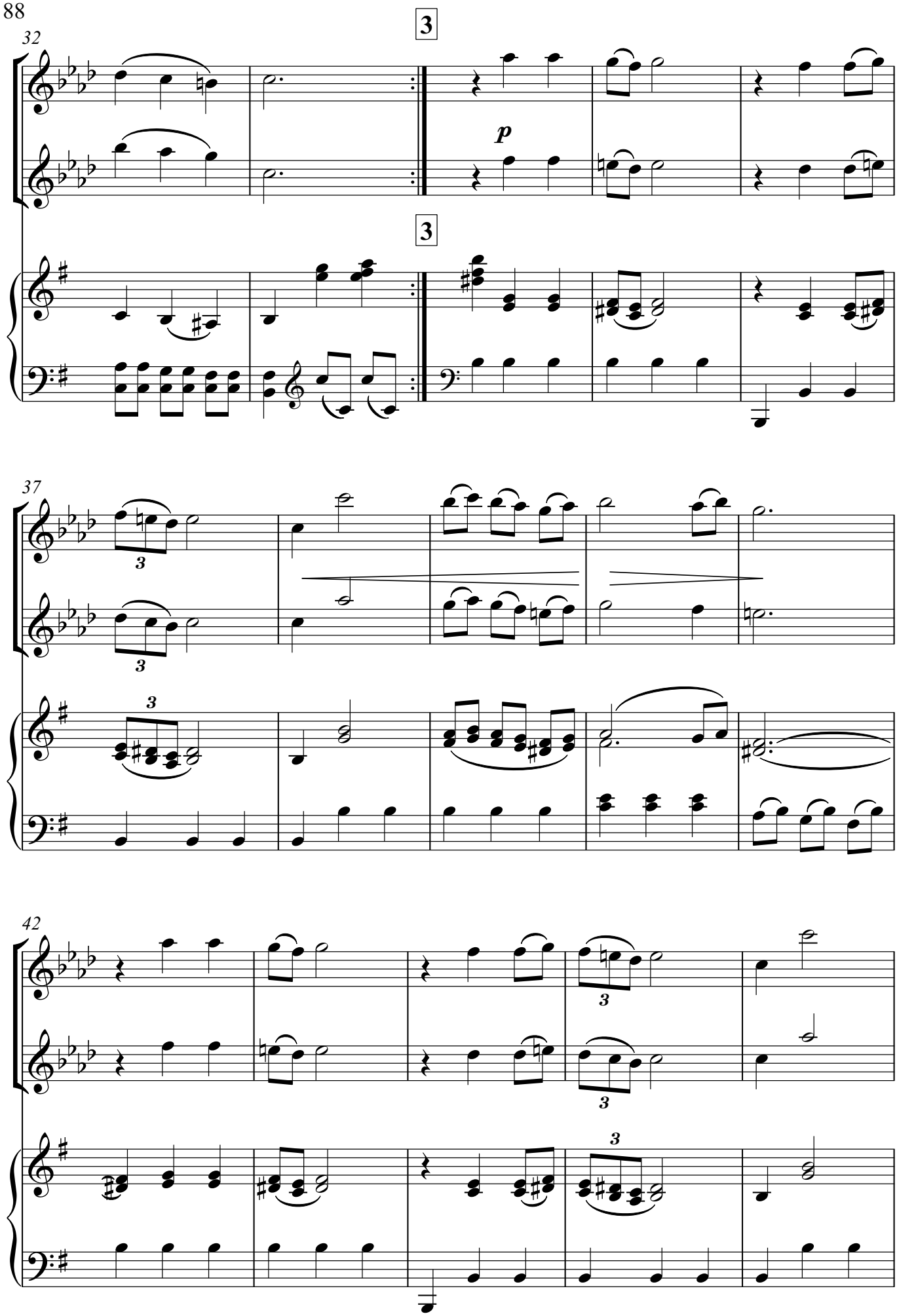
32
3
p
3
37
3
3
3
42
3
3
3

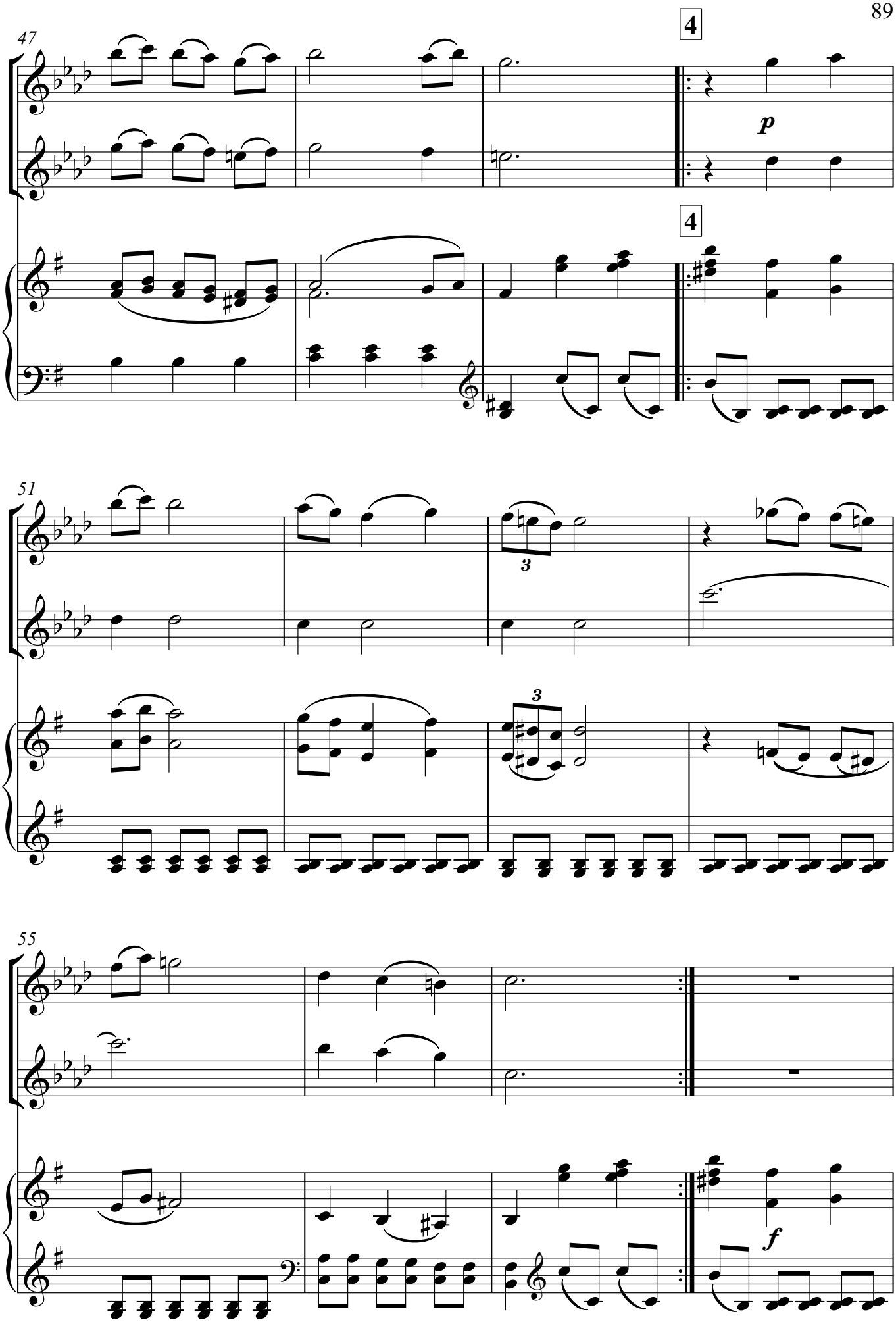
47
4
p
4
51
3
3
55
f

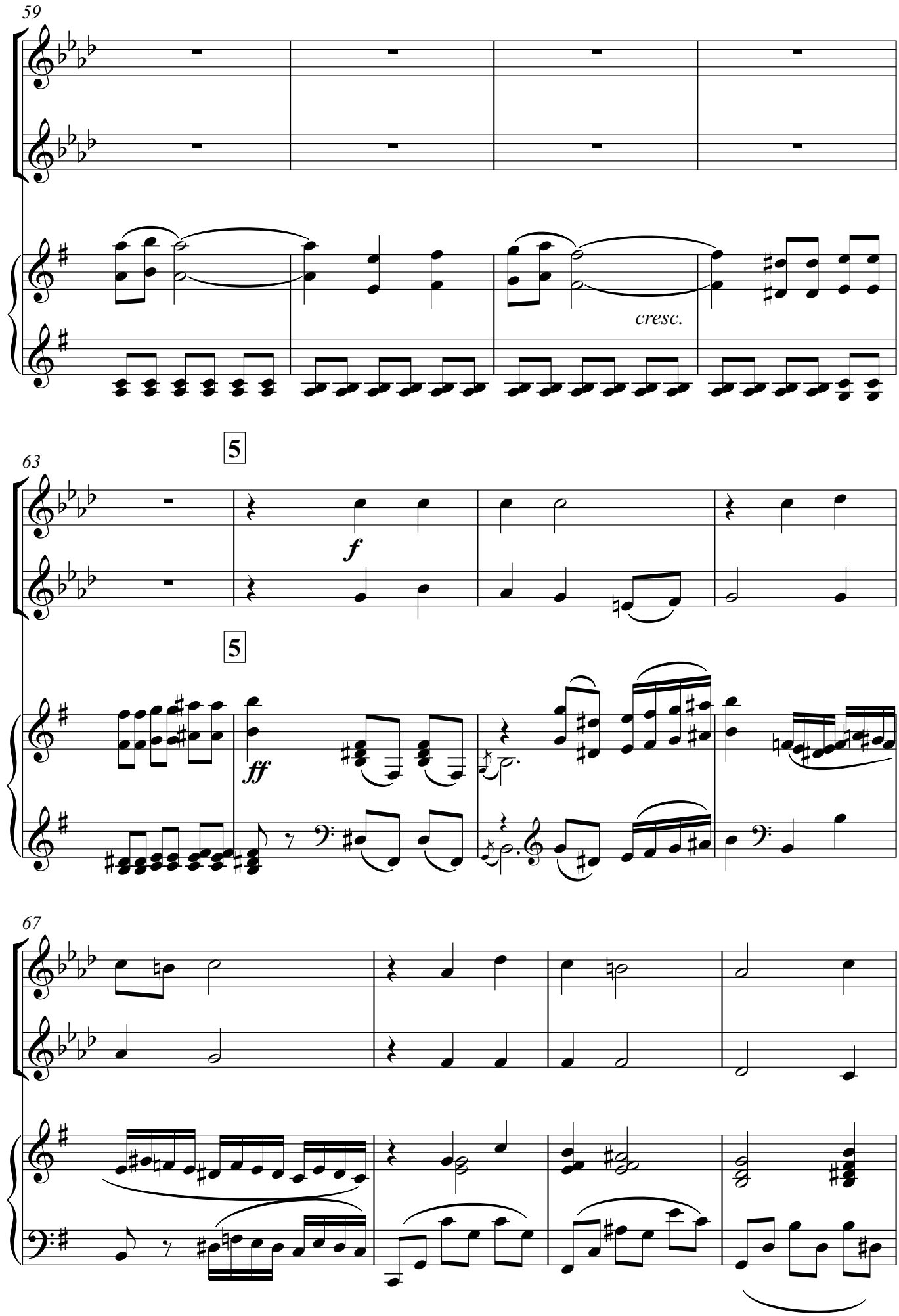
59
cresc.
63
5
f
5
ff
67

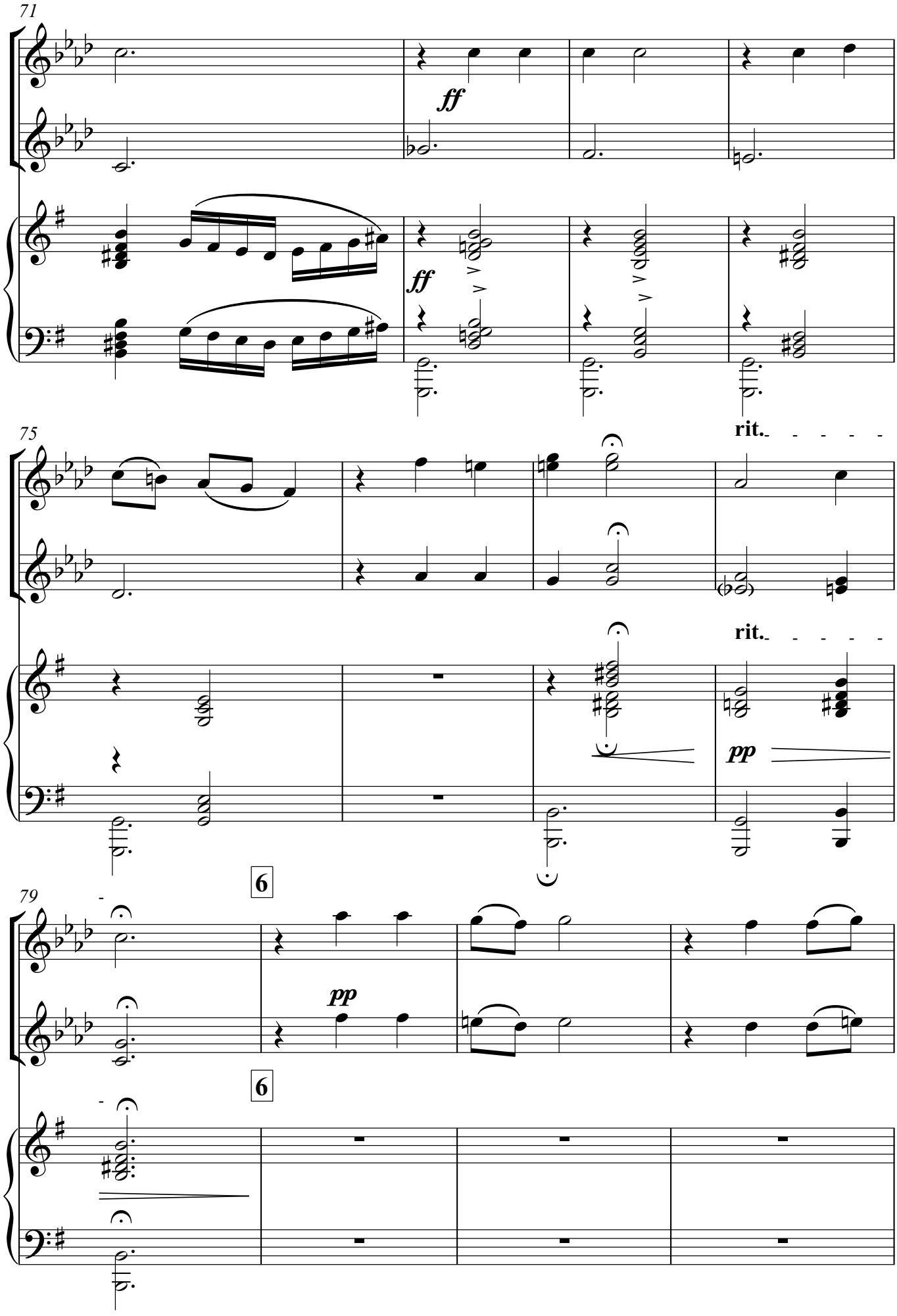
71
ff
ff
75
rit.
rit.
pp
6
79
pp
6

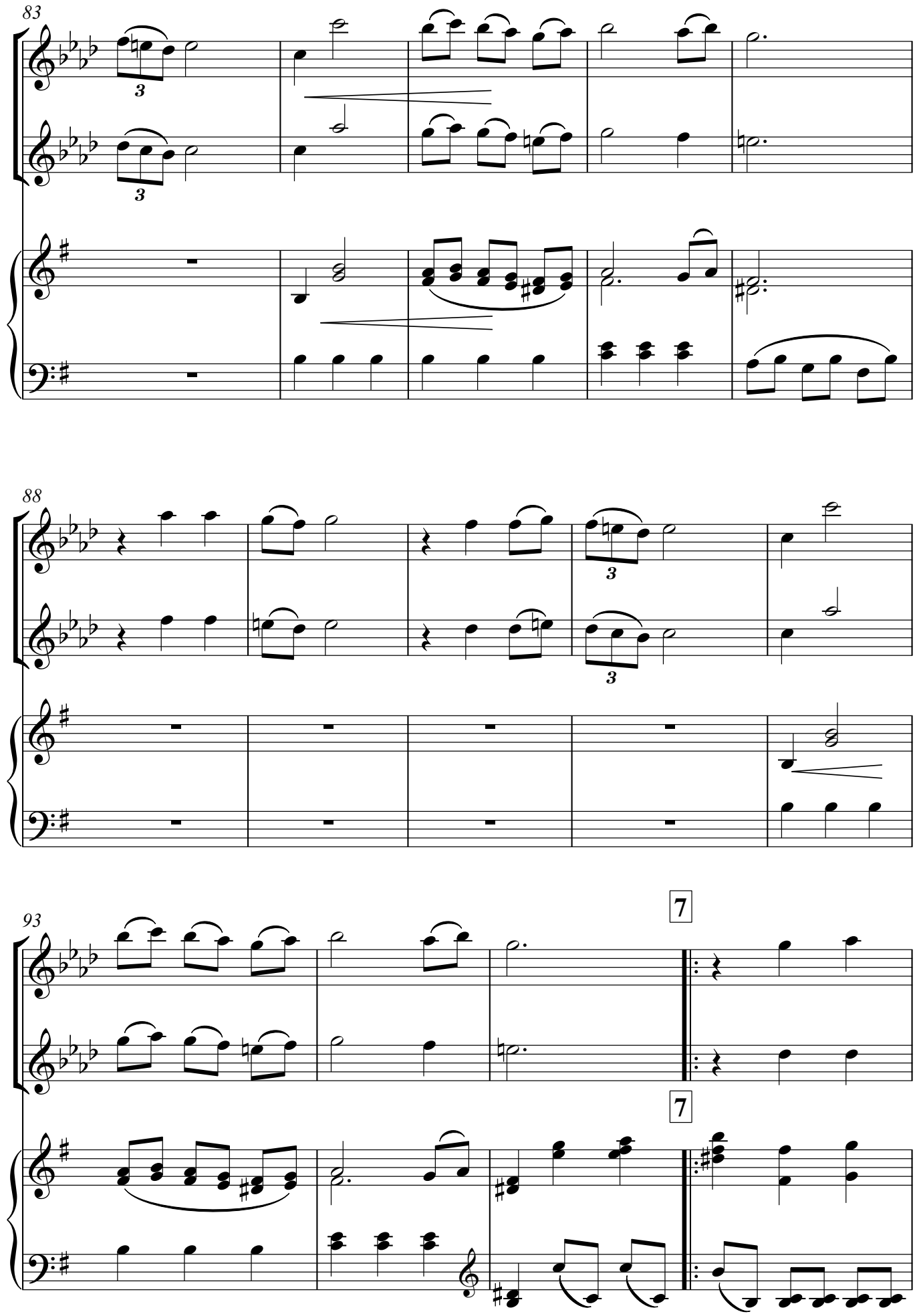
83
3
3
88
3
3
93
7
7

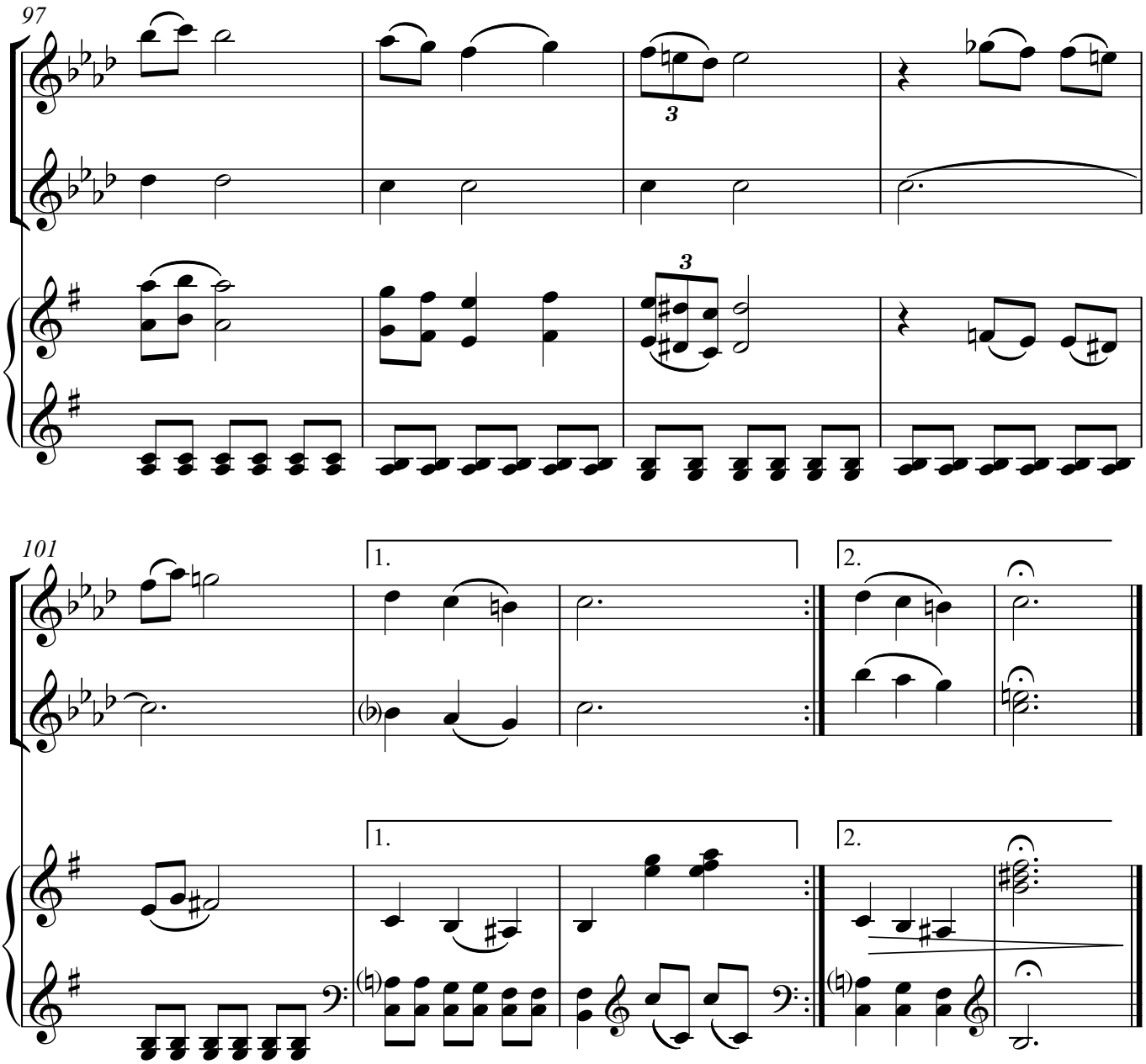
97
3
3
101
1.
2.
1.
2.

Şikayət

V.F.Bax

Largo espressivo

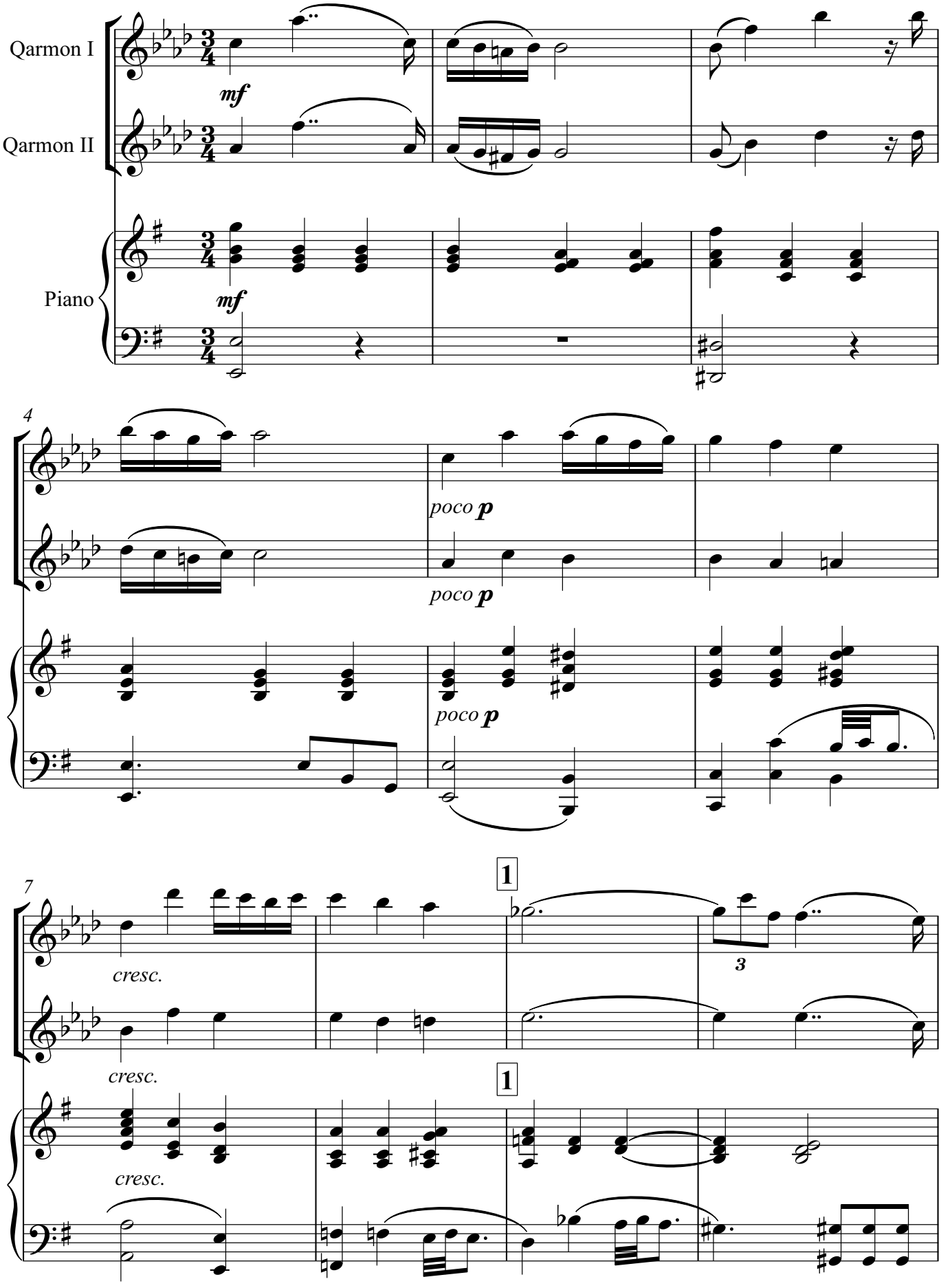

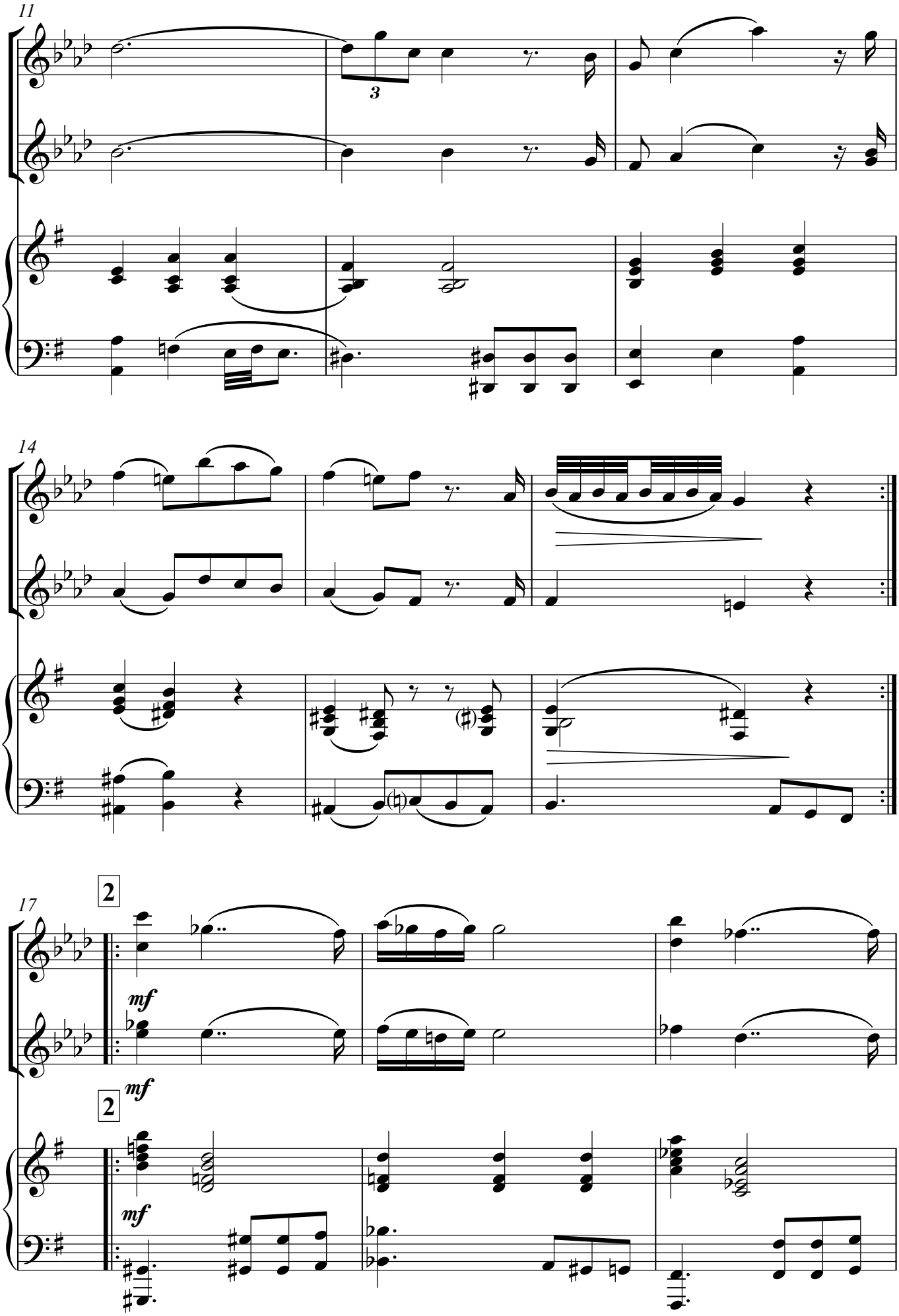
11
3
14
17
2
mf
2
mf
mf

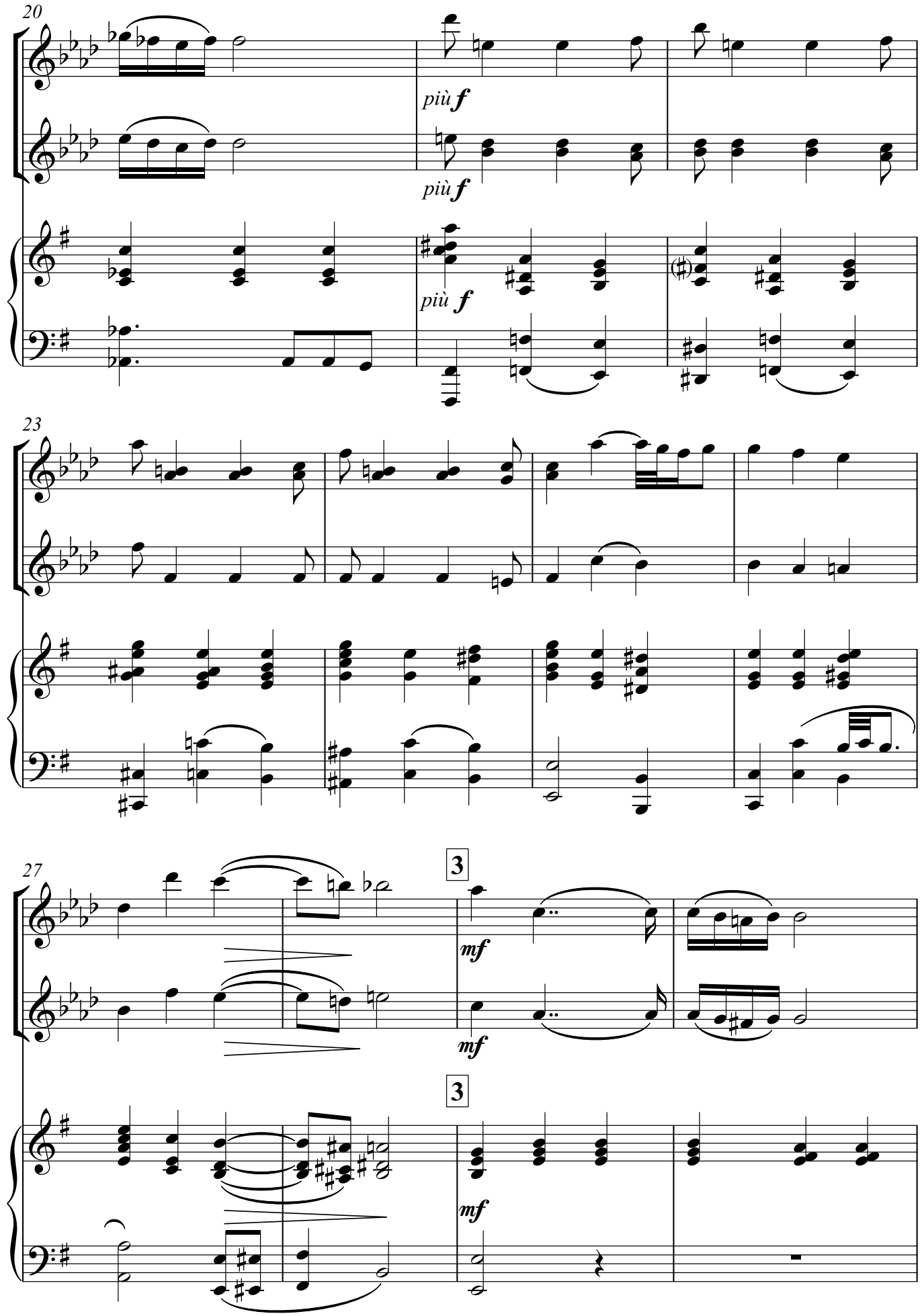
20
più f
più f
più f
23
27
3
mf
mf
3
mf

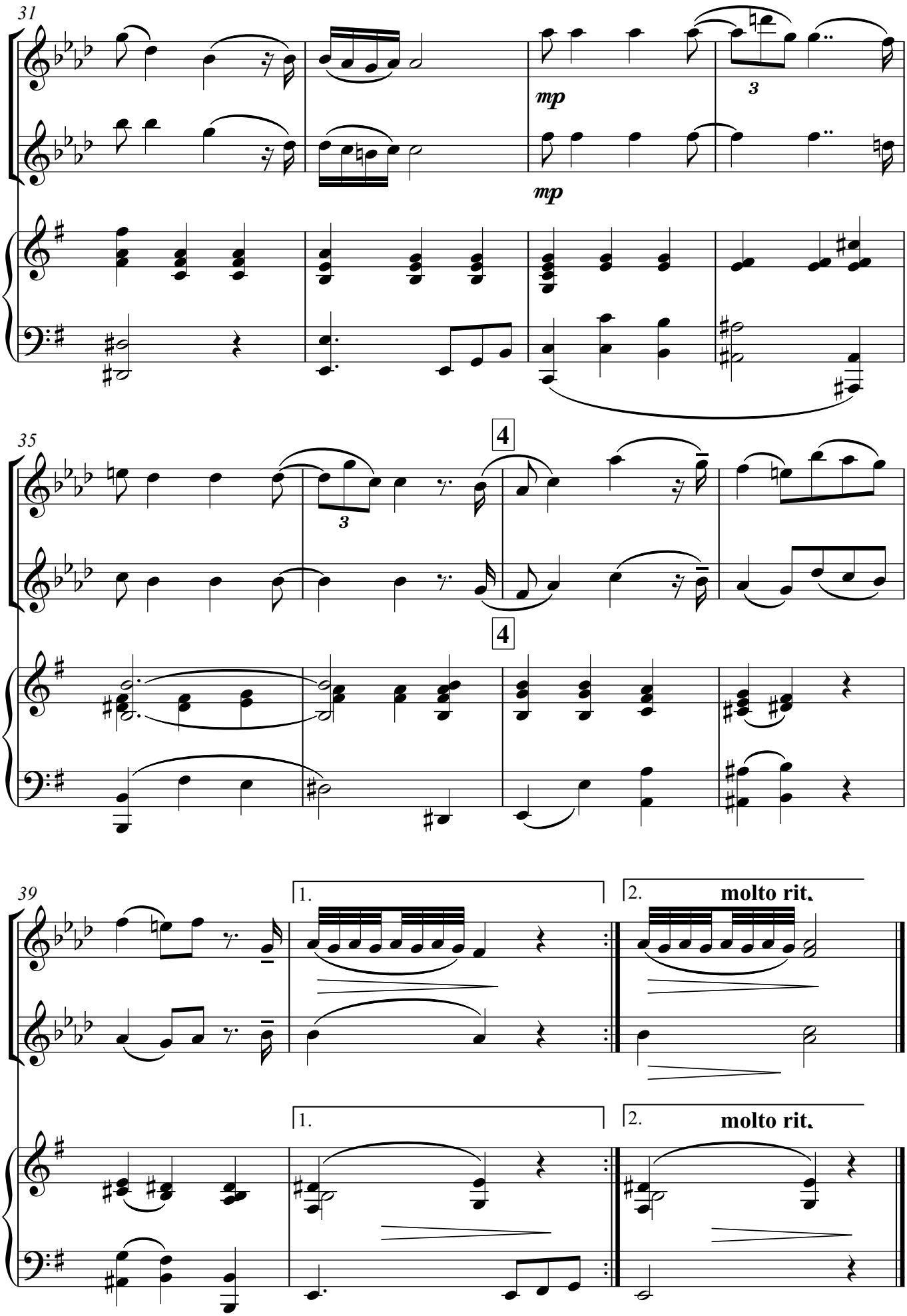
31
mp
mp
3
35
4
4
3
39
1.
2.
molto rit.
1.
2.
molto rit.

Laylay

Niyazi Tağızadə

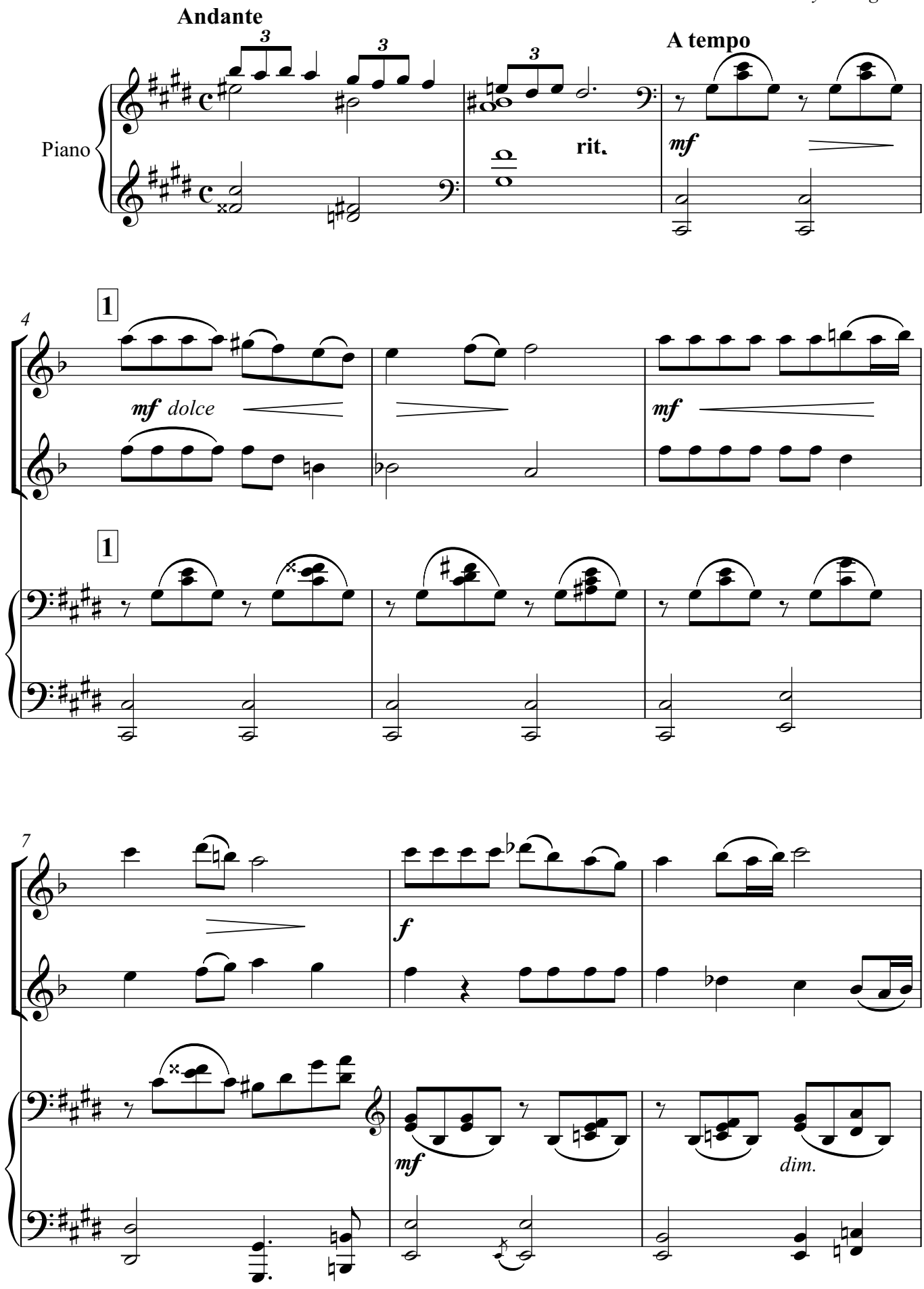

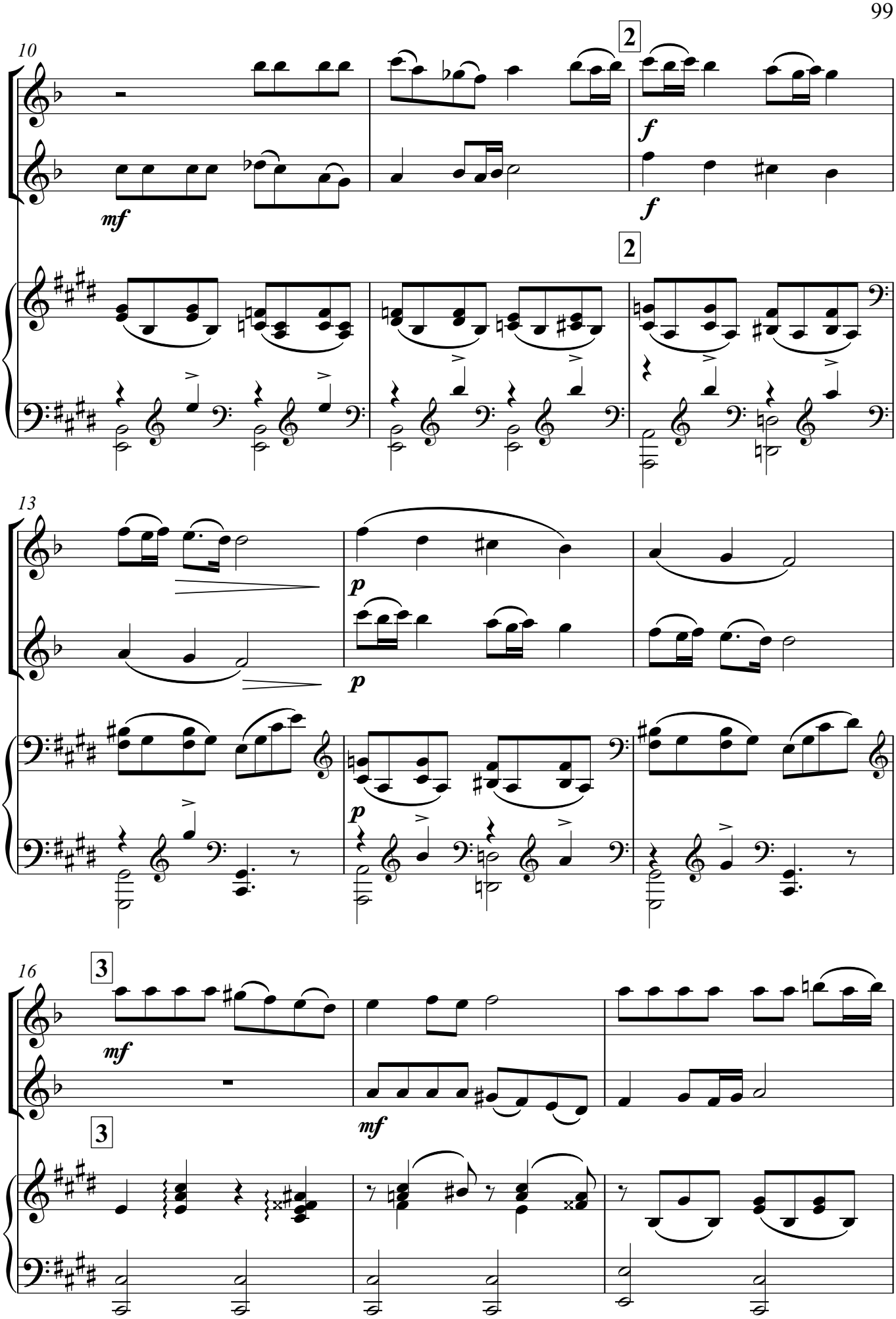
10
2
mf
f
f
2
13
p
p
p
16
3
mf
mf
3

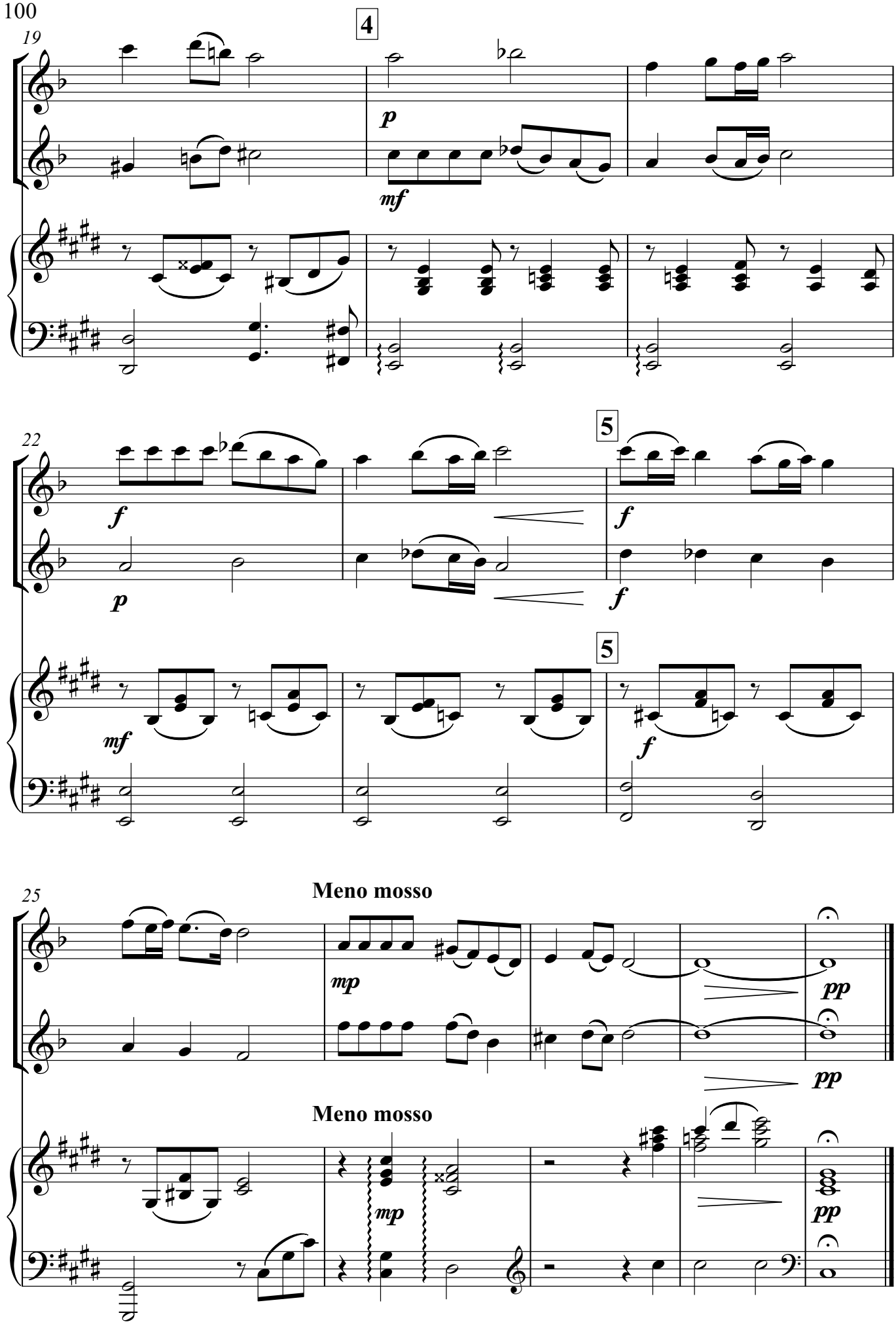
19
4
p
mf
22
5
f
p
f
mf
5
f
25
Meno mosso
mp
pp
Meno mosso
mp
pp

Çardaş

"Sonalar gölü" baletindən

P.İ.Çaykovski

Moderato assai

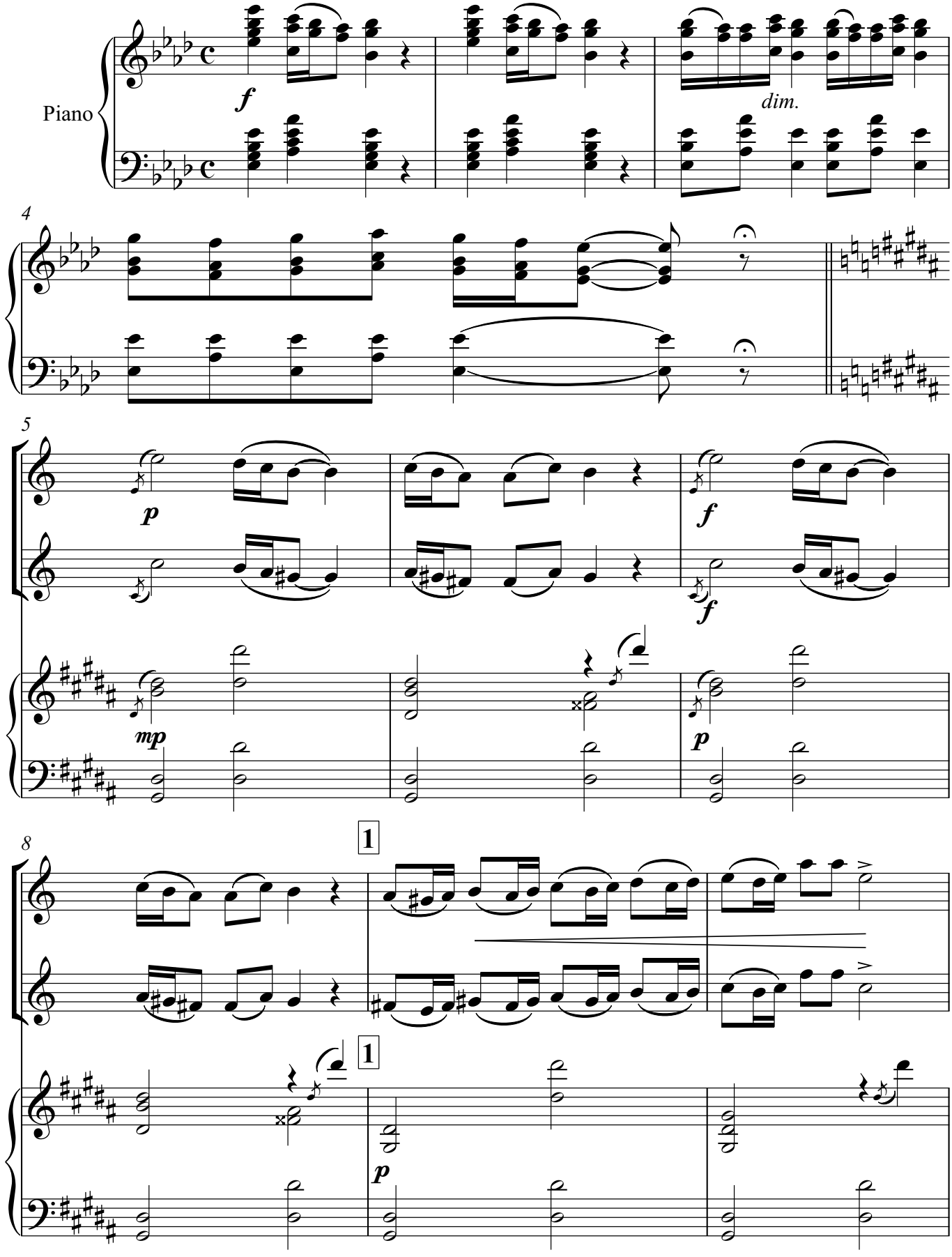

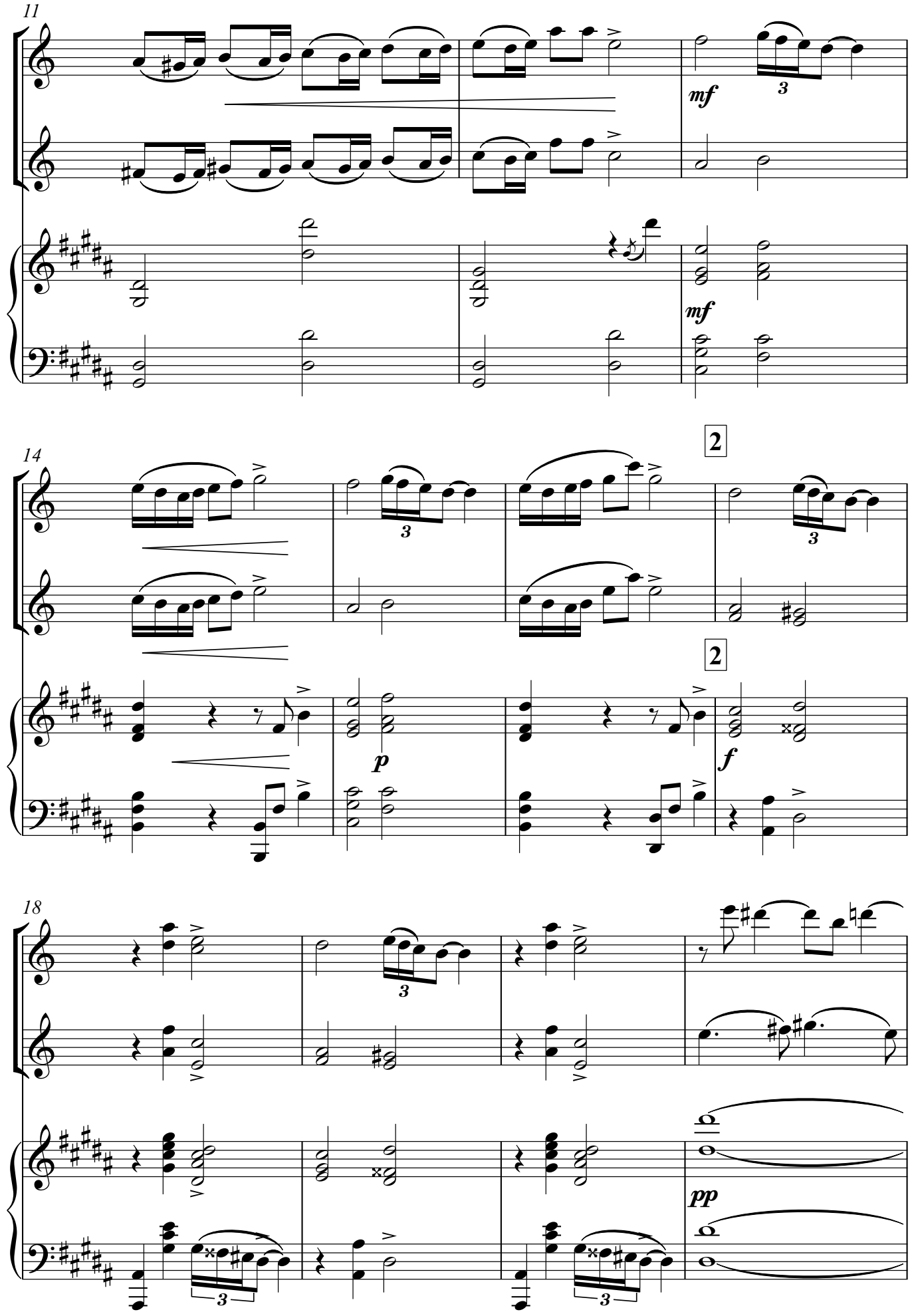
11
mf
3
mf
14
2
3
2
p
f
18
3
3
pp

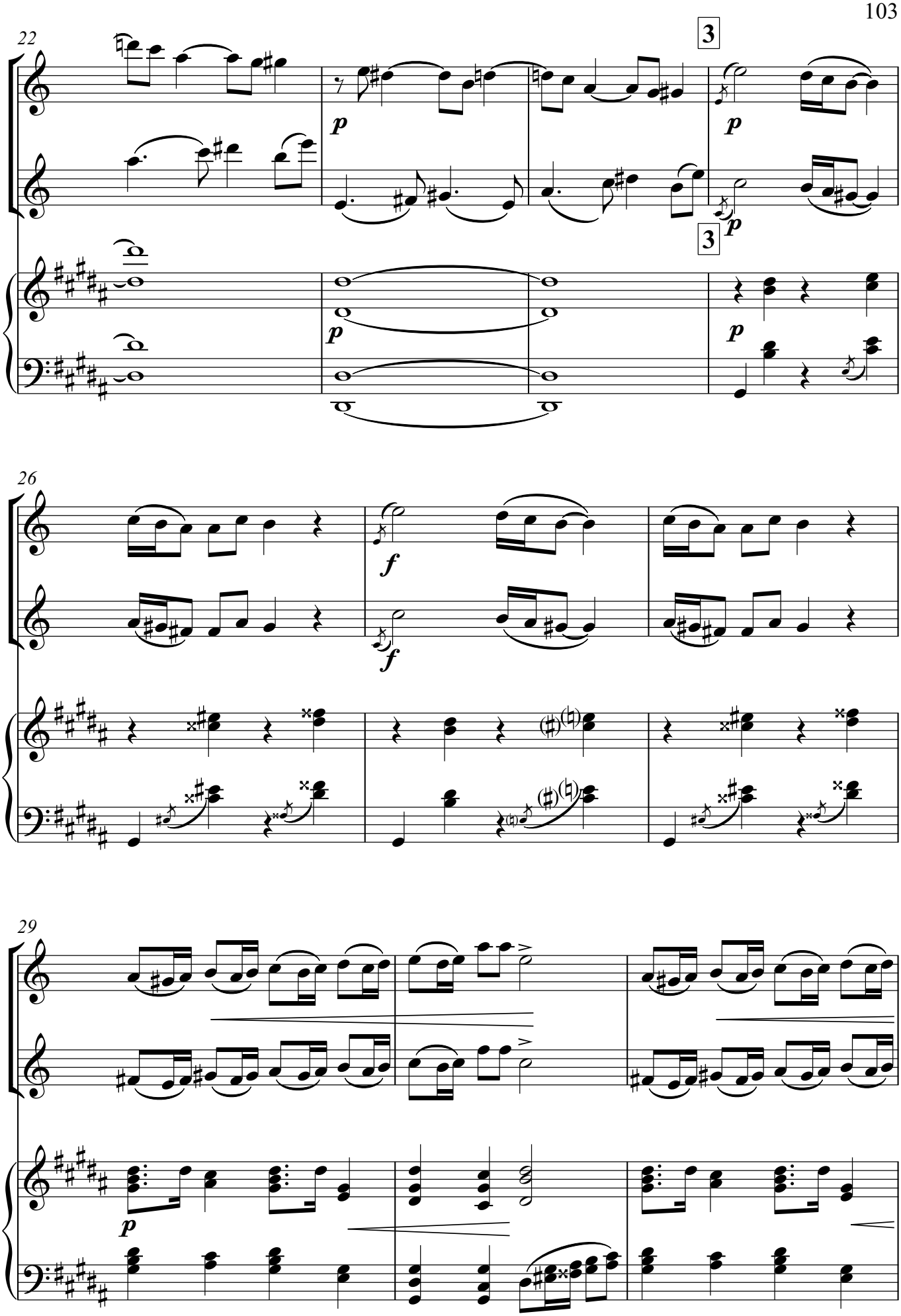
22
3
p
p
3
p
p
26
f
f
29
p

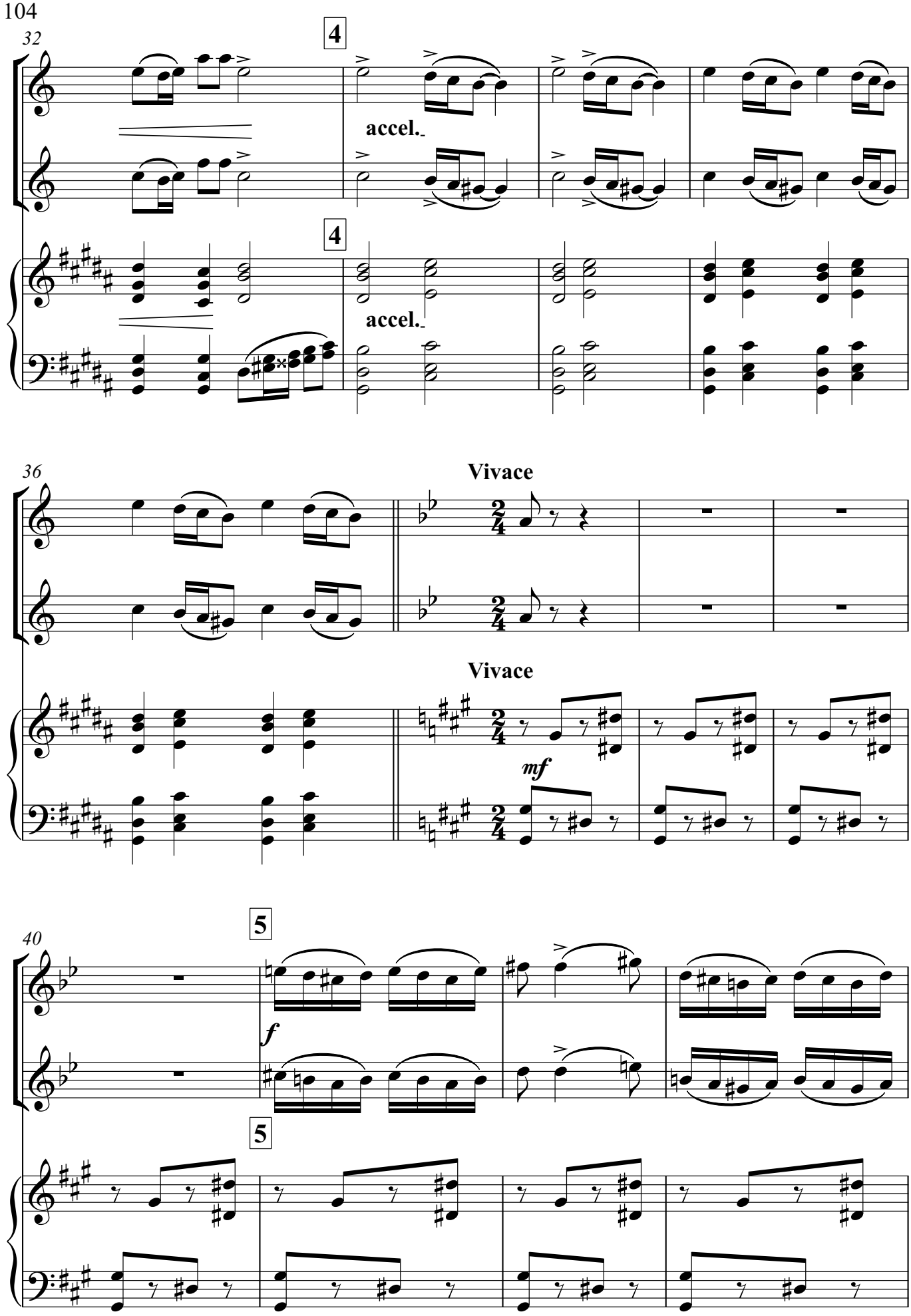
32
4
accel.
4
accel.
36
Vivace
Vivace
mf
40
5
f
5

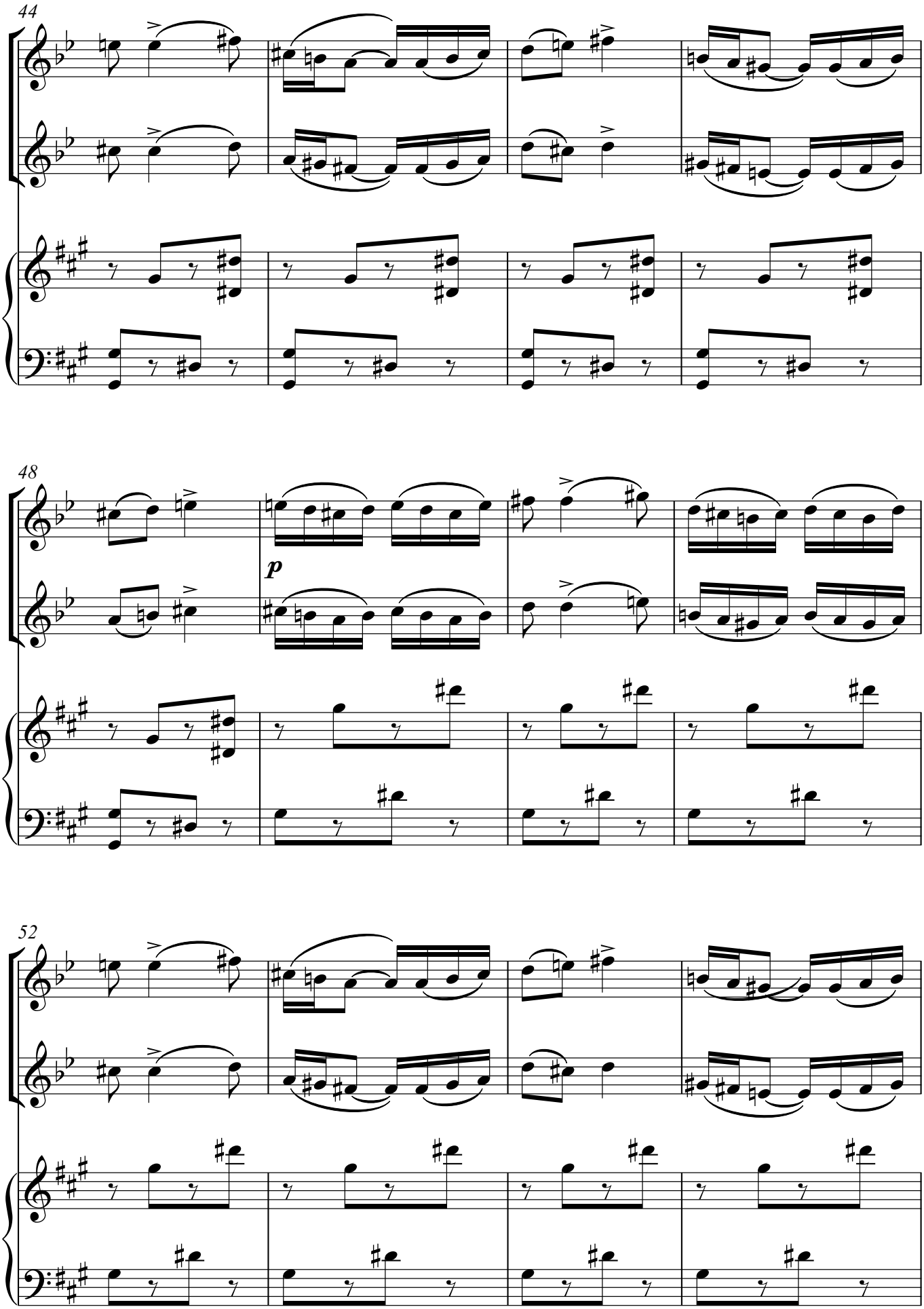
44
48
p
52

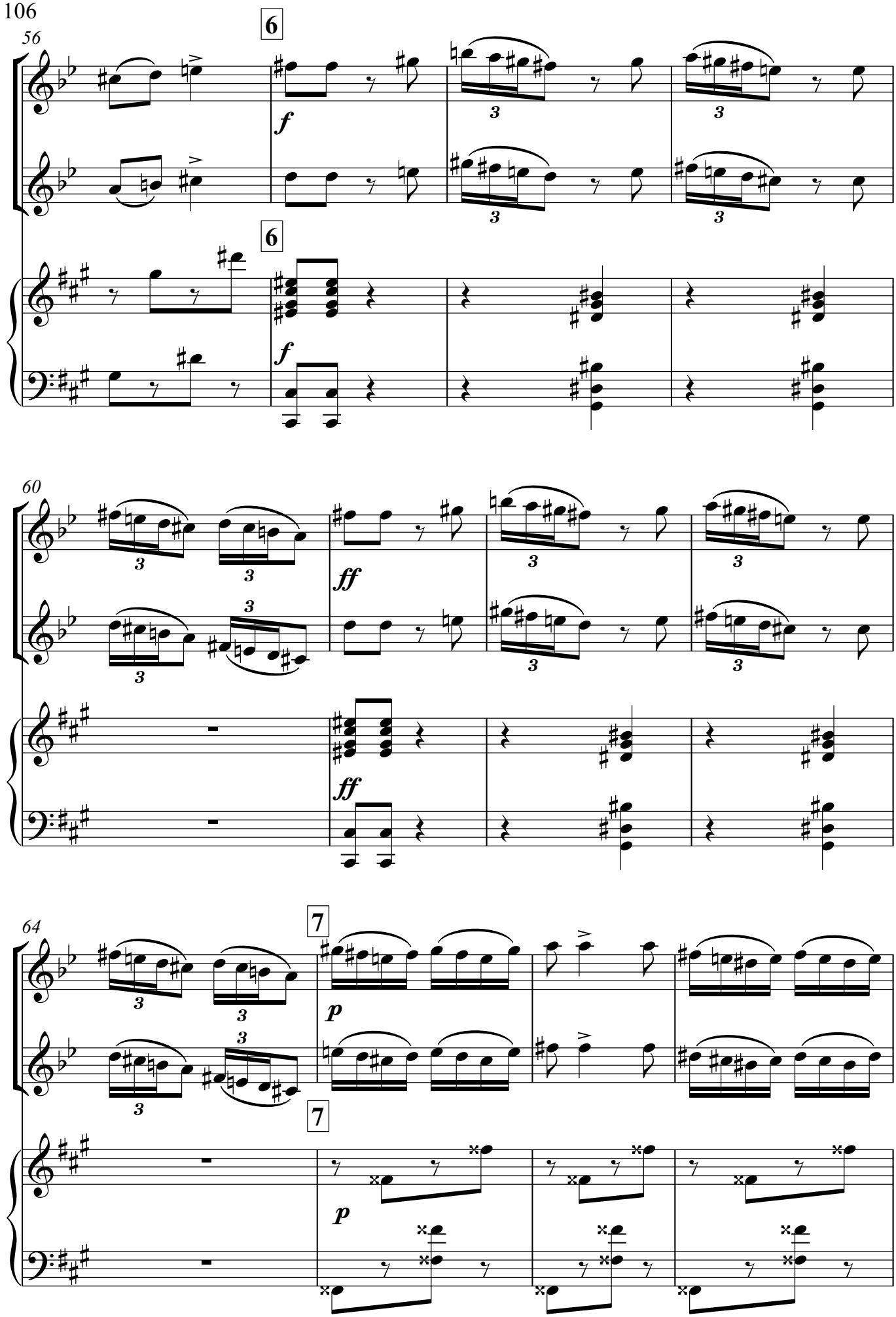
56
6
f
6
f
60
ff
ff
64
7
p
7
p

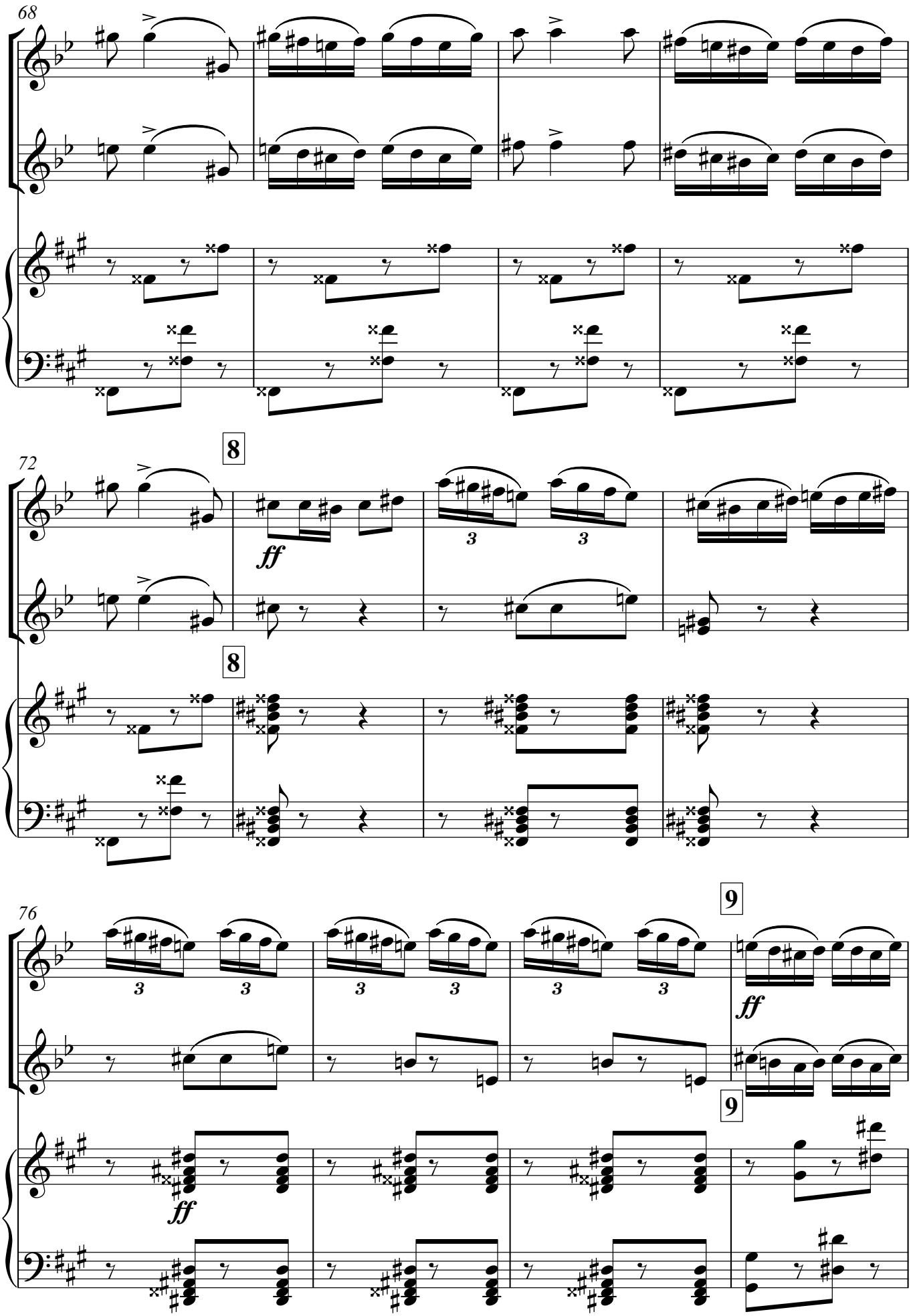
68
72
8
ff
3
3
8
76
3
3
3
3
3
3
9
ff
9
ff

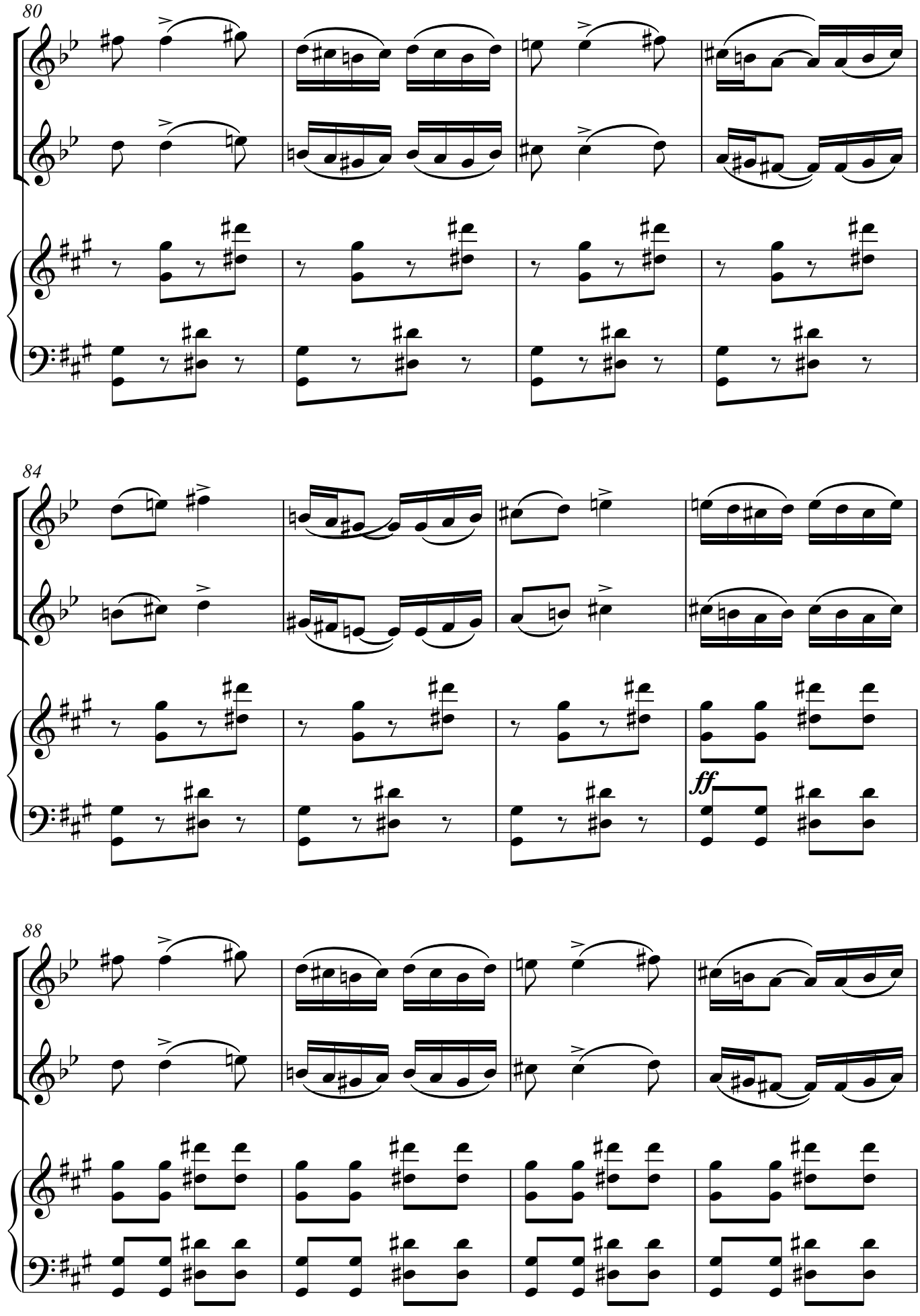
80
84
ff
88

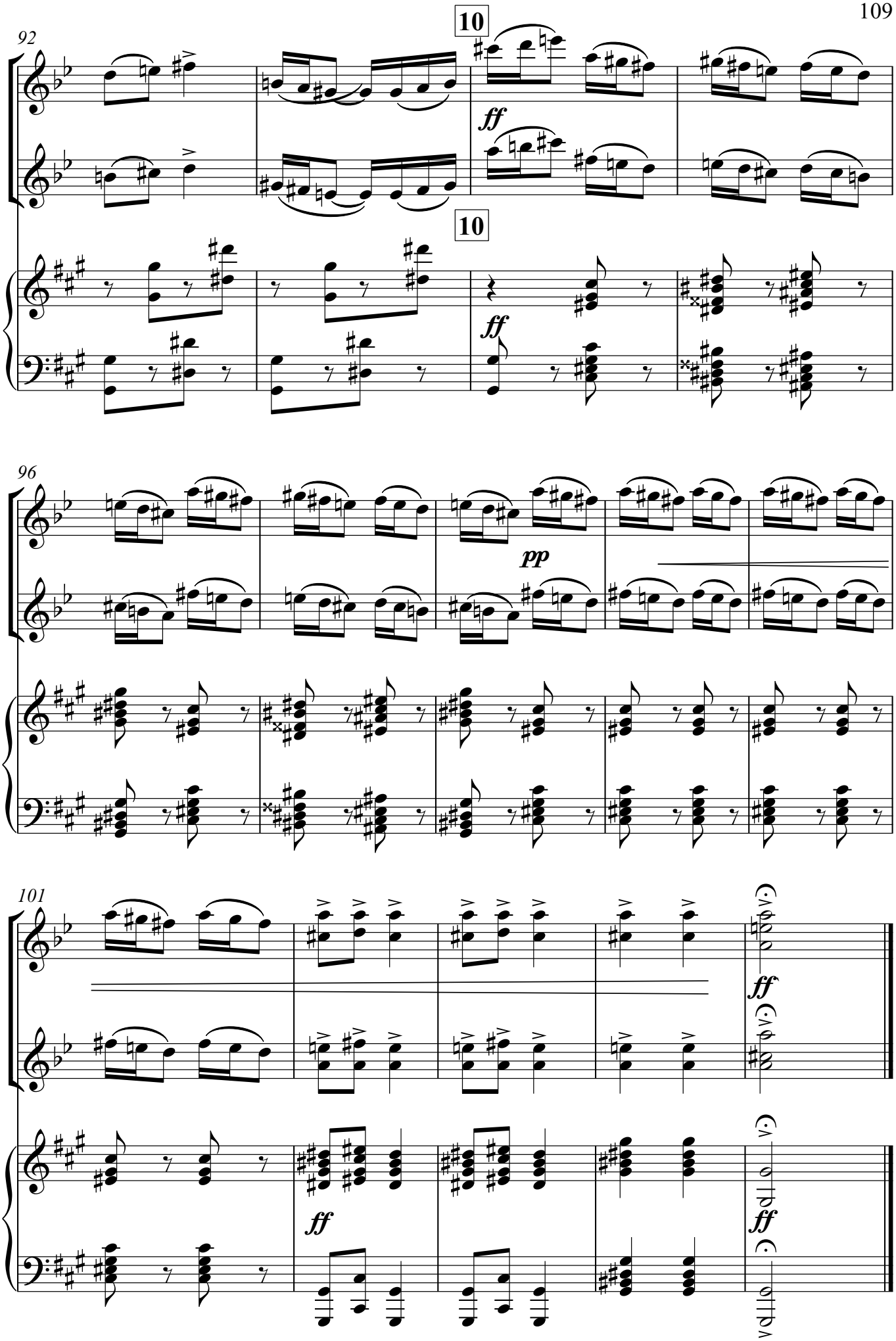
92
10
ff
10
ff
96
pp
101
ff
ff
ff

MÜNDƏRİCAT

Ön söz 3

Ü.Hacıbəyli – "Ey səba yeli" 5

M.İ.Qlinka – "Bülbül" 7

A.Zeynallı – "Araz" 8

S.Rüstəmov –"Marş" 11

Ü.Hacıbəyli – "Axşam oldu" 14

A.Qurilyov – "Şən qəlbli gözəl qız" 18

"Moldav rəqsi" 21

Ü. Hacıbəyli – "Məcnun, Məcnun xoru" ("Leyli və Məcnun"operasından)..... 24

Ü.Hacıbəyli – "Qızların xoru"("Leyli və Məcnun"operasından)..... 29

S.Rüstəmov – "Azərbaycan suiatsı" (II hissə) 34

T.Quliyev – "Axşam mahnısı" 38

Ü.Hacıbəyli–"Asya,Telli,Gülçöhrənin triosu"("Arşın mal alan"operattasından).42

Ü.Hacıbəyli – "Şəbi - hicran xoru" ("Leyli və Məcnun"operasından)..... 49

M.İ.Qlinka– "Elegiya" 55

R.Loqidze – "Tbilisi haqqında mahnı" 60

D.Nurıyev – "Bizim vətənin səhəri" 65

O.Quliyev – "Lirik rəqs" 72

S.Ələsgərov – "Gözlə məni" 80

C.Cahangirov – "Qəzəl" 86

V.F.Bax – "Şikayət" 94

Niyazi – "Lay – lay" 98

P.İ.Çaykovski – "Çardaş"("Sonalar gölü" baletindən)..... 101

Nəşriyyatin direktoru: **Aydin Məlikov**

Kompyuter tərtibatçısı: **Babək Sabitqədəm**

Dizayner: **Ayşən Məmmədova**

Fortepiano partiyaları üzrə korrektor: **Mehriban Rzayeva**

Yığılmağa verildi 30.09.2020
Çapa imzalandı 05.10.2020
Format 60x84 1/8
Şərti çap vərəqi 7/5 ofset kağızı
Tiraj 50

"Zərdabi nəşriyyat-poliqrafiya" MMC
Ünvan : Sumqayit şəhəri, Nizami küç.5
Tel:(018) 65 5 65 05; 65 5 49 34
(050) 319 73 19

Nigar Hacıbala qızı Həşimova (Musayeva) 1956 – cı il dekabrın 10-da Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur.

İlk musiqi təhsilini Sumqayıt şəhər 1 saylı Uşaq Musiqi Məktəbində (indiki Qara Qarayev adına Uşaq Musiqi Məktəbi) ixtisas və muğam müəllimi Tamella Sultanovanın sinfində almışdır.

1976-1981 – ci illərdə Sumqayıt şəhər orta İxtisas Musiqi Məktəbində, 1981-1986–cı illərdə Üzeyir Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasında (indiki Bakı Musiqi Akademiyası) təhsil almışdır.

Sumqayıt şəhər orta İxtisas Musiqi Məktəbində ixtisas və muğam müəllimi İsmayıl Əliyev olmuşdur.

Konservatoriyada isə ixtisas üzrə iki il Xalq artisti Şəfiqə Eyvazova, üç il isə Əməkdar artist Ədalət Vəzirovun sinfində təhsil almışdır. Digər fənlər üzrə isə bəstəkar Xalq artisti professor Süleyman Ələsgərov, bəstəkar Xalq artisti professor Vasif Adıgözəlov, bəstəkar Xalq artisti professor Ramiz Mirişli və başqa bu kimi məşhur bəstəkar və musiqiçilərdən dərs almışdır.

1974 - cü ildə musiqi kollektivinin tərkibində Sumqayıt şəhər nümayəndə heyəti ilə Rumıniya Respublikasının Piteşti şəhərində olmuşdur.

1975- ci ildə Bakıda keçirilən Respublika müsabiqəsinin laureatı olmuşdur.

Əmək fəaliyyətinə 1978 – ci ildə Sumqayıt şəhər 3 saylı Uşaq Musiqi Məktəbində başlamışdır. 1986–cı ildə Konservatoriyanı bitirdikdən sonra təyinatla Sumqayıt şəhər Musiqi Texnikumuna müəllim kimi təyin olunaraq bu günə qədər əmək fəaliyyətini davam etdirmişdir.

2000-2009 –cu illərdə Sumqayıt şəhər Bülbül adına 2 saylı Uşaq Musiqi məktəbində əvəzçi müəllim kimi çalışmışdır.

Əmək fəaliyyətinə başladığı dövrdən kamança ixtisası üzrə onlarla gənc mütəxəssis yetişdirmişdir. Onlardan Beynəlxalq Müsabiqə laureatı Şəhriyar Musayev, Xəyyam Məmmədov, Mehriban Əmirova, Elay Xasıyev, Aygün Paşayeva, Fərid Babayev, Mətanət Ağasıyeva, Kəmalə Rzayeva, Mənsurə Çıraqova, Novruzəli Ağayev, Toğrul Qənizadə və başqa bir çoxlarını göstərmək olar. Hal-hazırda onlar Respublikamızın müxtəlif musiqi təhsil ocaqlarında müəllimləri Nigar Musayevanın pedaqoji ənənələrini layiqincə davam etdirirlər. Say etibarı ilə bu məcmuə dərs vəsaiti kimi Nigar Musayevanın ikinci yaradıcılıq işidir.